

Economia sociala vector al dezvoltării regiunilor Nord Est și Sud Est

Autori:

MIHNEA CAMPEANU

**IULIE 2023
BUCUREȘTI**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Cuprins

1. Economia socială în România.....	3
1.1. Ce este economia socială?.....	3
1.2. Economia sociala la nivel european.....	8
1.3. Economia socială la nivel regional și local.....	8
1.4. Entitățile din sectorul economiei sociale.....	9
1.4.1 Comisia Europeana - plan.....	10
1.4.2. Domenii de acțiune ale Comisiei Europene:.....	12
1.4.3. Oportunități pentru înființarea și extinderea organizațiilor din cadrul economiei sociale ..	13
1.4.4. Asigurarea recunoașterii economiei sociale și a potențialului acesteia.....	13
1.4.5. Organizația fără scop lucrativ (NPO).....	14
1.4. 6. Antreprenariat Social.....	16
1.4.7. Actori relevanți.....	17
1.5. CNIPMMR – economia socială.....	19
1.6. Importanța economiei sociale în cele 28 țări membre ale UE.....	24
1.7. Ce este Programul Operațional Capital Uman?.....	27
1.7.1. Axa Prioritară 1 - Inițiativa locuri de muncă pentru tineri.....	29
1.7.2. Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs.....	29
1.7.3. Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți.....	30
1.7.4. Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei.....	31
1.7.5. Axa Prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)...	31
1.7.6. Axa Prioritară 6 - Educație și competențe.....	32
1.7.7. Axa Prioritara 7 - Asistența Tehnică.....	34
1.8. Profilul întreprinderilor create in cadrul proiectului Social Entrepreneurs Nation.....	38
1.9. Finanțarea firmelor beneficiare ale proiectului.....	46
1.9.1. Prima tranșă a finanțării.....	46
1.9.2. Analiza chestionarului Social Entrepreneurs Network pentru întreprinderile sociale din regiunile NV și SE.....	50
1.9.3. Prezentarea misiunilor sociale din cadrul firmelor proiectului Social Entrepreneurs Network.....	60
1.9.4. Analiza chestionarului Social Entrepreneurs Network – analiza post-implementare.....	74
1.10. Concluziile chestionarului.....	90

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTPREINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

Analiza socială a proiectului Social Entrepreneurs Network

1. Economia socială în România

1.1. Ce este economia socială?

Economia socială reprezintă totalitatea ansamblurilor activităților organizate independent de sectorul public, al căror scop este să servească interesul general al populației, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale, prin creșterea gradului de ocupare a forței de muncă de către persoanele aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări.

Cel mai elocvent exemplu de formă de organizare juridică inclusă în economia socială este fundația. De asemenea, economia socială mai include și alte forme diverse de organizare și/sau juridice cum ar fi: cooperativele, societățile mutuale, asociațiile, etc.

Deși există diferențe de la țară la țară, peste tot în Uniunea Europeană există entități comparabile care au aceleași caracteristici, chiar dacă acestea nu sunt descrise ca făcând parte din „economia socială” și nu sunt reglementate juridic în toate statele membre.

Scopul principal al economiei sociale constă în îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de noi oportunități pentru persoanele dezavantajate sau făcând parte din categorii vulnerabile.

Economia socială, în comparație cu economia de piață, nu este obținerea de profit.

Economia socială acordă **prioritate** unui model de întreprindere (întreprindere de economie socială)* care nu se poate caracteriza prin dimensiuni sau prin sectoarele în care își desfășoară activitatea, ci prin respectarea unor valori comune printre care se numără: supremația participării actorilor sociali, a persoanei și a obiectivelor sociale asupra capitalului; apariția și aplicarea principiului solidarității și al responsabilității; comuniunea între interesele membrilor utilizatori și interesul general; controlul democratic exercitat de membri organizației/ întreprinderii; adeziunea voluntară și deschisă; autonomia de gestiune și independența față de autoritățile publice; alocarea celei mai mari părți a excedentului pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și de furnizare de servicii membrilor în conformitate cu interesul general.

În același timp, întreprinderile de economie socială joacă un rol important în sprijinirea obiectivelor stabilite prin politicile guvernamentale, astfel:

- ajutând la creșterea productivității și competitivității;
- contribuind la dezvoltarea unei societăți inclusive și participative;
- încurajând și abilitând membrii comunității să participe la rezolvarea unor probleme locale;
- oferind o nouă modalitate de furnizare a serviciilor publice.

În 2015, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 219 privind economia socială, având drept scop stimularea dezvoltării unui model alternativ de incluziune socială a grupurilor vulnerabile.

Definiția economiei sociale, conform legii

Conform art. 2 din Legea nr. 219/2015, economia socială reprezintă ansamblul activităților organizate independent de sectorul public, al cărui scop este să servească interesul general, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale, prin creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau executia de lucrări.

Economia socială se bazează pe principiile enunțate în art. 4 din Legea nr. 219/2015:

- prioritate acordată individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului;
- solidaritate și responsabilitate colectivă;
- convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei colectivități;
- control democratic al membrilor, exercitat asupra activităților desfășurate;
- caracter voluntar și liber al asocierii în formele de organizare specifice domeniului economiei sociale;
- personalitate juridică distinctă, autonomie de gestiune și independență față de autoritățile publice;
- alocarea celei mai mari părți a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de interes general, ale unei colectivități sau în interesul personal nepatrimonial al membrilor.

Intreprindere socială este definită drept orice persoană juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, care deține un atestat de întreprindere socială și respectă principiile prevăzute la art. 4.

Intreprindere socială de inserție este definită drept întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 10 alin. (1), respective:

- are, permanent, cel puțin 30% din personalul angajat aparținând grupului vulnerabil
- timpul de lucru cumulativ al acestor angajați reprezintă cel puțin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;

Legea economiei sociale nr. 219 din 2015, a oferit recunoaștere oficială acestui sector. Entitățile economiei sociale: cooperative, societăți și cooperative agricole, case de ajutor reciproc, asociații & fundații funcționează conform unor legi cadru specifice, toate ulterioare schimbărilor politice din 1989 care, într-o oarecare măsură, au modernizat cadrul legal specific.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Acestora s-au adăugat prin Legea economiei sociale societățile comerciale atestate ca întreprinderi sociale, care prin statut se angajează să respecte și prin operațiuni respectă în practică și raportează asupra acestui fapt, principiile economiei sociale și criteriile de întreprindere socială prevăzute de lege.

Numărul organizațiilor economiei sociale este în creștere prin înregistrarea unui număr mare de asociații și fundații. Asociațiile și fundațiile constituie cel mai numeros segment al economiei sociale din România, atât din punct de vedere numeric, acest sector fiind cel mai important și din punct de vedere al veniturilor, activelor imobilizate sau al personalului salariat. Peste 90% dintre entitățile economiei sociale care aparțin lumii asociative, sectorului neguvernamental s-au creat după 1990, în timp ce cooperativele sunt în cele mai multe cazuri moștenitoarele unor patrimonii semnificative acumulate înainte de 1990. De aceea putem constata dinamica și proșpețimea sectorului neguvernamental, un sector încă tânăr, adevărat incubator al inovației sociale în România.

Economia socială (numită și „economie solidară” sau „al treilea sector”) s-a dezvoltat din necesitatea de a găsi soluții noi, inovatoare unor probleme sociale, economice sau de mediu ale comunităților și pentru satisfacerea nevoilor membrilor comunității care sunt ignorate sau insuficient acoperite de sectorul public sau privat.

Economia socială include forme diverse de organizare și/sau juridice cum ar fi: cooperativele, societățile mutuale, asociațiile, fundațiile etc.

Deși există diferențe de la țară la țară, peste tot în Uniunea Europeană există entități comparabile care au aceleași caracteristici, chiar dacă acestea nu sunt descrise ca făcând parte din „economia socială” și nu sunt reglementate juridic în toate statele membre.

Scopul principal al economiei sociale, în comparație cu scopul economiei de piață, nu este obținerea de profit, ci constă în îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de noi oportunități pentru persoanele dezavantajate sau făcând parte din categorii vulnerabile.

Economia socială acordă prioritate unui model de întreprindere (întreprindere de economie socială)* care nu se poate caracteriza prin dimensiuni sau prin sectoarele în care își desfășoară activitatea, ci prin respectarea unor valori comune printre care se numără:

- suprematia participării actorilor sociali, a persoanei și a obiectivelor sociale asupra capitalului;
- apărarea și aplicarea principiului solidarității și al responsabilității;
- comuniunea între interesele membrilor utilizatori și interesul general;
- controlul democratic exercitat de membri organizației/ întreprinderii;

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚEPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA

- adeziunea voluntara si deschisa;
- autonomia de gestiune si independenta fata de autoritatile publice;
- alocarea celei mai mari parti a excedentului pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabila si de furnizare de servicii membrilor in conformitate cu interesul general.

In acelasi timp, întreprinderile de economie sociala joaca un rol important in sprijinirea obiectivelor stabilite prin politicile guvernamentale, astfel:

- ajutand la cresterea productivitatii si competitivitatii;
- contribuind la dezvoltarea unei societati inclusive si participative;
- incurajand si abilitand membrii comunitatii sa participe la rezolvarea unor probleme locale;
- oferind o noua modalitate de furnizare a serviciilor publice.

Apartenența la grupul vulnerabil definit se dovedește prin documente eliberate de autorități sau, după caz, alte categorii de persoane juridice cu competențe în domeniu, după cum urmează:

- pentru persoanele care se află în sistemul de protecție a copilului sau provin din acest sistem, hotărârea comisiei pentru protecția copilului sau, după caz, hotărârea instanței prin care a fost dispusă măsura de protecție specială, conform prevederilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- pentru persoanele din familiile beneficiare de ajutorul social potrivit prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, copia deciziei pentru plată a directorului executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București sau talonul de plată;
- pentru persoanele care fac parte din familii beneficiare de alocație pentru susținerea familiei potrivit prevederilor Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, copia deciziei pentru plată a directorului executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București sau talonul de plată;
- pentru persoanele solicitante de azil sau beneficiare ale protecției internaționale definite conform Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, documentul temporar de identitate sau permisul de ședere valabile, potrivit legii;

- pentru persoanele fără adăpost, adeverință eliberată de primăria din cadrul unității administrativ-teritoriale în care trăiesc, prin care se certifică faptul că nu au domiciliu în acea unitate administrativ-teritorială și nici în altă unitate administrativ-teritorială de pe teritoriul României conform informațiilor obținute de la structura județeană de administrare a bazelor de date de evidență a persoanelor, respectiv a municipiului București;
- pentru orice altă persoană aflată în situație de risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai, ancheta socială efectuată, pe baza modelului prevăzut de lege, de serviciul public de asistență socială în a cărui rază teritorială se află domiciliul sau reședința persoanei respective, la solicitarea întreprinderii sociale.

Întreprinderile sociale pot fi:

- societățile cooperative de gradul I, care funcționează în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperatiei, republicată;
- cooperativele de credit, care funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- asociațiile și fundațiile, care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- casele de ajutor reciproc ale salariaților, care funcționează în baza Legii nr. 122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată;
- casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, care sunt înființate și funcționează în baza Legii nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare;
- societățile agricole, care funcționează în baza Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările ulterioare;
- orice alte categorii de persoane juridice care respectă, conform actelor legale de înființare și organizare, cumulativ, definiția și principiile economiei sociale prevăzute în prezenta lege.

Economia socială apare într-o societate în care problemele comunităților nu sunt în totalitate rezolvate de sectorul public sau privat. Astfel, în căutarea unor soluții noi la probleme sociale, economice sau de mediu apar diferite forme de organizare cum ar fi: cooperativele, asociațiile, fundațiile sau întreprinderile sociale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Obiectivul principal al economiei sociale nu este profitul, așa cum se întâmplă în cazul economiei de piață, ci îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de noi oportunități pentru persoanele vulnerabile sau pentru membrii comunității care nu au acces la suficiente resurse pentru a se dezvolta.

1.2. Economia sociala la nivel european

La nivelul Comisiei Europene, economia socială cuprinde entități care împărtășesc următoarele principii și caracteristici comune principale: întâietatea oamenilor, precum și a obiectivului social și/sau de mediu în raport cu profitul, reinvestirea majorității profiturilor și a surplusurilor pentru a desfășura activități în interesul membrilor/utilizatorilor („interesul colectiv”) sau al societății în general („interesul general”) și guvernanta democratică și/sau participativă. În mod tradițional, termenul „economie socială” se referă la patru tipuri principale de entități care furnizează bunuri și servicii membrilor lor sau societății în general: cooperative, societăți de ajutor reciproc, asociații (inclusiv organizații caritabile) și fundații. Acestea sunt entități private, independente de autoritățile publice și cu forme juridice specifice. În prezent, întreprinderile sociale¹⁶ sunt în general considerate ca făcând parte din economia socială. Întreprinderile sociale își desfășoară activitatea prin furnizarea de bunuri și de servicii pentru piață, în mod antreprenorial și adesea inovator, activitatea lor comercială având obiective sociale și/sau de mediu.

Profiturile sunt reinvestite în principal în vederea îndeplinirii obiectivului lor social. Modul lor de organizare și de asumare a responsabilității urmează, de asemenea, principiile democratice sau participative sau se axează pe progresul social. Întreprinderile sociale adoptă o varietate de forme juridice, în funcție de contextul național. Termeni precum „întreprinderile sociale”, „întreprinderile sociale și solidarare” și „sectorul terțiar” sunt utilizați, de asemenea, de către anumite părți interesate, țări și organizații internaționale atunci când se referă la entitățile din sectorul economiei sociale. Întreprinderile sociale pentru integrarea profesională reprezintă un tip comun de întreprindere socială în întreaga Europă. Acestea sunt specializate în oferirea de oportunități de muncă pentru persoanele defavorizate. Majoritatea acțiunilor propuse în prezentul plan de acțiune sunt relevante pentru toate entitățile din sectorul economiei sociale, însă unele dintre aceste acțiuni pot fi specifice unei anumite sau unor anumite categorii.

1.3. Economia socială la nivel regional și local

Firmele dezvoltate în cadrul economiei sociale aduc valoare economiilor și societăților locale prin promovarea incluziunii, a rezilienței și a durabilității acestora. Acestea au rădăcini locale puternice și urmăresc în primul rând să deservească comunitatea de care aparțin, menținând populația, activitățile economice și veniturile la nivel local. Prin urmare, acestea contribuie la stimularea dezvoltării economice locale în sectoare care prezintă un interes special

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

pentru regiuni, de exemplu, în zonele rurale, în ceea ce privește agricultura și producția de alimente ecologice sau în economia albastră. Acestea promovează lanțurile valorice scurte care facilitează producția și consumul local și sprijină acțiunile de combatere a schimbărilor climatice, precum și economia circulară.

De asemenea, ele contribuie la furnizarea de servicii sociale care sunt adesea limitate în regiunile rurale și mai îndepărtate. După cum s-a anunțat în viziunea pe termen lung pentru zonele rurale ale UE, Comisia va întreprinde o serie de acțiuni care vor permite antreprenorilor și întreprinderilor mici să se mute în zonele rurale și vor contribui la adaptarea acestora la mediul economic în schimbare, vor oferi oportunități pentru practici de afaceri inovatoare, pentru cooperare și crearea de clustere și vor dezvolta noi sectoare ale economiei. Se va pune un accent deosebit pe lanțurile scurte de aprovizionare cu produse agroalimentare, care leagă direct producătorii de consumatori, această inițiativă fiind completată de acțiuni de sprijinire a oportunităților de ocupare a forței de muncă și de învățare pentru tineri și a dezvoltării durabile a bioeconomiei.

Multe autorități locale și regionale europene au competența de a elabora strategii și instrumente de sprijinire a dezvoltării ecosistemelor economiei sociale locale și regionale. Există posibilitatea de a valorifica mai bine acest potențial. Schimbul și cooperarea dintre autoritățile regionale și locale reprezintă o modalitate eficientă de îmbunătățire a învățării reciproce în domeniul economiei sociale. Acest lucru este valabil în special pentru cooperarea transfrontalieră. Sprijinul este disponibil în cadrul Fondului social european Plus (FSE+), al Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) și al Fondului pentru o tranziție justă, pentru a ajuta autoritățile locale și regionale să își consolideze cooperarea cu actorii economiei sociale, inclusiv ca parte a strategiilor de specializare inteligentă. Platforma pentru o tranziție justă oferă o platformă de schimburi active pentru toate părțile interesate din regiunile afectate în mod deosebit de tranziția climatică, inclusiv pentru actorii economiei sociale⁴¹. În plus, Comisia sprijină învățarea reciprocă, cooperarea și consolidarea comunităților între regiuni și autoritățile locale. De exemplu, inițiativa privind regiunile europene ale economiei sociale și misiunile privind economia socială au sporit vizibilitatea economiei sociale la nivel local și au sprijinit financiar organizarea de sesiuni de învățare reciprocă cu autoritățile locale și părțile interesate din cadrul economiei sociale. Această activitate este sprijinită în continuare de inițiative locale, cum ar fi Convenția primarilor din UE.

1.4. Entitățile din sectorul economiei sociale

Aproape toate entitățile din sectorul economiei sociale au o puternică dimensiune antreprenorială și o contribuție considerabilă la creșterea economică durabilă și la crearea de locuri de muncă. Acestea se implică în schimburi pe piață și generează venituri din vânzarea de bunuri și de servicii. În timp ce multe dintre aceste entități doresc să rămână la scară redusă

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚEPINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

și la nivel local, altele ar putea dori să se extindă la alte piețe din UE și din afara acesteia. Prin urmare, acestea pot beneficia de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor pentru a se extinde și a se dezvolta.

Cu toate acestea, schemele de sprijin existente nu iau întotdeauna în considerare caracteristicile speciale ale modelelor de afaceri ale acestor entități în ceea ce privește guvernanta, alocarea profitului, condițiile de muncă și impactul social. În plus, angajații, inclusiv cei provenind din grupuri dezavantajate, au nevoi importante de perfecționare și de recalificare, la fel ca și angajații din alte sectoare ale economiei. În contextul îmbătrânirii forței de muncă și al intensificării migrației creierelor, un rol important îl pot juca transferul de cunoștințe între generații și antreprenoriatul în rândul persoanelor în vârstă. Modelele de afaceri din cadrul economiei sociale pot influența și crea efecte de propagare asupra întreprinderilor tradiționale.

Un număr din ce în ce mai mare de întreprinderi tradiționale se apropie de obiectivele economiei sociale. De exemplu, întreprinderile cu scop lucrativ care acționează în interesul societății și întreprinderile cu impact social încorporează ambiții sustenabile în misiunile lor, în timp ce alte întreprinderi adoptă măsuri ad-hoc pentru a îmbunătăți transparența și a colabora mai activ cu comunitățile. Acest lucru și integrarea treptată a criteriilor de mediu, sociale și de guvernanta corporativă în guvernanta întreprinderilor tradiționale și în politicile de investiții ale instituțiilor financiare și ale fondurilor de investiții creează noi oportunități de cooperare și de îmbogățire și stimulare reciprocă, precum și acces la piețe noi. Comisia va consolida, de asemenea, interacțiunile dintre entitățile din sectorul economiei sociale și întreprinderile tradiționale prin promovarea bunelor practici, cum ar fi în domeniul antreprenoriatului social 48. Având în vedere caracterul transversal al economiei sociale, schemele care vizează inovarea, pregătirea pentru investiții, internaționalizarea întreprinderilor, dezvoltarea rurală și economia circulară sunt relevante pentru entitățile din cadrul economiei sociale, chiar dacă acestea sunt adesea destinate IMM-urilor în general. Cu toate acestea, informațiile relevante tind să fie dispersate și dificil de accesat. Chiar și atunci când există inițiative specifice, de multe ori, părțile interesate din cadrul economiei sociale nu dețin suficiente cunoștințe despre acestea sau le consideră complexe. Rețelele reprezentative și rețelele antreprenoriale își pot aduce contribuția în acest caz, însă astfel de rețele nu există în toate țările.

1.4.1 Comisia Europeana - plan

Comisia Europeană a adoptat la 9 decembrie 2021, un nou plan de acțiune privind economia socială. Prin planul de acțiune, Comisia a propus măsuri concrete pentru a contribui la mobilizarea întregului potențial al economiei sociale, bazându-se pe rezultatele Inițiativei în domeniul afacerilor sociale din 2011 și ale Inițiativei de lansare și extindere din 2016.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚREPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Nevoile persistă în mai multe domenii. Îmbunătățirea condițiilor-cadru potrivite pentru economia socială în întreaga Europă, inclusiv îmbunătățirea vizibilității și recunoașterii și accesul la finanțare și piețe sunt aspecte cheie ale planului de acțiune.

Instalarea pandemia de Covid-19 a justificat trecerea la un model economic echitabil, durabil și rezistent și mai puternic decât înainte. Scopul planului de acțiune este de a spori investițiile sociale, de a sprijini actorii economiei sociale și întreprinderile sociale să înceapă, să extindă, să inoveze și să creeze locuri de muncă. Acesta va face acest lucru printr-o serie de inițiative în următoarele trei domenii:

- crearea condițiilor-cadru potrivite pentru ca economia socială să prospere
- deschiderea de oportunități și sprijin pentru consolidarea capacităților
- sporirea recunoașterii economiei sociale și a potențialului acesteia

Planul de acțiune anunță o serie de acțiuni cheie pentru sprijinirea economiei sociale, de exemplu:

- Recomandare a Consiliului privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale
- un nou portal al economiei sociale a UE care să ofere un punct de intrare clar pentru părțile interesate din economia socială, alți actori relevanți și persoane care caută informații despre finanțarea, politicile și inițiativele relevante ale UE
- un nou Centru european de competențe pentru inovare socială

Accesul la finanțare a fost evidențiat ca o provocare pentru organizațiile din economia socială în contextul SBI, iar 10 ani mai târziu rămâne o provocare. Îmbunătățirea accesului la finanțare este, prin urmare, un domeniu important de activitate în cadrul planului de acțiune pentru economie socială.

Publicarea planului de acțiune a fost precedată de un dialog amplu cu cetățenii și părțile interesate. În plus, Comisia a construit baza de dovezi pentru inițiativă prin intermediul mai multor studii, cum ar fi Studiul privind impactul SBI și acțiunile sale de urmărire și exercițiile de cartografiere.

Planul de acțiune a fost însoțit de două documente de lucru ale personalului:

Primul oferă o analiză a provocărilor și oportunităților pentru economia socială din Europa și un rezumat al consultărilor efectuate și dovezile strânse de când planul de acțiune a fost anunțat la începutul anului 2021.

Al doilea, scenarii către co-crearea unei căi de tranziție pentru un ecosistem industrial de proximitate și economie socială mai rezistent, durabil și digital, conturează scenarii pentru

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

tranziția digitală și ecologică a ecosistemului industrial. De asemenea, indică ce acțiuni și angajamente comune sunt necesare pentru a însoți această tranziție.

Planul de acțiune prezintă, de asemenea, oportunități de finanțare disponibile pentru sprijinirea economiei sociale.

Comisia Europeană a lansat în 09.12.2021, un plan de acțiune conceput pentru a ajuta economia socială europeană să prospere, valorificând potențialul său economic și de creare de locuri de muncă, precum și contribuția sa la o redresare echitabilă și favorabilă incluziunii și la dubla tranziție verde și digitală.

Organizațiile din cadrul economiei sociale sunt entități care pun pe primul plan obiectivele sociale și de mediu, reinvestind cea mai mare parte a profitului lor în organizație. În Europa există 2,8 milioane de entități active în cadrul economiei sociale, care angajează 13,6 milioane de persoane și oferă soluții la principalele provocări întâmpinate de societățile noastre. Acestea funcționează într-o gamă variată de sectoare, de la servicii de îngrijire la reciclare, și sub diverse forme, de la cooperative la întreprinderi sociale. Sporirea sprijinului acordat economiei sociale permite organizațiilor, pe lângă crearea de locuri de muncă, să își mărească impactul social în întreaga UE. Planul de acțiune pentru economia socială prezentat astăzi facilitează perspectivele organizațiilor din cadrul economiei sociale de a prospera și de a se dezvolta.

1.4.2. Domenii de acțiune ale Comisiei Europene:

1. Crearea condițiilor propice pentru dezvoltarea economiei sociale

Cadrele politice și juridice sunt esențiale pentru crearea unui mediu propice dezvoltării economiei sociale. Acestea includ cadrele privind fiscalitatea, achizițiile publice și ajutoarele de stat, care trebuie adaptate la nevoile economiei sociale.

Pentru a aborda aceste aspecte, Comisia va propune în 2023 o recomandare a Consiliului privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale. De asemenea, Comisia va publica orientări pentru statele membre cu privire la cadrele fiscale aplicabile organizațiilor din domeniul economiei sociale și va facilita accesul la orientări privind ajutoarele de stat. Planul de acțiune urmărește, de asemenea, să consolideze bunele practici în materie de achiziții publice responsabile din punct de vedere social și să promoveze orientarea economiei sociale către obiective care depășesc granițele UE.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚREPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1.4.3. Oportunități pentru înființarea și extinderea organizațiilor din cadrul economiei sociale

Entitățile din cadrul economiei sociale ar trebui să beneficieze de sprijin pentru înființare și dezvoltare, precum și pentru a-și recalifica și perfecționa lucrătorii. Pentru perioada 2021-2027, Comisia intenționează să își sporească sprijinul peste suma estimată de 2,5 miliarde EUR alocată anterior economiei sociale (2014-2020).

Printre alte acțiuni, Comisia va lansa în 2023 un nou portal al UE privind economia socială, oferindu-le astfel actorilor din acest sector un loc unic în care să găsească toate informațiile de care au nevoie cu privire la finanțare, politici, programe de formare și inițiative puse la dispoziție de UE. De asemenea, Comisia va lansa în 2022 noi produse financiare în cadrul programului InvestEU și va îmbunătăți accesul la finanțare. Tot în 2022, Comisia va înființa un Centru european de competențe pentru inovare socială.

1.4.4. Asigurarea recunoașterii economiei sociale și a potențialului acesteia

Planul de acțiune urmărește să sporească vizibilitatea economiei sociale și să îmbunătățească recunoașterea activității și a potențialului acesteia. Comisia va desfășura activități de comunicare menite să scoată în evidență rolul și specificul economiei sociale. Printre numeroasele sale acțiuni, Comisia va lansa un studiu pentru a colecta date calitative și cantitative cu scopul de a înțelege mai bine economia socială la nivelul întregii Uniuni, va organiza cursuri de formare pentru funcționarii publici pe diverse teme relevante din perspectiva economiei sociale și va promova economia socială la nivel regional și local prin încurajarea schimburilor transfrontaliere.

Odată cu planul de acțiune prezentat astăzi, Comisia lansează, de asemenea, un „parcurs de tranziție”, cu scopul de a sprijini dubla tranziție verde și digitală a economiei sociale, în dialog cu autoritățile publice și cu părțile interesate. Comisia solicită opinii din partea publicului cu privire la parcursul de tranziție prin intermediul unui sondaj UE deschis până pe 28 februarie 2022.

Declarațiile membrilor colegiului

Valdis Dombrovskis, vicepreședinte executiv pentru o economie în serviciul cetățenilor, a declarat: „Planul de acțiune pentru economia socială permite reducerea decalajului dintre economia noastră socială și sprijinul de care are nevoie pentru a prospera și a contribui și mai mult în cadrul societăților noastre. De la reducerea birocrăției cu care se confruntă unii antreprenori sociali, la crearea de locuri de muncă și de noi oportunități de perfecționare și

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRERINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

recalificare, acest plan de acțiune este esențial pentru realizarea unei tranziții verzi și digitale echitabile și pentru asigurarea unei redresări favorabile incluziunii în urma pandemiei.”

Comisarul pentru locuri de muncă și drepturi sociale, Nicolas Schmit, a declarat: „Datorită puternicelor sale rădăcini locale, economia socială poate oferi soluții inovatoare venite de la bază pentru multe dintre provocările mondiale actuale, cum ar fi schimbările climatice, digitalizarea și excluziunea socială. Economia socială funcționează cu și pentru comunitățile locale și are un potențial imens de creare de locuri de muncă. Prin acest plan de acțiune, am convingerea că organizațiile active în cadrul economiei sociale vor dobândi capacitățile necesare pentru a se dezvolta, a fi recunoscute și a avea un impact și mai mare asupra societății.”

Thierry Breton, comisarul pentru piața internă, a declarat: „Economia socială creează locuri de muncă și creștere economică aproape de nevoile cetățenilor și de mediul lor de viață imediat. Criza provocată de pandemia de COVID-19 a demonstrat, la rândul său, reziliența și ingeniozitatea modelelor de afaceri din economia socială. Pentru a continua dezvoltarea potențialului și a contribuției lor la transformarea verde și digitală, lansăm un parcurs de tranziție pentru ecosistemul „proximitate și economie socială”. Vom colabora cu toate părțile interesate pentru o economie mai favorabilă incluziunii și mai sustenabilă.”

1.4.5. Organizația fără scop lucrativ (NPO)

Exista un concept modern al sectorului non-profit a fost definit mai exact și difuzat pe scară largă în întreaga lume prin intermediul unui proiect de cercetare internațional care a demarat la începutul anilor '90, condus de Universitatea Johns Hopkins (Baltimore, SUA), cu scopul de a-i descoperi și cuantifica dimensiunea și structura, de a-i analiza perspectivele de dezvoltare și de a-i evalua impactul asupra societății.

Organizațiile pe care le analizează acest proiect sunt cele care au îndeplinit cele cinci criterii-cheie cuprinse în „definiția structural-operatională” a organizațiilor fără scop lucrativ. Prin urmare, acestea au următoarele caracteristici:

a) sunt organizații, adică au o structură și o prezență instituțională. Sunt, de regulă, persoane juridice.

b) sunt private, adică separate, din punct de vedere instituțional, de autoritățile publice, deși pot beneficia de finanțare publică și pot avea funcționari publici în organismele de conducere.

c) sunt autonome, adică au capacitatea de a-și controla propriile activități și libertatea de a-și alege și revoca organismele de conducere.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

d) nu își distribuie profitul. Organizațiile fără scop lucrativ pot obține profituri, dar acestea trebuie reinvestite în misiunea lor principală și nu redistribuite proprietarilor, membrilor fondatori sau organismelor de conducere ale organizației.

e) participarea este voluntară, ceea ce înseamnă două lucruri: în primul rând, calitatea de membru nu este obligatorie sau impusă prin lege și, în al doilea rând, acestea trebuie să aibă voluntari care să participe la activitățile organizației sau la gestionarea acestora.

Abordarea economiei solidare Conceptul de „economie solidară” s-a dezvoltat în Franța încă din anii '80. În cadrul acestei abordări, economia se concentrează în jurul a trei poli: piața, statul și reciprocitatea. Acești trei poli corespund principiului pieței, principiului redistribuirii și principiului reciprocității. Acesta din urmă se referă la un schimb nemonetar în domeniul sociabilității primare, care este identificat mai ales la nivelul asociațiilor.

Pe scurt, economia are o natură plurală și nu poate fi redusă la termeni strict comerciali și monetari. Abordarea economiei solidare reprezintă o încercare fără precedent de conectare a celor trei poli ai sistemului, inițiativele specifice ale economiei solidare constituind forme care sunt hibrizi între economia de piață, economia planificată și economia nemonetară. Aceștia nu se încadrează în stereotipul pieței din economiile convenționale, iar resursele lor, de asemenea, au origini multiple: piața (vânzarea de bunuri și servicii), non-piața (subvenții guvernamentale și donații) și nemonetare (voluntari).

La fel ca și conceptul de economie solidară, care își are epicentrul în Franța, în unele țări din America Latină, economia solidară este văzută ca un catalizator pentru schimbarea socială, susținătorul unui proiect pentru o societate alternativă globalizării neoliberale. Spre deosebire de abordarea europeană, conform căreia economia solidară este compatibilă cu piața și cu statul, perspectiva din America Latină dezvoltă acest concept ca o alternativă globală la capitalism. Evoluții recente ale economiei sociale în Uniunea Europeană.

Alte abordări În legătură cu abordarea descrisă în paragraful anterior, alte dezvoltări teoretice propun direct înlocuirea economiilor de piață în care mijloacele de producție sunt private, cu alte modalități de organizare a sistemului de producție. Aceste abordări includ: a) economia alternativă, cu rădăcini în mișcările contestatatoare care s-au dezvoltat în Franța după mai 1968; și b) economia populară, promovată în diverse țări din America de Sud după 1980, cu puncte de vedere foarte similare versiunii economiei solidare din America Latină, în așa măsură încât este denumită și economia populară solidară. Economia populară exclude orice tip de relație angajator/angajat și consideră munca principalul factor de producție.

1.4. 6. Antreprenoriat Social

Misiunea socială este centrală și explicită. Aceasta afectează în mod evident modul în care antreprenorii sociali sesizează și evaluează oportunitățile. Impactul asupra acestei misiuni devine astfel criteriul central și nu doar crearea de avere. Avere este doar un mijloc pentru antreprenorii sociali. La antreprenorii de afaceri crearea averii este o cale de a măsura crearea de valoare. Asta pentru că antreprenorii de business se supun disciplinei de piață, care stabilește astfel dacă ei sunt creatori de valoare. Dacă ei nu folosesc resursele pentru scopuri mai productive, vor fi eliminați din afaceri.

Antreprenorul are abilitatea de a atrage resurse (capital, muncă, echipamente, etc) pe o piață competitivă este un indicator suficient că afacerea lui reprezintă o folosire mai productivă a resurselor decât concurenții lui. Logica este simplă. Antreprenorii care pot plăti cel mai mult pentru resurse sunt desigur cei care le pot utiliza în cel mai valoros mod, așa cum piața stabilește. Se crează valoare într-o afacere atunci când clienții doresc să plătească mai mult decât a costat producerea bunului sau a serviciului care se vinde. Profitul (venitul minus cheltuielile) pe care îl generează o afacere este un indicator suficient de bun al valorii pe care el a creat-o. Dacă un antreprenor nu poate convinge un număr suficient de clienți să plătească prețul adecvat pentru a obține profit, acesta este un indicator puternic pentru faptul că valoarea creată este insuficientă pentru a justifica folosirea resurselor. Se produce atunci o re-eșalonare naturală a resurselor pentru că firmele care eșuează în crearea de valoare nu mai pot să-și procure suficiente resurse sau nu-și mai pot mări capitalul. Ele ies de pe piață. Firmele care creează cea mai mare valoare economică dispun de lichiditățile necesare pentru a obține noi resurse necesare pentru dezvoltare.

Piețele însă nu funcționează la fel de bine pentru antreprenorii sociali. În particular, piața nu reușește evaluarea îmbunătățirii situației sociale, a serviciilor sau a bunurilor publice sau a beneficiilor pentru persoanele care nu-și pot permite să plătească pentru ele. Aceste elemente sunt adesea esențiale pentru antreprenoriatul social. Acestea determină caracterul social al antreprenoriatului. Ca urmare, este mult mai greu de determinat dacă un antreprenor social a creat suficientă valoare pentru a justifica resursele folosite pentru crearea respectivei valori. Supraviețuirea sau dezvoltarea unei întreprinderi sociale nu este dovada eficienței sau eficacității ei în îmbunătățirea condițiilor sociale. Este, în cel mai bun caz, un foarte slab indicator. Antreprenorii sociali operează pe piețe, dar aceste piețe nu oferă cel mai adesea o disciplină corectă.

Multe organizații cu obiective sociale cer taxe pentru serviciile pe care le oferă. Ele sunt de asemenea în competiție pentru donații, voluntari sau alte genuri de sprijin. Dar disciplina acestor „piețe” adesea nu este în strânsă legătură cu misiunea antreprenorului social. Depinde de cine plătește taxele sau oferă resursele, care este motivația lor, și cât de corect este evaluată valoarea socială creată de organizație. Este o dificultate inerentă această măsurare a creerii valorii sociale. Cât de multă valoare socială este creată de reducerea poluării unei ape sau de

salvarea unor bufnițe sau de oferirea de acompaniament pentru bătrâni? Calculele acestea nu sunt doar dificile, sunt și neclare. Chiar atunci când rezultatele pot fi măsurate este dificil să stabilești că sunt rezultatul unei anumite intervenții. De exemplu reducerea ratei criminalității într-o zonă din Marea Britanie se datorează introducerii camerelor de supraveghere, noilor politici locale sau nivelului economic care a crescut? Chiar atunci când îmbunătățirea poate fi măsurată și atribuită unei intervenții specifice, antreprenorii sociali adesea nu pot să determine valoarea pe care au creat-o într-o formă economică pentru a plăti pentru resursele pe care le-au folosit. Cui să ceară ei bani pentru curățarea unei ape sau pentru instalarea camerelor de supraveghere? Cum să ajungă la toți cei care beneficiază pentru a le cere o taxă? Pentru a rezolva această problemă a determinării valorii create, antreprenorii sociali se bazează pe donații, pe voluntari dar aceasta tulbură și mai mult apele disciplinei de piață. Abilitatea de a atrage aceste resurse filantropice poate oferi unele indicații privind valoarea creată în ochii celor care oferă resursele, dar acesta nu este un indicator pe care să ne putem baza. Confortul psihologic pe care oamenii îl obțin prin donații și voluntariat pare a fi destul de vag corelat cu impactul social real, dacă este cumva corelat.

Orice definiție a antreprenoriatului social trebuie să reflecte nevoia unui substitut pentru regulile pieței care funcționează pentru antreprenorii de business. Nu putem să presupunem că legile pieței vor exclude automat întreprinderile sociale care nu sunt eficiente privind utilizarea resurselor. Următoarea definiție combină accentul pe disciplină și rigoare cu noțiunile: creare de valoare luată de la Say, inovație și agent al schimbării de la Schumpeter, căutarea oportunității de la Drucker și folosirea resurselor de la Stevenson. Pe scurt această definiție ar suna astfel:

Antreprenorii sociali joacă rolul de agenți ai schimbării în sectorul social prin:

- Adoptarea unei misiuni pentru crearea și susținerea unei valori sociale (nu doar un avantaj privat),
- Recunoașterea și urmărirea unor noi oportunități pentru a realiza misiunea,
- Angajarea într-un proces de inovație continuă, adaptare și învățare,
- Acțiunea hotărâtă fără a fi limitat de resursele momentan disponibile și,
- Demonstrarea unui accentuat simț al responsabilității față de beneficiarii serviți și realizările obținute.

1.4.7. Actori relevanți ¹

Există trei categorii de actori relevanți: actorii instituționali cu competențe în domeniu, formele de organizare ce pot fi asimilate domeniului economia socială și beneficiarii activităților de economia socială.

1. ACTORI INSTITUȚIONALI RELEVANȚI Din punct de vedere al caracterului preponderent social al ES ca promotor al inserției profesionale a grupurilor vulnerabile

---

¹ Raport de cercetare privind economia socială în România din perspectivă europeană comparată

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

principalul actor instituțional este Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS), în calitate de coordonator al politicilor de incluziune socială, reprezentat în special prin activitatea Direcției Programe Incluziune Socială și a structurilor care se ocupă de protecția persoanelor cu handicap, a familiei și copilului, precum și prin activitatea Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă, instituție aflată sub autoritatea MMFPS. Din punctul de vedere al ES ca alternativă economică, principalii actori relevanți reprezentanți ai administrației publice centrale sunt Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Justiției. Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA) are atribuții cu impact asupra societăților cooperative (una din cele mai reprezentative forme de ES) și IMM (formă care asigură adeseori derularea de activități de ES). MECMA are în subordine Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (AIPPIMM). Aceasta „asigură implementarea și monitorizarea prevederilor Legii 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, la nivel local” prin cele 13 birouri teritoriale pentru IMM și cooperăție subordonate. Pe lângă AIPPIMM funcționează Consiliul Consultativ al Cooperăției, care are printre atribuții „elaborarea de propuneri de inițiative legislative în domenii ce privesc activitatea cooperăției”. Consiliul este alcătuit din nouă reprezentanți ai Uniunii Naționale a Cooperăției Meșteșugărești (UCECOM) și ai Uniunii Naționale a Cooperăției de Consum (CENTROCOOP) și un reprezentant fără drept de vot al MECMA. În Consiliu nu sunt reprezentate toate formele de societăți cooperative care funcționează în România. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) are atribuții cu impact asupra societăților cooperative. MADR este responsabil cu „elaborarea, reglementarea și implementarea politicilor agricole”, iar domeniile sale de activitate includ agricultura și producția alimentară, dezvoltarea rurală, pescuitul și acvacultura” - domenii de interes pentru societățile cooperative agricole și pescărești sau pentru organizațiile nonprofit, cum sunt asociațiile de producători agricoli, dar și pentru alte forme de organizare ale ES.

MADR are în subordine Agenția Națională de Consultanță Agricolă (ANCA) care are ca obiect de activitate „sprijinirea procesului de reformă în agricultură prin activități de popularizare și asistență tehnică de specialitate, consultanță managerială și perfecționare profesională. ANCA are în subordine camerele agricole județene, înființate prin reorganizarea oficiilor și centrelor de consultanță agricolă județene. Conform organigramei ANCA130, Direcția Formare Profesională și Asociații de Producători include Compartimentul strategii, coordonare și monitorizare forme asociative și Compartimentul informare și asistență forme asociative – două structuri care se adresează unor forme specifice ES, cum sunt asociațiile nonprofit și societățile cooperative din domeniu. ANCA sprijină înființarea și dezvoltarea formelor asociative în domeniul agricol prin monitorizarea activității, consultanță agricolă, informări legislative, promovarea structurilor superioare ale cooperativelor agricole și consolidarea permanentă a bazei de date.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚEPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCIILOR DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Formele asociative din domeniul agricol avute în vedere de ANCA sunt asociațiile, cooperativele și grupurile de producători. Ministerul Justiției (MJ) gestionează Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, care include asociații și fundații înființate în România, dintre care unele desfășoară activități economice specifice ES. Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) subordonat MJ cuprinde evidența societăților cooperative, gestionate de compartimentul Registrul Comerțului Central Computerizat pentru înregistrarea societăților cooperative. Banca Națională a României (BNR) este o structură publică, de interes național, cu rol de reglementare și supraveghere a unor forme de ES: societățile cooperative de credit și instituțiile financiare nebankare (IFN), categorie ce cuprinde și CAR. BNR are în structură departamente specializate cu impact asupra ES: Serviciul instituții financiare din cadrul Direcției Stabilitate Financiară, Serviciul reglementare activități financiare și instituții financiare nebankare din cadrul Direcției Reglementare și Autorizare, Serviciul inspecție instituții financiare nebankare din cadrul Direcției Supraveghere.

Consiliul Economic și Social (CES) este o „instituție publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării dialogului social dintre patronat, sindicate și Guvern și al climatului de stabilitate și pace socială” și având „rol consultativ în stabilirea strategiilor și politicilor economice și sociale (...) precum și în realizarea, promovarea și dezvoltarea (...) solidarității sociale”. Deși scopul actual (realizarea dialogului social) nu prezintă relevanță imediată pentru ES (economia socială), CES ar putea juca un rol important în viitor având în vedere rolul său consultativ în domeniile economic și social, în special în ceea ce privește solidaritatea socială, concept-cheie pentru ES. Legea prevede că CES este consultat obligatoriu de către inițiatorii proiectelor de acte normative, inclusiv cu privire la programe și strategii, situații în care opinia formelor de ES ar putea genera contribuții valoroase. CES înaintează propuneri privind restructurarea și dezvoltarea economiei naționale și privatizarea, funcționarea și creșterea competitivității agenților economici, aspecte importante pentru operatorii economici interesați și de obiective sociale. În structura actuală a CES, organizațiile neguvernamentale nu sunt reprezentate și, astfel, vocea acestui sector nu poate fi auzită, iar interesele acestor structuri nu pot fi susținute. Se poate avea în vedere o propunere de extindere a componenței CES (prin includerea reprezentanților sectorului neguvernamental și ai formelor ES) și a scopului său (prin includerea explicită a ES). Principalele structuri private care pot sprijini dezvoltarea și promovarea ES sunt: Camera de Comerț și Industrie a României (camerele de comerț teritoriale subordonate au atribuții de promovare și sprijinire a dezvoltării și colaborării operatorilor economici), precum și patronatele și sindicatele.

1.5. CNIPMMR – economia socială

Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR) implementează în perioada noiembrie 2019 – ianuarie 2023 proiectul Social

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚEPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA

Entrepreneurs Network, proiect finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.

Grupul țintă al proiectului este format din 120 de persoane care doresc să inițieze o activitate în domeniul economiei sociale, care vor participa la cursuri dedicate dezvoltării competențelor antreprenoriale în acest domeniu, la cursuri de management strategic și la cursuri de marketing digital/online. Cele mai bune 30 de planuri de afaceri vor beneficia de o finanțare situată între 55.000 Euro și 100.000 Euro (echivalent în lei), în funcție de numărul de locuri de muncă asumate, după cum urmează:

- Ajutor de minimis de 55.000 euro – minimum 2 locuri de muncă create;
- Ajutor de minimis de minimum 55.000 euro și maximum 70.000 euro – minimum 3 locuri de muncă create;
- Ajutor de minimis de minimum 70.000 euro și maximum 85.000 euro – minimum 4 locuri de muncă create;
- Ajutor de minimis de minimum 85.000 euro și maximum 100.000 euro – minimum 5 locuri de muncă create.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă înființarea de întreprinderi sociale în vederea integrării pe piața forței de muncă a persoanelor din grupurile vulnerabile și în vederea combaterii sărăciei din regiunile Nord-Est și Sud-Est. Obiectivul general al proiectului este în linie cu prioritatea de investiții 9.v “Promovarea antreprenoriatului social și a integrării vocaționale în întreprinderile sociale și economia socială și solidară pentru a facilita accesul la ocuparea forței de muncă” și cu obiectivul specific 4.16 din POCU 2014-2020, respectiv “Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto sustenabilă”.

În ceea ce privește economia socială în luna iulie, în regiunea nord-est a României, există un total de 314 fundații, asociații, societăți cooperative de gradul 1, precum și alte categorii de persoane juridice. Din aceste 314 entități, 39 au o marcă socială activă.

LOCALITATE

Sort A to Z
Sort Z to A
Sort by Color
Sheet View
Clear Filter From "1"
Filter by Color
Text Filters

Search
(Select All)
 Bacău
 Botoșani
 Iași
 Neamț
 Suceava
 Vaslui

OK Cancel

Registru unic de evidență a întreprinderilor sociale - actualizat Iulie 2022

Secțiunea A. Date de identificare persoană juridică de drept privat																	Secțiunea B. Atestat de întreprindere socială						Secțiunea C. Marca socială					
JUDET SAU STRUCTURA TERITORIALA	DENUMIREA PERSONALITATE JURIDICE / CIF	DATA INFIINTARII	DOMENIUL DE ACTIVITATE ECONOMICA	DOMENIUL DE ACTIVITATE PRINCIPALA	CATEGORIA DE ACTIVITATE	SEDIUL PERSONA JURIDICA DE DREPT PRIVAT	NUMELE SI PRENUMERUL ADMINISTRATIV	DATA ELIBERARII ATESTATULUI	DATA EXPIRATULUI ATESTATULUI	DATA VALABILITATII ATULUI	DATA SUSPENDARII ATULUI	DATA RETRAGERII ATULUI	DATA ANULARII ATULUI	DATA ELIBERARII CERTIFICATULUI	DATA EXPIRATULUI CERTIFICATULUI	DATA OBTINERII MARCI	DATA ANULARII MARCI	DATA INCENDARII MARCI	DATA AGRIERII MARCI									

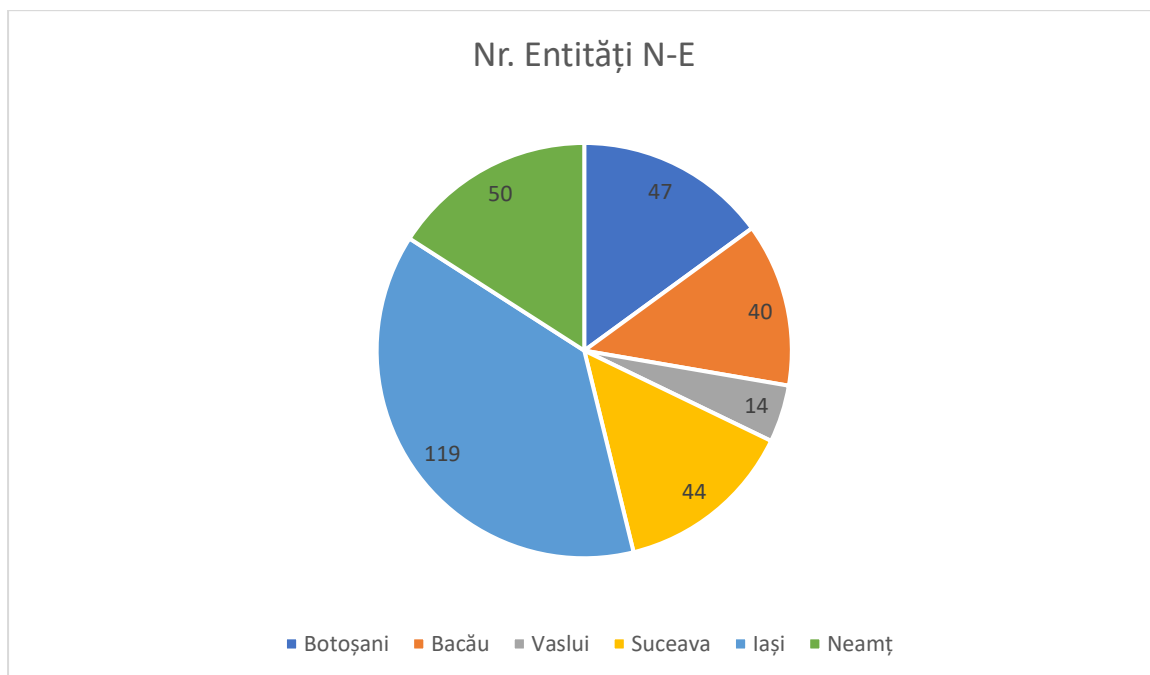
Ready Accessibility: Investigate

Secțiunea 0

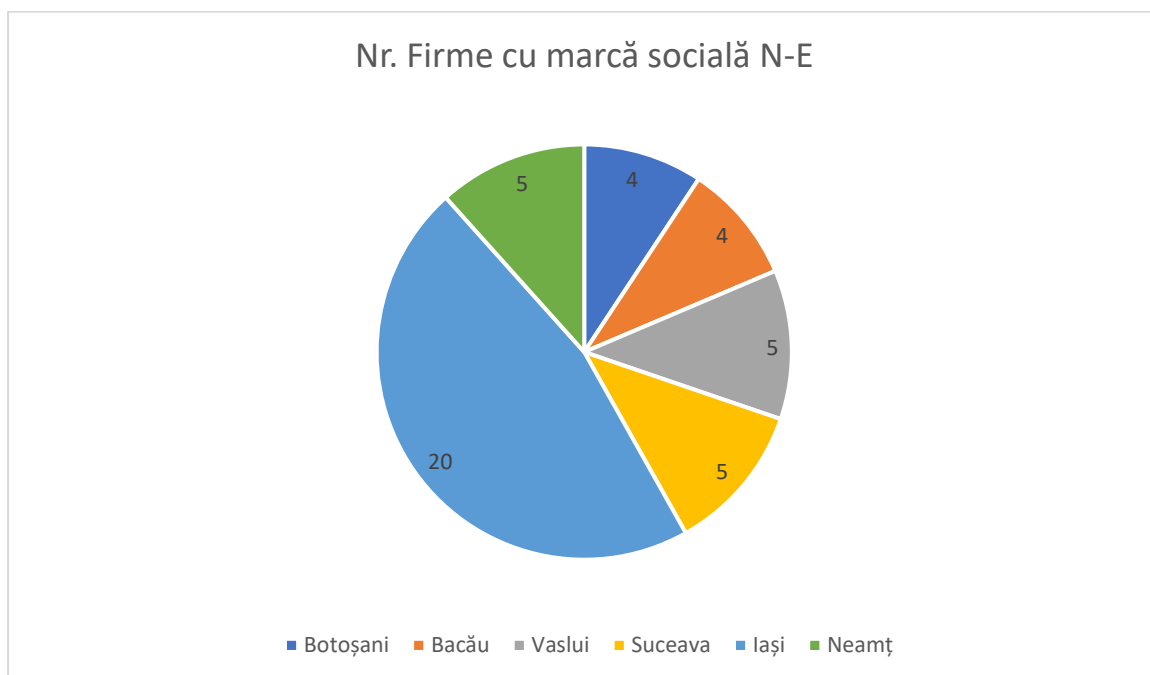
Secțiunea A. Date de identificare persoană juridică de drept privat																	Secțiunea B. Atestat de întreprindere socială						Secțiunea C. Marca socială					
JUDET SAU STRUCTURA TERITORIALA	DENUMIREA PERSONALITATE JURIDICE / CIF	DATA INFIINTARII	DOMENIUL DE ACTIVITATE ECONOMICA	DOMENIUL DE ACTIVITATE PRINCIPALA	CATEGORIA DE ACTIVITATE	SEDIUL PERSONA JURIDICA DE DREPT PRIVAT	NUMELE SI PRENUMERUL ADMINISTRATIV	DATA ELIBERARII ATESTATULUI	DATA EXPIRATULUI ATESTATULUI	DATA VALABILITATII ATULUI	DATA SUSPENDARII ATULUI	DATA RETRAGERII ATULUI	DATA ANULARII ATULUI	DATA ELIBERARII CERTIFICATULUI	DATA EXPIRATULUI CERTIFICATULUI	DATA OBTINERII MARCI	DATA ANULARII MARCI	DATA INCENDARII MARCI	DATA AGRIERII MARCI									
Bacău	FUNDATA DE SIBILU CEFANITARI	5628572 / 2887197	servicii sociale	Furnizori	Dașcu	Bacău	Marcu	023465955	023465955	buftia.ro	www.bufo	ADMIRI GABRIELA	090392071	310602022														

Ready Filter Mode Accessibility: Investigate Count: 314

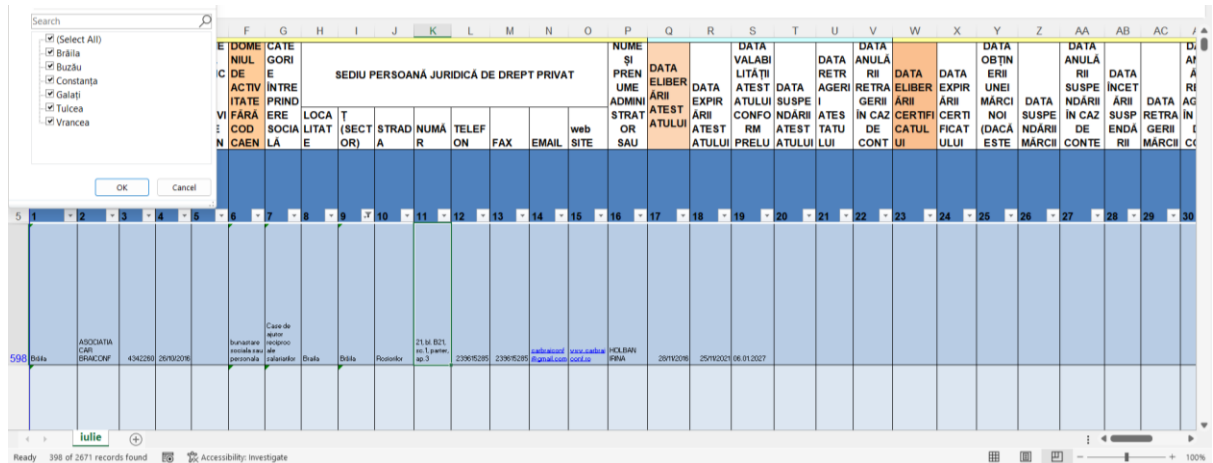
Cele 314 entități din economia socială din regiunea nord-est sunt distribuite pe județe în următorul fel: 47 în Botoșani, 40 în Bacău, 14 în Vaslui, 44 în Suceava, 119 în Iași, 50 în Neamț.

În ceea ce privește situația firmelor cu marcă socială activă pe județe, ele sunt împărțite astfel: în Botoșani sunt 4 firme, în Bacău tot 4, o singură firmă în Vaslui, 5 firme în Suceava, 20 în Iași, 5 firme în Neamț.

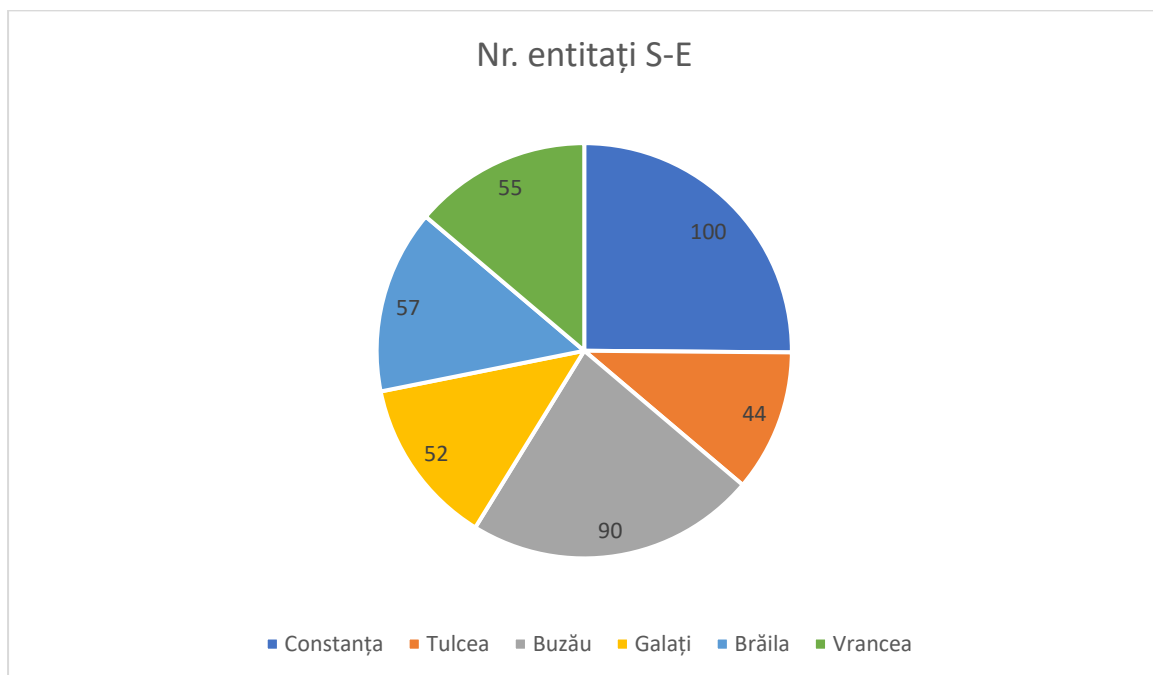

În regiunea sud-est, deși sunt puțin mai multe entități, 398 (fundații, asociații, societăți cooperative de gradul 1, precum și alte categorii de persoane juridice), sunt mai puține cele cu marcă socială activă, doar 27.

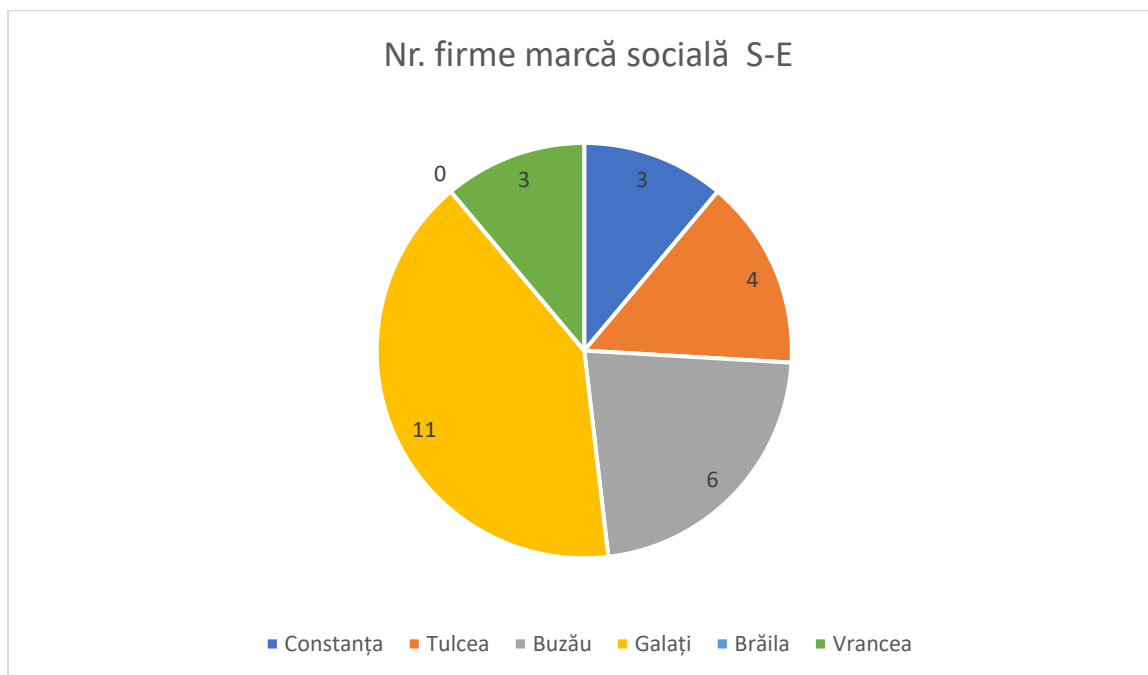

NUME SI PRENUME ADMINISTRATIV SAU	DATA ELIBERĂRII ATESTATULUI	DATA VALABILITĂȚII ATESTATULUI	DATA SUSPENDĂRII ATESTATULUI	DATA REȚIRII ATESTATULUI	DATA ANULĂRII ATESTATULUI	DATA ELIBERĂRII ATESTATULUI	DATA EXPIRII ATESTATULUI	DATA OBTINERII MĂRCII	DATA ANULĂRII MĂRCII	DATA SUSPENDĂRII MĂRCII	DATA REȚIRII MĂRCII
ASOCIATIA CASI BRACOV											

Cele 398 entități din economia socială din regiunea sud-est sunt distribuite pe județe în următorul fel: 100 în Constanța, 44 în Tulcea, 90 în Buzău, 52 în Galați, 57 în Brăila, 55 în Vrancea.

În ceea ce privește situația firmelor cu marcă socială activă pe județe, ele sunt împărțite astfel: în Constanța sunt 3 firme, în Tulcea 4, 6 în Buzău, 11 firme în Galați, niciuna în Brăila, 3 firme în Vrancea.

Comparație dintre lunile iulie – august și septembrie

Aceasta a fost, pe scurt, situația firmelor din economia socială în regiunile nord-est și sud-est în luna iulie 2022. În lunile următoare, situația firmelor din economia socială din regiunile menționate este următoarea: În regiunea nord-est, în luna august, existau 316 firme din economia socială, iar din acestea, doar 39 au o marcă socială activă. În regiunea sud est, în luna august, existau 399 firme din economia socială, cu 24 de mărci sociale active.

Iar în luna septembrie, în regiunea nord-est, din totalul de 317 firme existente, cu una mai mult decât în luna august, tot 39 au mărci sociale active. În regiunea sud-est, situația firmelor în luna septembrie, este neschimbată. Tot 399 firme existente cu doar 24 mărci sociale active. Din aceste date, se observă o stagnare a proceselor de înființare și dizolvare a firmelor din economia socială, pe o durată de 3 luni.

1.6. Importanța economiei sociale în cele 28 țări membre ale UE.

Furnizarea de statistici reale și comparabile este o provocare strategică pentru economia socială din Uniunea Europeană. Acest lucru este bine recunoscut de instituțiile europene.

În 2009, raportul Toia întocmit de Parlamentul European a cerut Comisiei și statelor membre „să sprijine crearea de registre statistice naționale pentru întreprinderile din economia socială, pentru a înființa conturi naționale satelit pentru fiecare sector instituțional și ramură de activitate și să permită ca aceste date să fie incluse în Eurostat, inclusiv prin utilizarea competențelor disponibile în universități”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Mai mult, concluziile Consiliului Uniunii Europene privind promovarea economiei sociale ca un motor cheie al dezvoltării economice și sociale în Europa din data de 07.12.2015 invită statele membre și Comisia să „depună eforturi pentru a documenta în continuare eficiența contribuției economiei sociale la marile agregate macroeconomice.

Astfel, Eurostat și autoritățile naționale de statistică ar trebui să ia în considerare dezvoltarea și implementarea conturilor satelit în statisticile lor care vizează stabilirea contribuției efective a economiei sociale la creșterea economică și coeziunea socială în Uniunea Europeană”.

S-au făcut eforturi în ultimele două decenii, atât în domeniul academic, cât și pe plan național institute de statistică și guverne. În 2006, CIRIEC a elaborat o metodă pentru european Comisia, Manualul de întocmire a Conturilor Satelit ale Firmelor din domeniul Social Economie, în paralel cu Manualul ONU pentru Conturile Satelit pentru Instituții Nonprofit și Manualul privind măsurarea muncii voluntare al Biroului Internațional al Muncii.

Cum reglementează România implementarea conturilor satelit în statisticile privind economia socială?

Au fost dezvoltate metode de pregătire a statisticilor. Unele țări au depus un efort semnificativ în ultimii ani în furnizarea de date fiabile despre diverse grupuri economico-sociale. Atât institutele de statistică din Franța cât și Ministerul Muncii din Spania se focusează pe ocuparea forței de muncă în cooperative și economia socială.

Alte țări precum Italia și Franța au construit statistici specifice folosind metode precum barometre și noi indicatori. Italia, Bulgaria, Luxemburg, Republica Cehă și Ungaria au făcut îmbunătățiri serioase în statisticile publicate de institutele lor naționale de statistică, în unele cazuri folosind metodologia contabilă satelit pentru organizațiile non-profit.

O mențiune specială trebuie făcută pentru Portugalia, Polonia și România. Aceste țări au elaborat statistici regulate, sistematice pentru economia socială în ansamblu în ultimii ani. În Portugalia, acest lucru este impus de către legea privind economia socială (2013) și în Polonia este o consecință a unui acord cu FSE (Fondul Social European).

În ciuda acestui fapt, trebuie depuse multe eforturi pentru sistematizarea statisticilor pentru diferitele grupuri de economie socială în următorii ani.

Economia socială europeană este foarte importantă atât în termeni umani cât și economici și este o realitate care ar trebui luată în considerare de societate și de factorii de decizie politică, deoarece, conform studiului *Recent evolutions of the social economy in the European Union*, economia socială europeană oferă:

- peste 13,6 milioane de locuri de muncă plătite în Europa, echivalent cu aproximativ 6,3% din populația activă a UE-28;

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

- angajarea unei forțe de muncă de peste 19,1 milioane oameni, inclusiv salariați și voluntari;
- peste 82,8 milioane de voluntari, echivalentul a 5,5 milioane de lucrători cu normă întreagă;
- peste 232 de milioane de membri ai cooperativelor, societăților mutuale, asociațiilor, etc;
- peste 2,8 milioane de entități și întreprinderi.

Numărul de entități din economia socială diferă între țările Uniunii Europene. În timp ce angajații în economia socială reprezintă între 9% și 10% din populația activă în țări precum Belgia, Italia, Luxemburg, Franța și Țările de Jos, în țările recent aderate în Uniune, precum Slovenia, România, Malta, Lituania, Croația, Cipru și Slovacia, economia socială rămâne un sector mic, care angajează sub 2% din totalul forței de muncă.

Țară	Angajați economie socială (X)	Total angajați salariați (Y)	Procent (X / Y)
Austria	308,050	4,068,000	7.6%
Belgia	403,921	4,499,000	9.0%
Bulgaria	82,050	2,974,000	2.8%
Croația	15,848	1,559,000	1.0%
Cipru	6,984	350,000	2.0%
Republica Cehă	162,921	4,934,000	3.3%
Danemarca	158,961	2,678,000	5.9%
Estonia	38,036	613,000	6.2%
Finlanda	182,105	2,368,000	7.7%
Franța	2,372,812	26,118,000	9.1%
Germania	2,635,980	39,176,000	6.7%
Grecia	117,516	3,548,000	3.3%
Ungaria	234,747	4,176,000	5.6%
Irlanda	95,147	1,899,000	5.0%
Italia	1,923,745	21,973,000	8.8%
Letonia	19,341	868,000	2.2%
Lituania	7,332	1,301,000	0.6%
Luxembourg	25,345	255,000	9.9%
Malta	2,404	182,000	1.3%
Țările de jos	798,778	8,115,000	9.8%
Polonia	365,900	15,812,000	2.3%
Portugalia	215,963	4,309,000	5.0%
România	136,385	8,235,000	1.7%

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Slovenia	10,710	902,000	1.2%
Spania	1,358,401	17,717,000	7.7%
Suedia	195,832	4,660,000	4.2%
Marea Britanie	1,694,710	30,028,000	5.6%
Total țări	13,621,535	215,722,000	6.3%

Conform Eurostat, 2015.

Planurile naționale și regionale sunt politici cheie pentru stimularea economiei sociale. Ele constituie acorduri majore între diferiți actori decisivi, în principal între guvern și economia socială, inclusiv sindicate, universități și altele, în scopul îmbunătățirii relațiilor reciproce pentru avantajul tuturor pe o perioadă lungă de timp.

Aceste planuri includ finanțări în cadre, scheme participative și consultative în domenii strategice de dezvoltare pentru îmbunătățirea relațiilor dintre actorii cheie ai societății.

La nivel regional și local, în ultimul deceniu au fost dezvoltate bune practici în regiunile din Andaluzia și Murcia din sudul Spaniei, care au atins cele mai mari rate de dezvoltare cooperative din țară și de asemenea, în mai multe regiuni din Franța și Belgia (Chaves și Demoustier, 2013).

În acest deceniu, alte bune practici pot fi găsite în Franța, cu Polul Teritorial de cooperare economică (PTCE) recunoscut prin noua Lege franceză privind economia socială, sau la nivel local prin planuri de promovare a întreprinderilor sociale și de solidaritate, ca în Barcelona (Spania).

Și în România s-au înfăptuit astfel de planuri de promovare a întreprinderilor sociale, prin accesul mai ușor al acestora la fonduri structurale prin Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Capital Uman (OI POCU), care funcționează la nivel de direcție în cadrul Ministerului Educației Naționale și asigură implementarea Axei prioritare 6 – Educație și competențe din cadrul Programului Operațional Capital Uman. OI POCU preia activitățile și responsabilitățile OI POSDRU, până la închiderea programului operațional sectorial 2007-2013.

1.7. Ce este Programul Operațional Capital Uman?

Programul Operațional Capital Uman stabilește prioritățile de investiții, obiectivele și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane și contribuie la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat 2014 - 2020, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene.

Cu intervenții integrate planificate în domeniul ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale și educației, PO CU va funcționa ca un mijloc de stimulare a creșterii economice și a coeziunii și, de asemenea, va susține atingerea obiectivelor stabilite în cadrul altor provocări

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTPREINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

de dezvoltare - competitivitate, infrastructură, administrație și guvernare - contribuind la îndeplinirea obiectivelor asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Unul dintre factorii cheie pentru promovarea unei creșteri economice competitive și pentru stimularea activității economice în zonele mai puțin dezvoltate îl reprezintă asigurarea disponibilității unei forțe de muncă „gata de lucru”, care să răspundă nevoilor în creștere ale mediului de afaceri. De altfel, creșterea ocupării și încurajarea mobilității forței de muncă sunt prioritare pentru formularea unui răspuns eficient la provocările legate de „Oamenii și societatea”, menționate în AP 2014-2020.

Totodată, creșterea ratei de ocupare la nivelul tuturor regiunilor României, în special în rândul tinerilor, a fost, de asemenea, recunoscută ca prioritate în documentele strategice naționale, cum ar fi Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 și Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014-2015.

Alături de acestea, acțiunile destinate înființării de noi afaceri și întreprinderi sociale, în special în regiunile mai puțin dezvoltate și în zone rurale, au rolul de a contribui la atenuarea sărăciei și a excluziunii sociale.

Disponibilitatea competențelor și a expertizei, în corelare cu nevoile pieței muncii, este fundamentală pentru obținerea creșterii economice, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

În acest context, se impune corelarea sistemului de educație cu nevoile pieței muncii pentru a furniza participanților cunoștințele și deprinderile de bază, elemente esențiale participării la viața socială, precum și competențele și abilitățile necesare obținerii unui loc de muncă. Îmbunătățirea nivelului general de educație a populației va asigura durabilitatea creșterii economice și va contribui la îmbunătățirea coeziunii sociale.

Alături de susținerea nemijlocită a participării la educație începând de la cele mai vârstele fragede, PO CU încurajează continuarea învățării pe tot parcursul vieții, aceasta contribuind la prelungirea vieții active, la creșterea oportunităților pe piața muncii și, în general, la asigurarea unei vieți de o mai bună calitate.

Incluziunea socială și combaterea sărăciei sunt parte integrantă a intervențiilor care urmăresc promovarea unei dezvoltări echilibrate și coeziunea socială. Reducerea prevalenței sărăciei și a

excluziunii, îmbunătățirea accesului la servicii sociale și de sănătate de calitate, dezvoltarea economiei sociale, vor fi urmărite la nivel de program, în vederea promovării incluziunii sociale și combaterii sărăciei, în conformitate cu prevederile strategiilor naționale relevante și contribuind la obiectivele asumate în acest domeniu.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

În acest sens, POCU încurajează considerarea resursei umane provenite din rândul grupurilor vulnerabile ca și resursa umană fără de care dezvoltarea României în următorii ani este imposibilă.

În vederea atingerii obiectivelor propuse, în cadrul POCU au fost stabilite 7 Axe Prioritare, cărora le corespund 13 priorități de investiții.

1.7.1. Axa Prioritară 1 - Inițiativa locuri de muncă pentru tineri

Suma alocată totală - 230.693.510 Euro prin Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”

Acțiunile planificate în cadrul AP 1 urmează să fie implementate în cele trei regiuni eligibile în care rata șomajului în rândul tinerilor depășește 25%, și anume: regiunea Centru (31,7%), regiunea Sud-Est (31,3%) și regiunea Sud Muntenia (30,2%), regiuni mai puțin dezvoltate. În concordanță cu AP 2014-2020, Recomandările Specifice de Țară privind combaterea șomajului în rândul tinerilor, Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020,

Inițiativa Locuri de Muncă pentru Tineri, Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014 - 2015, Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții, obiectivele specifice vizate în cadrul acestei priorități de investiții sunt:

- creșterea ocupării tinerilor NEETs (Not in Employment, Education or Training - nu are loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ sau formare profesională) șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare și cu rezidența în regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia);
- îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16-24 ani, cu rezidența în regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia)

Prin urmare, vor beneficia de măsurile prevăzute în cadrul acestei axe prioritare doar tinerii NEETs șomeri, înregistrați la SPO direct sau prin intermediul acțiunilor de identificare a tinerilor NEETs descrise la obiectivul specific. din cadrul AP 2. Pentru a obține rezultatele anticipate, acțiunile vor fi finanțate din resursele „Inițiativei Locuri de muncă pentru tineri” (ILMT) și vor contribui la îndeplinirea obiectivelor prevăzute în ILMT la nivelul UE.

1.7.2. Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs

Suma alocată totală: 408.572.233 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 26.535.106 Euro rezervă de performanță, 18.701.987 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 1.253.350 Euro rezerva de performanță

În cadrul AP 2 sunt prevăzute 3 obiective specifice: în contextul primelor 2 obiective specifice vor fi vizate cele 5 regiuni care nu sunt eligibile în cadrul Inițiativei Locuri de Muncă

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

pentru Tineri, respectiv regiunile București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, dat fiind faptul că nevoia de susținere a tinerilor pe piața muncii a fost identificată în toate regiunile.

Obiectivele specifice vizate în cadrul acestei priorități de investiții vizează:

- creșterea ocupării tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia);
- îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia);
- creșterea numărului tinerilor NEETs inactivi înregistrați la Serviciul Public de Ocupare.

Intervențiile preconizate în cadrul acestei axe prioritare vor fi finanțate din FSE, intervențiile fiind similare și completând acțiunile prevăzute în cadrul AP 1 și vizează tinerii NEETs șomeri din regiunile București- Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, care nu sunt eligibile pentru ILMT, dar care se confruntă cu probleme similare.

1.7.3. Axă Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți

Suma alocată totală:

- 1.270.959.911 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 81.309.527 Euro rezervă de performanță
- 24.853.622 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 1.688.063 Euro rezerva de performanță

Obiectivul specific vizat de prezenta prioritate de investiții îl reprezintă îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților. Pentru atingerea acestui obiectiv specific vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:

Acțiuni care vizează angajații:

- Participarea angajaților la programe de formare profesională (cursuri de calificare de nivel 2-4 conform Cadrului Național al Calificărilor, cursuri de scurtă durată, de specializare și perfecționare etc.) în concordanță cu cerințele locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI. O atenție deosebită va fi acordată participării la programe de formare profesională a angajaților vârstnici

- Evaluare/ validare și certificare pentru recunoașterea competențelor aferente cerințelor locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI

Acțiuni care vizează angajatorii:

- Stimularea angajatorilor pentru organizarea de programe de învățare la locul de muncă.

1.7.4. Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Suma alocată totală:

- 1.047.023.965 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 65.852.595 Euro rezervă de performanță
- 63.168.893 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 4.118.209 Euro rezerva de performanță

Intervențiile din cadrul acestei PI își propun atingerea a patru obiective specifice:

- reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri integrate
- reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate (non romă), prin implementarea de măsuri integrate
- îmbunătățirea alfabetizării digitale a populației din comunități dezavantajate (e-incluziune)
- reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au depășit situația de vulnerabilitate prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ formare profesională etc. adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale

1.7.5. Axa Prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)

Suma alocată totală:

- 206.392.106 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 13.287.556 Euro rezervă de performanță
- 5.586.112 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 364.329 Euro rezervă de performanță

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

Intervențiile din cadrul acestei priorități de investiții sunt menite să contribuie la:

- reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (roma și non-roma) din orașe cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității Roma, prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.
- reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC

Măsurile planificate vor contribui, în principal, la îndeplinirea obiectivului-țintă asumat în cadrul PNR, acela de reducere cu 580.000 a numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020, precum și la obiectivele asumate în domeniul ocupării forței de muncă, educației și al sănătății.

1.7.6. Axa Prioritară 6 - Educație și competențe

Suma alocată totală :

- 1.393.631.965 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 89.680.233 Euro rezervă de performanță
- 85.004.079 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 5.526.743 Euro rezerva de performanță

Acțiunile aferente acestei Priorități de Investiții vor viza OS 6.2-6.6.În vederea îndeplinirii OS 6.2. vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- Sprijinirea participării la învățământul ante-preșcolar și preșcolar în special a grupurilor cu risc de PTS, cu accent pe copiii aparținând minorității roma și a celor din mediul rural

În vederea îndeplinirii OS 6.3. vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- Activități menite să reducă riscul de PTS pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, cu accent pe elevii aparținând minorității roma și elevi din mediul rural/comunitățile dezavantajate socio-economic
- Activități suport menite să conducă la creșterea calității educației obligatorii

În vederea îndeplinirii OS 6.4. vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- Activități menite să readucă în sistemul de educație și formare tineri și adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie în vederea îndeplinirii OS 6.5. vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:
- Reformarea/validarea/pilotarea curriculumului național școlar obligatoriu (inclusiv pentru învățământul special și învățământul de tip a doua șansă) în vederea orientării pe formarea de competențe cheie și pe nevoile de dezvoltare ale elevilor pentru învățământul primar și secundar, inclusiv prin utilizarea de soluții digitale/de tip TIC;
- Dezvoltarea/pilotarea ofertelor curriculare la decizia școlii (CDS) care sprijină achiziția competențelor cheie ale elevilor din învățământul obligatoriu
- Elaborarea de materiale didactice care sprijină implementarea curriculumului revizuit (ghiduri, resurse educaționale pentru elevi și cadre didactice), în special cele de tipul resurselor educaționale deschise.
- Realizarea de studii tematice privind aplicarea curriculumului revizuit și achizițiile competențelor cheie cu focalizare pe copiii și tinerii din minoritatea roma, copii din medii dezavantajate socio-economic, din mediul rural și copii/tineri cu dizabilități.

În vederea îndeplinirii OS 6.6. vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- Perfecționarea profesională specializată pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar în vederea extinderii unor practici manageriale noi, a utilizării TIC în procesul de predare, a promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor, a furnizării unor programe de calitate pentru educația timpurie, pentru prevenirea și reducerea timpuriei a părăsirii școlii, a utilizării metodelor activ-participative de educație bazate pe noul curriculum centrat pe competențe cheie și pe nevoile elevilor, în special în cazul personalului care lucrează cu copiii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv copii aparținând minorității roma, copii cu nevoi speciale, copii din comunitățile dezavantajate socioeconomic
- Evaluarea și validarea competențelor obținute de cadrele didactice/ personalul de sprijin prin rute alternative de formare
- Promovarea unor măsuri integrate de mobilitate pentru personalul didactic (de exemplu, cu programul Erasmus +). Sunt avute în vedere intervenții care valorifică rezultatele mobilităților anterioare ale personalului didactic (susținute din ERASMUS+) în vederea completării perfecționării continue a acestuia în relație cu domeniile de formare stabilite în cadrul AP6, în cadrul PI
- Alte măsuri care vin în sprijinul îndeplinirii obiectivelor specifice stabilite în cadrul acestei PI (ex activități de formare care promovează incluziunea, activități de formare în aria elaborării de resurse educaționale deschise pentru facilitarea implementării curriculumului revizuit, activități de formare pentru echipele manageriale în aria monitorizării impactului măsurilor privind creșterea accesului la educație etc)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1.7.7. Axa Prioritara 7 - Asistența Tehnică

Suma alocata totală:

- 286.276.051 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
- 18.590.933 Euro pentru Regiunea București-Ilfov

În vederea asigurării unui cadru coerent și unitar de funcționare a instituțiilor responsabile cu gestionarea Fondului Social European în perioada 2014-2020, axa de asistență tehnică din cadrul POCU va acoperi nevoile de finanțare pentru implementarea în bune condiții a Programului Operațional Capital Uman, prin acoperirea cheltuielilor cu personalul.

Care sunt programele operaționale implementate de România în prezent?

Principalul program destinat economiei sociale este în prezent **Programul Incluziune și Demnitate Socială**, al cărui obiectiv este sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor cu risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.

Principalele caracteristici ale programului

Programul are o importantă componentă socială, cu mai multe obiective, cum ar fi: creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, creșterea calității serviciilor sociale, reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile, creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile și creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ.

POIDS are o alocare de 3,4 miliarde euro, dintre care 2,39 miliarde vor proveni din Fondul Social European (FSE+), 574 milioane euro din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și 519 milioane de euro de la Bugetul de Stat.

POIDS are ca țintă o mare paletă de grupuri vulnerabile: **persoane din mediul rural, familii monoparentale, persoane fără locuință, familii cu o situație materială precară, migranți, persoane cu dizabilități, vârstnici, victime ale violenței domestice, etc.**

Cele opt axe prioritare ale POIDS sunt:

- Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC)
- Protejarea dreptului la demnitate socială
- Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

- Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I)
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II)
- Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
- Ajutorarea persoanelor defavorizate

De ce este nevoie de astfel de programe?

România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în situație de risc, departe de media UE. Ultimele date EUROSTAT disponibile cu privire la incidența riscului de sărăcie la nivelul populației din statele membre UE scot în evidență gravitatea acestei problemei în rândul populației din România.

Astfel, Romania înregistrează, conform datelor pentru 2018, una din cele mai mari rate ale riscului de sărăcie sau excluziune sociala între țările UE, de 32,5% din totalul populației. În acest context, conform Raportului de țara Romania 2020, unul din trei romani se afla la risc de sărăcie sau excluziune sociala, grupurile vulnerabile, inclusiv minoritatea roma, fiind cele mai expuse la acest fenomen. În același timp, se observa ca accesul la servicii primare de sănătate, sociale, educație este limitat pentru persoanele din mediul rural fata de urban, disparitățile existând și la nivel regional, între regiunile dezvoltate și cel mai puțin dezvoltate.

În aceste condiții, persoanele din mediul rural sunt expuse în mai mare măsură la excluziune sociala, în principal copiii și tinerii, precum și persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități, familiile monoparentale și cele cu mulți copii.

Totodată, în mediul urban, se mențin discrepanțele referitoare la grupurile vulnerabile, astfel ca, deși indicatorul ratei riscului de sărăcie este mai mic fata de rural, categoriile vulnerabile cele mai expuse sunt aceleași ca în mediul urban.

Furnizarea serviciilor sociale publice este în responsabilitatea exclusivă a autorităților locale (la nivel de județ, oraș și comuna). Așa cum reiese din Raportul de țara Romania 2020, Romania a făcut progrese limitate în ceea ce privește creșterea gradului de acoperire și al calității serviciilor sociale la nivel național. Acest lucru este reflectat și de analiza Registrului National al Furnizorilor de Servicii Sociale, din care reiese ca în mediul rural, din cele 2861 de comune, în doar 25 există acreditat un serviciu public de asistență socială (feb 2020). În același timp, din evidentele Colegiului National al Asistenților Sociali din Romania, în mediul rural sunt angajați doar 300 de asistenți sociali.

Decalajul între urban și rural în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local a contribuit la menținerea situațiilor care pun grupurile vulnerabile în situația de a dezvolta și

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

alte probleme sociale, care in timp conduc la perpetuarea „culturii sărăciei” si a comportamentelor asociate acestui fenomen.

Strategiile naționale in domeniul social, aprobate si implementate de către autoritățile centrale, precum si evoluția macroeconomics au contribuit la scăderea ratei riscului de sărăcie si al excluziunii sociale precum si al indicatorului privind gradul de depravare materiala, însă diferența între Romania si media UE28 este încă ridicată.

În domeniul Incluziunii sociale, Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015 – 2020, a urmărit prin inițiativele preconizate pentru serviciile sociale, dezvoltarea unui pachet minim de intervenții la nivel comunitar, prin asigurarea personalului de specialitate (asistenți sociali) la nivelul fiecărui unități administrativ teritoriale (UAT) si asigurarea cadrului intervenției integrate a tuturor actorilor relevanți (educație, sănătate, protecție sociala si alte servicii publice). In acest sens, prin intermediul autorității centrale, Ministerul Muncii si Protecției Sociale (MMPS) sunt in implementare două proiecte cu finanțare POCU prin care se sprijină cel puțin 489 de UAT care sunt cuprinse in Atlasul comunităților marginalizate, prin care se intenționează punerea in aplicare a masurilor prevăzute in strategia naționala.

Cu toate acestea, la acest moment, din cele 2861 de UAT-uri din mediul rural după implementarea proiectelor MMPS care vor înființa încă 489 structuri, tot vor rămâne aproximativ 2300 comune fără servicii sociale. Numărul asistenților medicali comunitari era de 1694 la nivelul lunii aprilie 2020, ceea ce înseamnă că aproape jumătate din numărul comunelor nu dispuneau de un astfel de serviciu.

In domeniul protecției drepturilor copilului, un obiectiv principal al Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020, a fost cel al dezinstituționalizării copiilor din centrele de plasament, prin dezvoltarea masurilor de plasament familial la asistenți maternali profesioniști si dezvoltarea infrastructurii rezidențiale de tipul caselor de tip familial ca alternative la instituțiile mari. In urma implementării programelor cu finanțare europeana, POR si POCU, acest obiectiv tinde sa fie atins. Cu toate acestea, serviciile sociale care ar contribui la prevenirea separării copilului de familie precum si sprijinirea reintegrării copilului in familie sunt încă insuficient dezvoltate, ca rezultat al lipsei personalului de specialitate la nivel local.

Referitor la persoanele cu dizabilități, Strategia Națională "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități" 2015 – 2020, care cuprindea ca obiective dezinstituționalizarea si dezvoltarea de masuri alternative de tip locuințe protejate si servicii de îngrijire de zi, a beneficiat de suport din partea programelor cu finanțare europeana, urmând ca si pentru următoarea strategie (2020-2025) sa fie prevăzută continuarea acestui proces. Si in acest domeniu, intervenția primara precum si dezvoltarea serviciilor de îngrijire de zi pentru

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

persoanele cu dizabilități sunt sub presiunea lipsei personalului de specialitate la nivel local și al infrastructurii reduse pentru acest tip de intervenții.

La nivel macro, sistemul de asistență socială, de la momentul descentralizării responsabilității către autoritățile locale, ca rezultat al reformelor începute în anii 90, a cunoscut o dezvoltare la nivelul serviciilor specializate, de obicei structurate la nivel de județ și mai puțin la nivelul intervenției primare, la nivelul autorităților locale (orașe și comune), nivel unde a apărut decalajul rural-urban, în defavoarea ruralului.

Cel mai important factor care a condus la dezvoltarea inegală rural-urban este reprezentat de lipsa resurselor financiare pentru investițiile în înființarea și dezvoltarea serviciilor sociale, care a condus în timp la lipsa resurselor umane în mediul rural și la dificultăți în gestionarea problemelor sociale. Astfel, referitor la sărăcie, ruperea ciclului inter generațional al sărăciei trebuie realizat prin intervenții integrate, dezvoltarea serviciilor sociale pentru asigurarea intervențiilor la nivel local și prin utilizarea eficientă și eficientă a resurselor financiare și umane la nivelul UAT-urilor. Până în acest moment, se poate observa și o dezvoltare inegală a serviciilor și din punct de vedere al categoriilor de beneficiari, acest lucru motivând abordarea urmărită în cadrul programului.

În acest context, Programul Operațional pentru Combaterea Săraciei (POIDS) vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină la nivel național aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere al fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială.

Arhitectura intervențiilor a fost realizată astfel încât să fie asigurată implementarea acțiunilor în mod integrat, coerent și eficient și să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile țintite, fără a dispersa efortul financiar.

La nivel de program, axele prioritare sprijină grupuri vulnerabile distincte, dar cuprind măsuri care sunt integrate și interconectate, astfel încât să se asigure o alocare financiară eficientă a intervențiilor.

Totodată, măsurile prevăzute în POIDS urmăresc să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și din mediul urban, atât în ceea ce privește asigurarea accesului la servicii cât și prin implementarea unor măsuri care să sprijine în mod direct membrii grupurilor vulnerabile (vouchere, sprijin material, alimente, etc).

Analiza datelor statistice a reliefat grupurile specifice aflate în situație de vulnerabilitate ridicată: copiii și tinerii, locuitorii din mediul rural, inclusiv romi, persoanele cu dizabilități, persoanele cu un nivel scăzut de școlaritate, familiile monoparentale care au copil/copii în întreținere, familiile cu mai mulți copii și persoanele vârstnice.

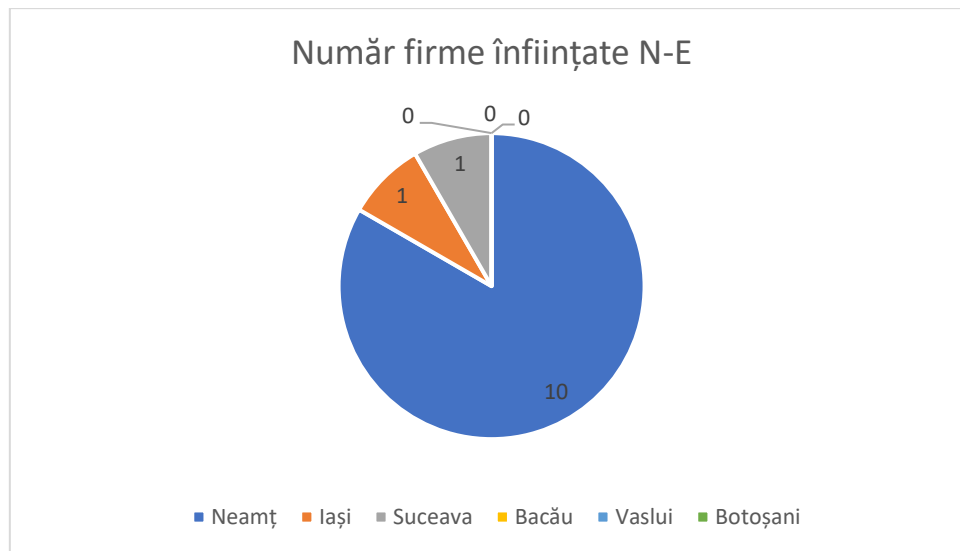

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

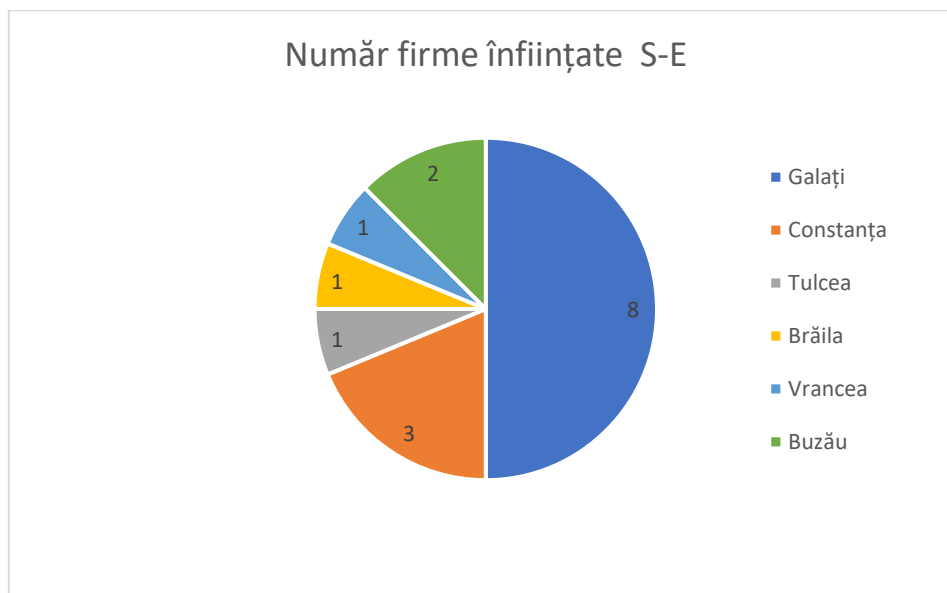
1.8. Profilul întreprinderilor create in cadrul proiectului Social Entrepreneurs Nation

În cadrul proiectului au fost semnate un număr de 30 de contracte de finanțare pentru înființarea de întreprinderi sociale, iar în primele 10 luni s-au înregistrat două renunțări din partea beneficiarilor, rezultând un număr final de 28 de contracte de finanțare care-și produc efectele.

În cadrul regiunii NE au fost înființate 12 întreprinderi sociale, 10 dintre aceste întreprinderi sociale nou înființate având sediul social in județul Neamț. Județele Iași și Suceava au câte o firmă fiecare, iar în județele Bacău, Vrancea, Botoșani și Vaslui nu s-a înființat nicio firmă.

În cadrul regiunii S-E, situația este una mai echilibrată din punct de vedere al împărțirii firmelor în teritoriu. Din totalul de 16 firme care au obținut finanțarea (cu 4 mai multe decât cele din NE), jumătate sunt din Galați, 2 din Buzău, 3 din Constanța, 1 din Vrancea, 1 din Tulcea și 1 din Brăila. Avem, așadar câte cel puțin o firmă înființată din fiecare județ.

Domeniile de activitate ale întreprinderilor sociale înființate

În funcție de codul CAEN, întreprinderile înființate în regiunea SE se clasifică astfel:

- 1629 Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din pluta, paie și din alte materiale vegetale împletite;
- 1392 Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcăminte și lenjeriei de corp);
- 9601 Spălarea și curățarea (uscata) articolelor textile și a produselor din blana;
- Două firme au codul 5520 Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată;
- 1039 Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a;
- Două firme au codul 8559 Alte forme de învățământ n.c.a;
- 9602 Coafura și alte activități de înfrumusețare;
- 4799 Comerț cu amănuntul efectuat în afara magazinelor, standurilor, chioșcurilor și piețelor;
- 3103 Fabricarea de saltele și somiere;
- 7490 Alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a;
- 4761 Comerț cu amănuntul al cărților, în magazine specializate;
- 8690 Alte activități referitoare la sănătatea umană;
- 9311 Activități ale bazelor sportive;
- 8121 Activități generale de curățenie a clădirilor.

Se observă faptul că în afara de codurile CAEN 5520 și 8559 care au câte 2 firme fiecare, celelalte firme nu mai împărtășesc același cod CAEN, iar obiectul de activitate al

întreprinderilor sociale este eterogen neputând fi stabilit un domeniu în care acestea activează cu predilecție.

Totuși, analizând codurile CAEN ale celor 16 firme și le raportăm la județele de unde acestea provin, reiese următoarea concluzie:

Denumire firmă	Județ	Cod CAEN	Denumire Cod CAEN
LA TANTI FANELA - SOCIAL BUSINESS	Buzău	1629	Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din pluta, paie si din alte materiale vegetale împletite
LITTLE ANA ATELIER SRL	Galați	1392	Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcăminteii și lenjeriei de corp)
LAVANDERIA ALEROX SRL	Galați	9601	Spălarea și curățarea (uscata) articolelor textile și a produselor din blana
ACASĂ ÎN VATRA SATULUI SRL	Vrancea	5520	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
FILIP FOODS SRL	Tulcea	1039	Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a;
BUSINESS DIAGNOSIS CENTER SRL	Galați	8559	Alte forme de învățământ n.c.a;
PROGRESUL FRUMUSEȚII BY ANGELA SRL	Galați	9602	Coafura și alte activități de înfrumusețare
GRADINA CU MACI SRL	Brăila	4799	Comerț cu amănuntul efectuat în afara magazinelor, standurilor, chioșcurilor și piețelor

ATELIERUL SOCIAL INSERTIA	Galați	3103	Fabricarea de saltele si somiere
DRONE ASIST SRL	Galați	7490	Alte activități profesionale, științifice si tehnice n.c.a.
LUDENS LIBRARIA COPIILOR SRL	Constanța	4761	Comerț cu amănuntul al cărților, in magazine specializate
ELITE PREPARATION CENTRE	Galați	8559	Alte forme de învățământ n.c.a;
CENTRUL DE RADIOLOGIE DENTARĂ DENTAL	Constanța	8690	Alte activități referitoare la sănătatea umana
GRAND PALACE EVENTS	Buzău	5520	Facilități de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata
FAIRPLAY MULTISPORTS	Galați	9311	Activități ale bazelor sportive
HIGH CLEANING	Constanța	8121	Activități generale de curățenie a clădirilor

Jumătate din firmele din regiunea SE fiind din Galați, este normal să observăm o paletă largă în ceea ce privește domeniile de activitate ale firmelor în acest județ. Printre activitățile acestor firme menționăm fabricarea articolelor confecționate din textile, spălarea si curățarea (uscată) a articolelor textile si a produselor din blană, comerț cu amănuntul al cărților, in magazine specializate, activități profesionale, științifice și tehnice, facilități de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata și altele.

În regiunea NE, în funcție de codul CAEN, întreprinderile înființate se clasifică astfel:

- 8130 Activități de întreținere peisagistica;
- 6312 Activități ale portalurilor web;
- 5610 Restaurante;
- 7500 Activități veterinare;
- 4520 Întreținerea si repararea autovehiculelor;

- 7830 Servicii de furnizare și management a forței de muncă;
- 9003 Activități de creație artistică;
- 3250 Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice;
- 2041 Fabricarea săpunurilor, detergenților și a produselor de întreținere;
- 4332 Lucrări de tâmplărie și dulgherie;
- 8891 Activități de îngrijire zilnică pentru copii;
- 1039 Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a.

Spre deosebire de situația firmelor din regiunea SE, nicio firmă nu împărtășește același cod CAEN cu altă firmă, fiind numai firme care au coduri CAEN diferite. Obiectul de activitate al firmelor este de asemenea, eterogen, neputând fi stabilit un domeniu în care acestea activează cu predilecție.

Totuși, analizând codurile CAEN ale celor 12 firme și le raportăm la județele de unde acestea provin, reiese următoarea concluzie:

Denumire firmă	Județ	Cod CAEN	Denumire Cod CAEN
GRĂDINI BOEME	Neamț	8130	Activități de întreținere peisagistică
SLOW TRAVELLERS SRL	Neamț	6312	Activități ale portalurilor web
PUNCT GASTRONOMIC LOCAL VATRA BUNICILOR	Neamț	5610	Restaurante
CENTRUL VETERINAR INOVET CARE	Neamț	7500	Activități veterinare
SELFWASH LEO	Iași	4520	Întreținerea și repararea autovehiculelor
ADENA CONSULTING SRL	Neamț	7830	Servicii de furnizare și management a forței de muncă

CURSURI ART- ONLINE STRL	Neamț	9003	Activități de creație artistică
RICH DENT LABOR SRL	Neamț	3250	Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice
ARISTITA COSMETICALE SRL	Neamț	2041	Fabricarea săpunurilor, detergenților și a produselor de întreținere
SUN TEHNIC PROIECT	Neamț	4332	Lucrări de tâmplărie și dulgherie
CRESA PRIMII PASI	Neamț	8891	Activități de îngrijire zilnică pentru copii
GRADINA BUCOVINEANA	Suceava	1039	Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a.

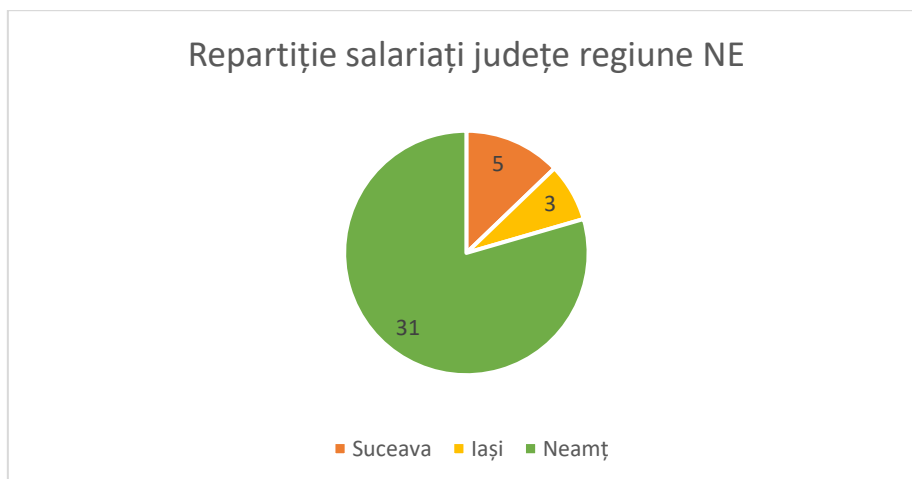
Distribuirea firmelor din regiunea NE nefiind una uniformă, județul Neamț fiind absolut dominant la numărul de firme este just să observăm o și mai largă paletă în ceea ce privește domeniile de activitate ale firmelor în acest județ. Printre activitățile acestor firme din regiunea NE, menționăm activități de întreținere peisagistică, activități ale portalurilor web, restaurante, lucrări de tâmplărie și dulgherie, activități de îngrijire zilnică pentru copii și altele.

Numărul de locuri de muncă realizate

Proiectul și-a propus crearea a minim 90 de locuri de muncă în întreprinderile nou înființate din regiunile NE și SE. Astfel, cele 12 întreprinderi înființate din regiunea NE au creat 39 de locuri de muncă, astfel:

- 5 întreprinderi au creat câte 3 locuri de muncă fiecare;
- 3 întreprinderi au creat câte 2 locuri de muncă fiecare;
- 2 întreprinderi au creat câte 4 locuri de muncă fiecare;
- 2 întreprinderi au creat câte 5 locuri de muncă fiecare.

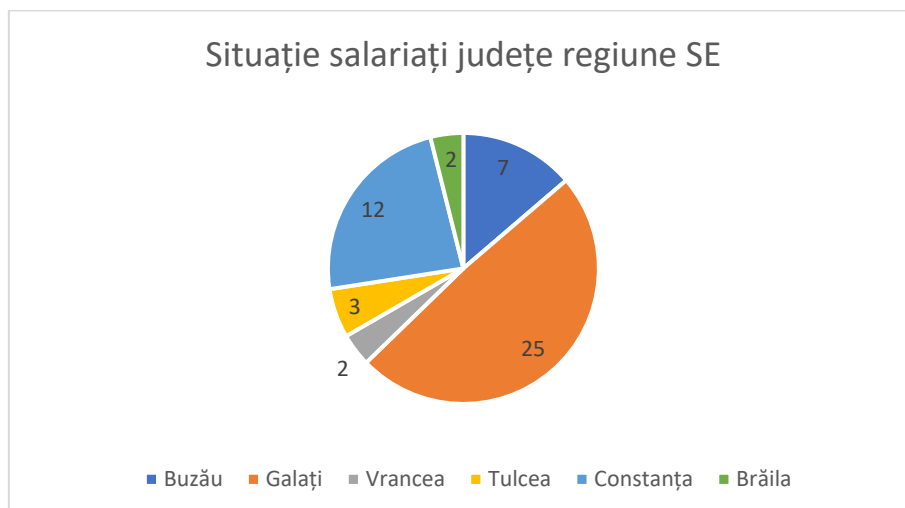
Repartiția pe județe a numărului de locuri de muncă create în regiunea NE se prezintă astfel: Iași – 3 locuri de muncă, Suceava – 5 locuri de muncă, iar restul de 31 locuri de muncă sunt în județul Neamț.

Situația locurilor de muncă din în regiunea SE este următoarea: Cele 16 firme au creat 51 locuri de muncă, astfel:

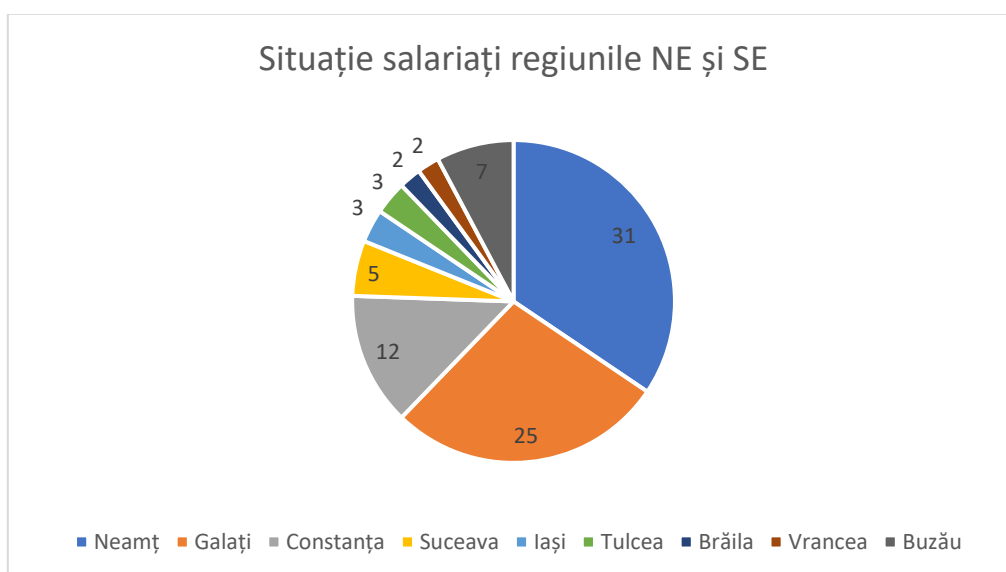
- 6 întreprinderi au creat câte 2 locuri de muncă fiecare;
- 4 întreprinderi au creat câte 3 locuri de muncă fiecare;
- 3 întreprinderi au creat câte 4 locuri de muncă fiecare;
- 3 întreprinderi au creat câte 5 locuri de muncă fiecare.

Repartiția pe județe a numărului de locuri de muncă create în regiunea SE se prezintă astfel: în județul Buzău s-au înființat 7 locuri de muncă, în Galați - 25 locuri de muncă, cele mai multe din această regiune, în Vrancea – 2 locuri de muncă, în Tulcea – 3 locuri de muncă, în Brăila – 2 locuri de muncă iar în Constanța s-au înființat 12 locuri de muncă.

Din analiza locurilor de muncă create în cadrul proiectului se trag următoarele concluzii:

1. Totalul locurilor de muncă atât din regiunile NE și SE este de 90 (51 în SE și 39 în NE);
2. Mai mult de jumătate din locurile de muncă au fost create în 2 județe din 9, respectiv Neamț și Galați (56 din 90, 62,2% din totalul firmelor);
3. Regiunea NE a creat cele mai multe locuri de muncă din întregul proiect, 51 din totalul de 90, adică 56,6% din numărul total de firme;
4. Județele cu cei mai puțini salariați sunt: Brăila, Vrancea cu câte 2 salariați fiecare, urmate de Tulcea și Iași cu câte 3 salariați fiecare.

1.9. Finanțarea firmelor beneficiare ale proiectului

1.9.1. Prima tranșă a finanțării

În regiunea SE, cele 16 firme au beneficiat de finanțarea aferentă tranșei 1, în total însumând puțin peste 2.648.135 lei, echivalentul a 538.984 euro. Până în prezent firmele din această regiune, deși au primit toate subvenția din tranșa 1, nu toate au efectuat achiziții de tip FEDR, mai precis 3 firme din 16.

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) este unul dintre principalele instrumente financiare ale politicii de coeziune europene. Obiectivul fondului este de a contribui la reducerea disparităților dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor europene și de a îmbunătăți standardele de viață în regiunile cele mai defavorizate. O atenție deosebită este acordată regiunilor afectate de handicapuri naturale sau demografice grave și permanente, precum regiunile din extremitatea nordică cu o densitate a populației extrem de scăzută și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase.

FEDR are două obiective principale, și anume:

- investiții în creșterea economică și locuri de muncă - pentru consolidarea pieței muncii și a economiilor regionale;
- cooperarea teritorială europeană, care vizează întărirea cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale în interiorul UE.

În cadrul FEDR sunt eligibile următoarele tipuri de cheltuieli:

- Terenuri;
- Amenajări de terenuri: defrișări, demontări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, amenajări pentru protecția mediului, refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor (plantare copaci, reamenajare spații verzi);
- Construcții: achiziție de clădiri, reabilitare/modernizare clădiri, construcție de clădiri;
- Instalații tehnice;
- Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru): utilaje și echipamente tehnologice și funcționale;
- Alte echipamente (echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul, cablare rețea internă, achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități);
- Aparat și instalații de măsurare, control și reglare;
- Mobilier, aparatură, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale;
- Alte cheltuieli pentru investiții;
- Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații;
- Cheltuieli privind proiectare și inginerie;

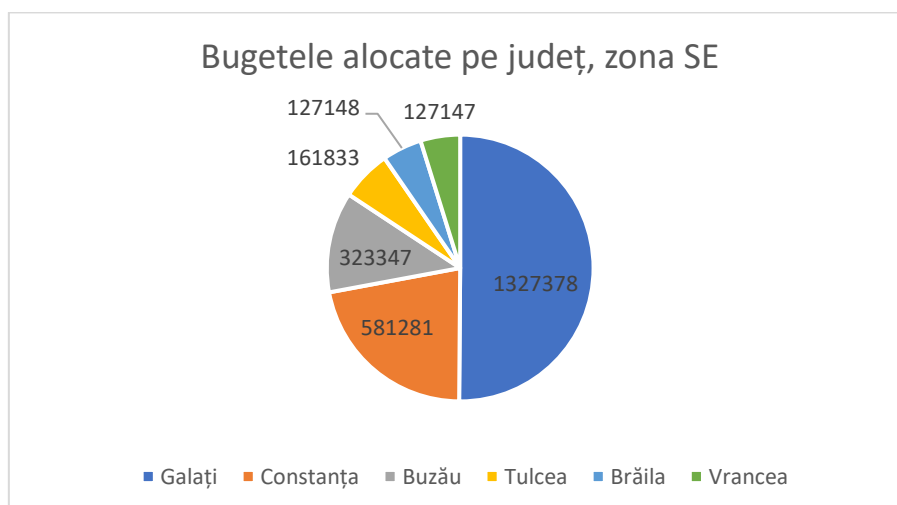
- Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografie și de stabilitate a terenului;
- Cheltuieli pentru organizarea de șantier;
- Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților.

În continuare, când ne vom referi la achiziții FEDR, automat vom avea în vedere doar achizițiile eligibile menționate mai sus. În total, în cadrul tranșei 1, cheltuielile pe achiziții de tip FEDR, au însumat 1.847.780 lei, adică aproximativ 376.502 euro, 69,85% din totalul finanțării din tranșa 1.

Printre achizițiile efectuate de către firmele din SE în tranșa 1, enumerăm câteva exemple comune precum: mobilier, imprimante multifuncționale, laptopuri, telefoane mobile dar și achiziții specifice tipului de activitate al fiecărei firme: dehumidificatoare, uscătoare de covoare, mașini electronice de cusut, mașini de spălat profesionale, cuptoare de mari dimensiuni și altele.

În funcție de județ, firmele din SE beneficiare din cadrul proiectului au obținut cheltuielile din tranșa 1, după cum urmează: Județul cu cele mai multe firme înființate a beneficiat și de cea mai consistentă finanțare din partea proiectului, 1.327.378 lei fiind distribuiți în județul Galați.

Județul Galați este urmat de județul Constanța cu o valoare totală de 581.281 lei, urmat de județele Buzău cu 323.347 lei, Tulcea cu 161.833 lei, Brăila cu 127.148 lei și Vrancea cu 127.147 lei. Observăm o similitudine între situația bugetelor alocate firmelor din proiect și cea a salariilor firmelor respective, cu cât firma are mai mulți angajați, cu atât bugetul alocat acelei firme este mai mare.

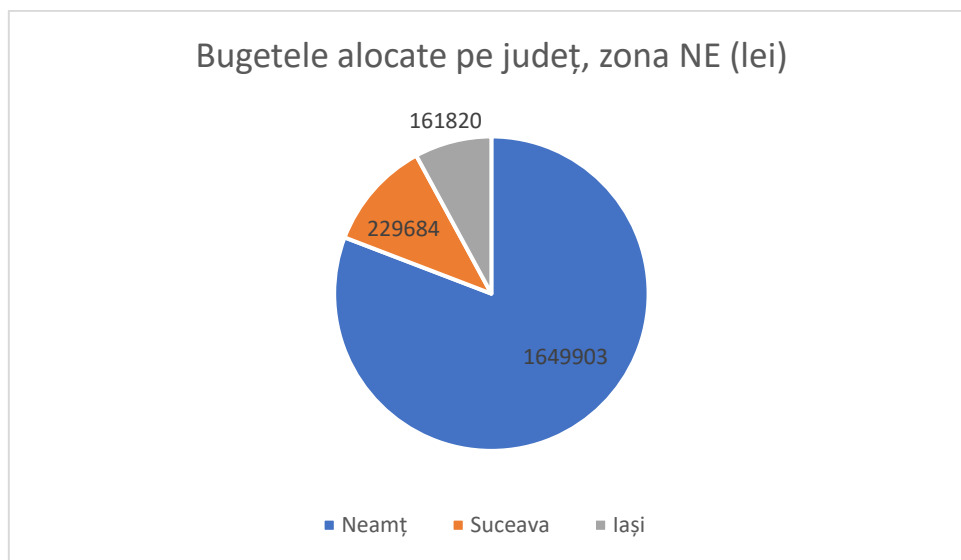
În ceea ce privește situația finanțării din regiunea NE, cele 12 firme au beneficiat de finanțarea aferentă proiectului, după cum urmează: tranșa 1 în valoare de 2.041.410 lei (416.257 euro), tranșa 2 în valoare de 1.224.845 lei (249.754 euro), și tranșa 3 (o singură firmă) în valoare de 91.873.6 lei (18.733 euro). Suma totală convenită zonei NE a fost de 3.358.128 lei adică 684.745 euro, cu 21,29% mai puțin decât totalul sumelor din regiunea SE.

Însă, spre deosebire de firmele beneficiare din regiunea de SE, toate cele 12 firme din regiunea de NE au efectuat achiziții de tip FEDR, din sumele de bani aferente celor 3 tranșe.

În total, în regiunea NE, cheltuielile pe achiziții de tip FEDR, au însumat 1.500.867 lei, adică aproximativ 306.278 euro, 44,69% din totalul finanțării aferente zonei de implementare.

Printre achizițiile făcute de firmele beneficiare enumerăm câteva exemple comune precum: sisteme desktop, laptopuri, telefoane, mobilier, imprimantă multifuncțională, centrală termică s.a. iar ca achiziții de nișă, avem următoarele exemple: pompă pentru perfuzii, baie de curățare cu ultrasunete, sablator, micromotor, mașină de frezat, balanță tehnică, generator electric s.a.

În funcție de județ, firmele din NE beneficiare din cadrul proiectului au obținut cheltuielile din tranșa 1, după cum urmează: Județul cu cele mai multe firme înființate a beneficiat și de cea mai consistentă finanțare din partea proiectului 1.649.903 lei, fiind distribuiți în județul Neamț. Județul Suceava a primit 229.684 lei, iar județul Iași 161.820 lei. Diferența dintre regiuni în ceea ce privește distribuirea sumelor aferente tranșei 1 este una destul de mare, practic județul Neamț are 80,82% din totalul tranșei 1 aferentă regiunii NE, fiind și județul care deține 10 din cele 12 întreprinderi sociale din regiune.

Făcând o analiză asupra ambelor zone de implementare ale proiectului, observăm următoarea situație:

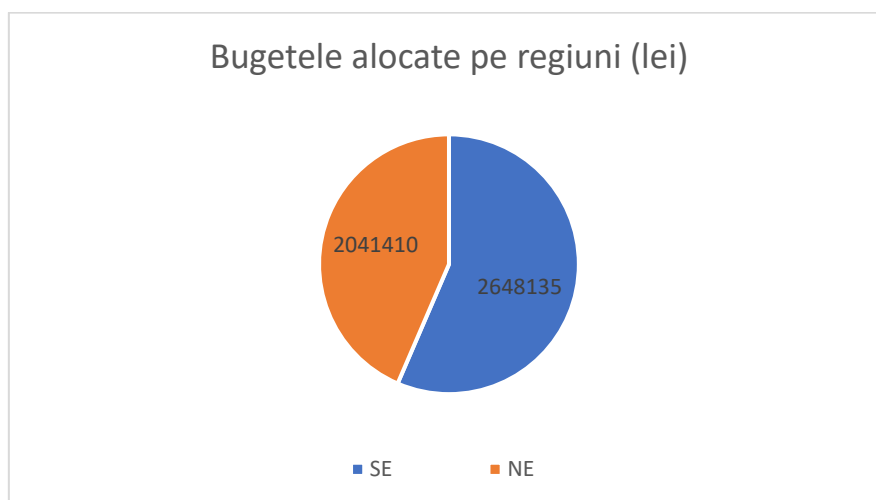
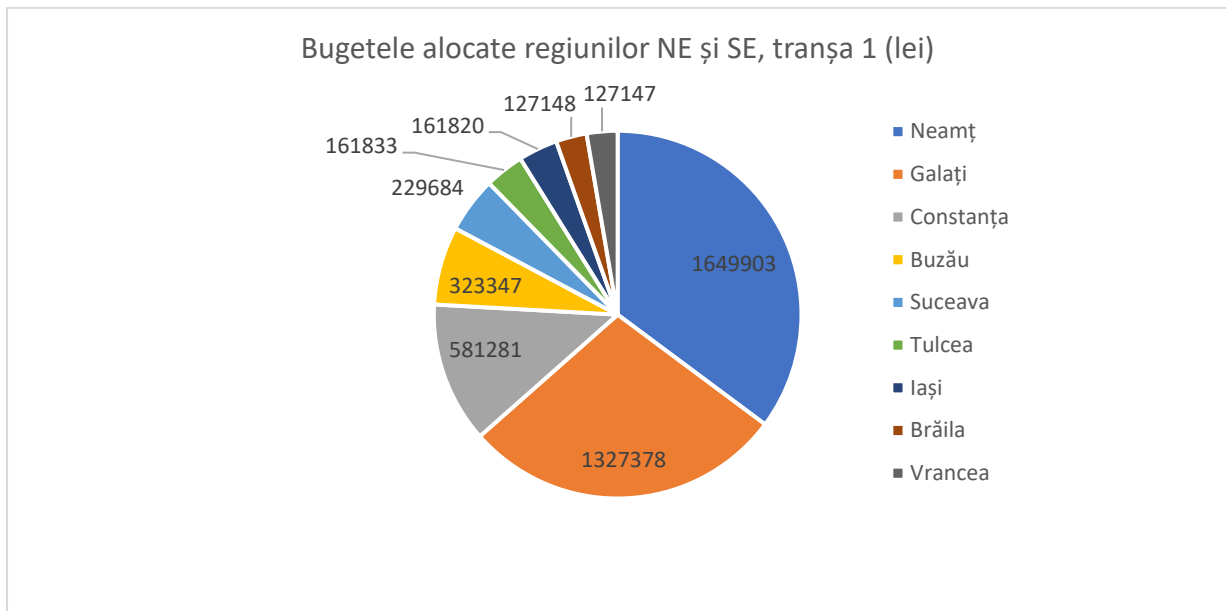

Valoarea totală a sumelor primite aferente tranșei 1 firmelor atât din NE cât și din SE este de 4.689.545 lei, adică 956.967 euro;

Județul Neamț a primit cea mai mare sumă din proiect, 1.649.903 lei, urmat de județul Galați cu 1.327.378 lei;

De altfel, doar aceste două județe au acumulat 2.977.281 lei, adică 63,48% din suma totală aferentă tranșei 1;

Județele cu cele mai puține bugete recepționate sunt Brăila și Vrancea, diferența dintre acestea fiind de doar 2 lei.

1.9.2. Analiza chestionarului Social Entrepreneurs Network pentru întreprinderile sociale din regiunile NV și SE

Pentru conștientizarea problemelor pe care le întâmpină societățile sociale din regiunile de implementare ale proiectului, precum și pentru identificarea atât a posibilelor soluții dar și a îmbunătățirii procedurilor, s-a creat un chestionar nișat, special pentru beneficiarii proiectului.

În cadrul chestionarului, 61,5% din respondenți au provenit din regiunea de SE, restul de 38,5% fiind din regiunea de NV, acest lucru fiind normal, numărul de întreprinderi sociale din regiunea de SE fiind unul mai mare.

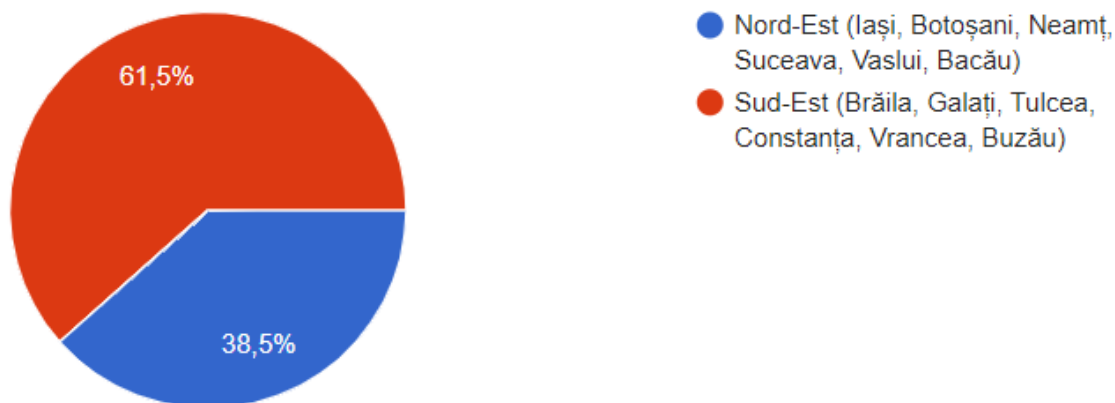

Figura 1 – Tipuri de întreprindere socială

Întrebați ce tip de întreprindere dețin, beneficiarii proiectului au răspuns, întreprindere socială de inserție, în proporție de 61,5%, restul de 38,5% fiind reprezentate de întreprinderi sociale.

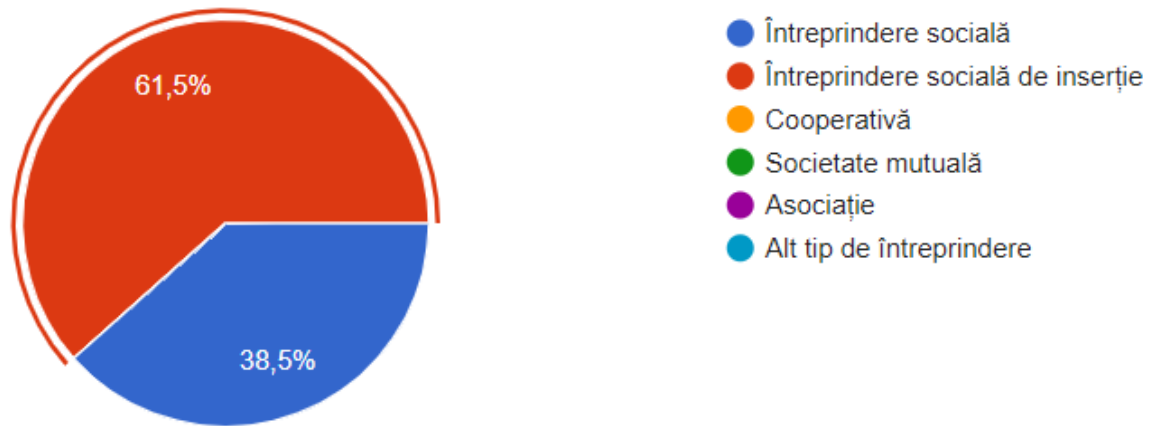

Figura 2 – Regiunile de proveniență a beneficiarilor proiectului

Ca domenii de activitate, 69,2% din respondenți au servicii ca principal domeniu de activitate, urmate de producție cu 23,1%. Restul de 7,7% reprezintă alte topuri de domenii de activitate.

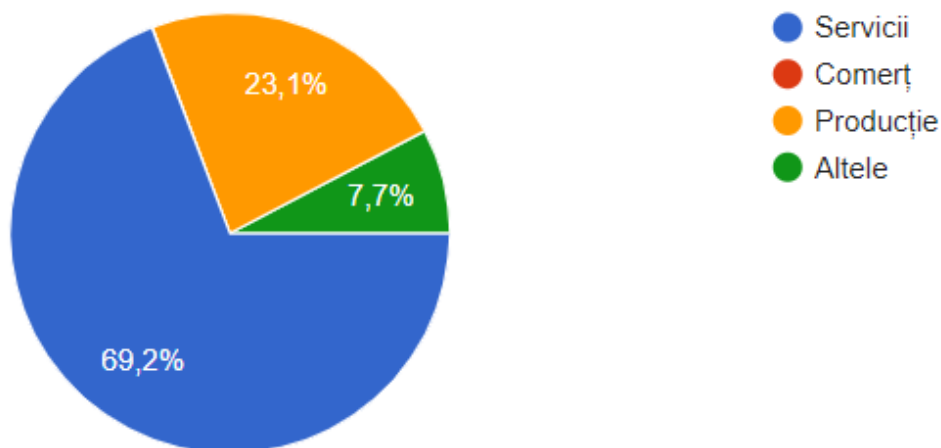

Figura 3 – Domeniile de activitate ale firmelor beneficiare

Întrebați în cadrul chestionarului, care este situația firmelor sociale din regiunile de proveniență, toți respondenții (100%) consideră ca este una slab dezvoltată, astfel punându-se accent pe nevoia de susținere a acestora în zonele de implementare ale proiectului.

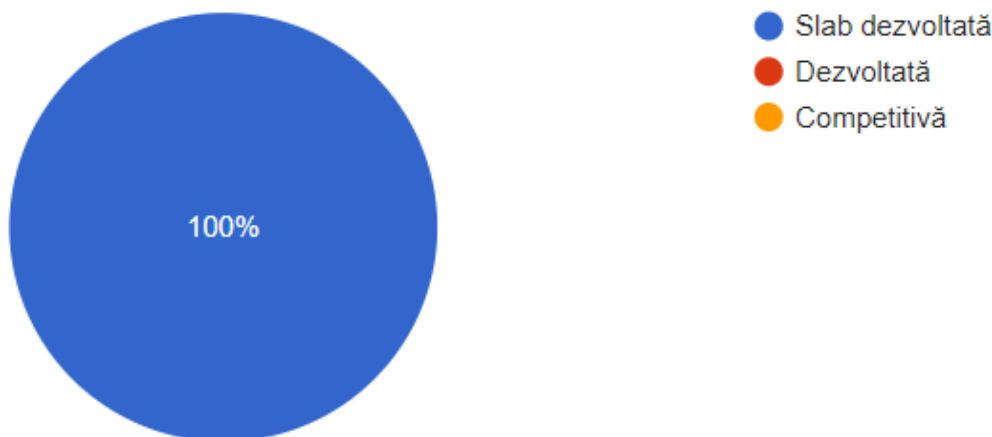

Figura 4 – Situația firmelor sociale din regiunile de implementare

Următoarele întrebări în cadrul chestionarului au fost în legătură cu principalele puncte forte, respectiv puncte slabe ale întreprinderilor sociale din regiunile de implementare. Astfel, principalele puncte forte ale acestora au fost alese astfel:

- Ajută la incluziunea persoanelor vulnerabile – 76,9% din voturi;
- Constituie un factor cheie în rezolvarea problemelor sociale, integrare în societate, combaterea șomajului, etc – 53,8%;
- Completează măsurile sociale ale autorităților publice – 53,8%;
- Contribuie la bunăstarea societății – 30,8%.

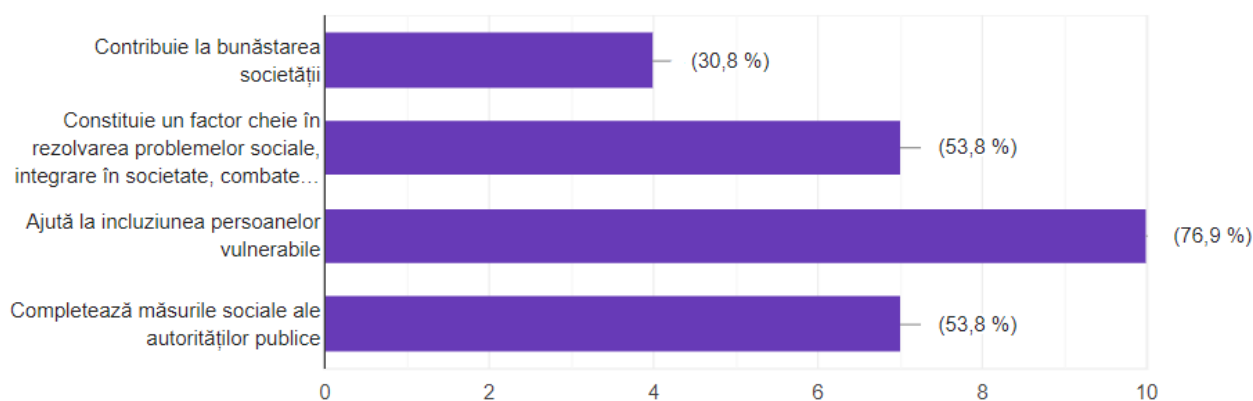

Figura 5 - Principalele puncte forte ale întreprinderilor sociale din regiunea de implementare a proiectului

Principalele puncte slabe ale întreprinderilor sociale din zonă au fost considerate:

- Nu au succes/nu sunt cunoscute – 53,8%;
- Nu identifică forța de muncă necesară – 53,8%;

- Lipsă de timp/lipsa voluntarilor, lipsă de inițiativă – 30,8%
- Nu au acces la resurse financiare – 30,8%;
- Lipsa interesului și suportului autorităților locale.

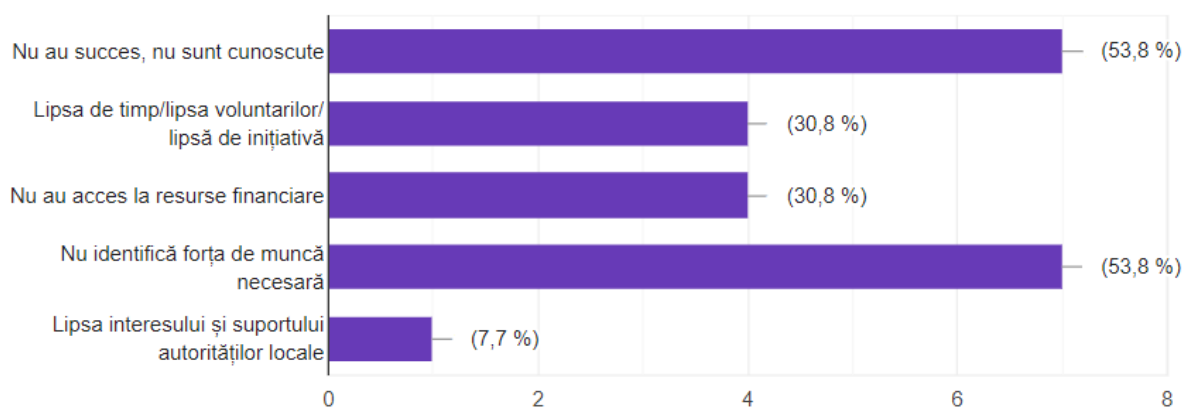

Figura 6 - Principalele puncte slabe ale întreprinderilor sociale din regiunea de implementare a proiectului

În continuare în cadrul chestionarului, beneficiarii au fost întrebați care este principala problemă socială din regiune. Existența unui număr ridicat de persoane din grupuri vulnerabile, este răspunsul ales de majoritatea respondenților, 53,8% din aceștia. Nivelul redus al venitului individual a fost următoarea opțiune votată de 46,2% din respondenți, iar opțiunea Nivelul redus al șomajului nu a fost bifată de niciun respondent.

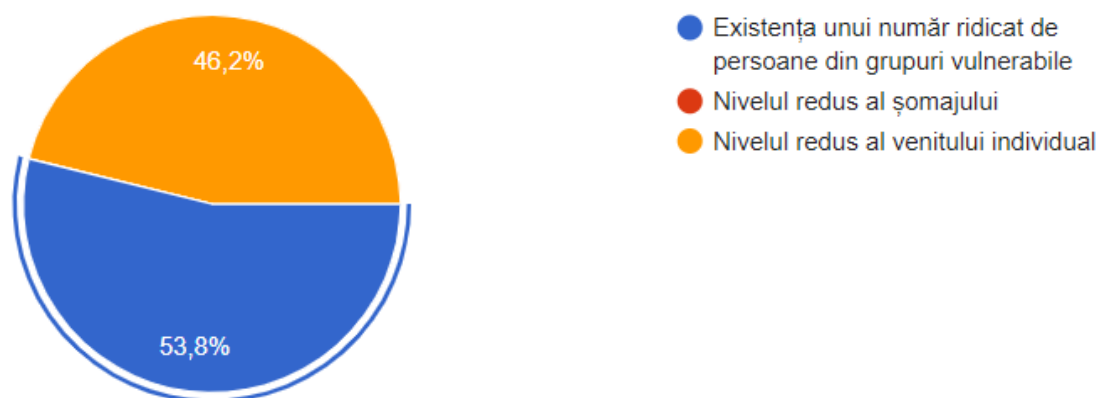

Figura 7 – Principalele probleme sociale din zonele de implementare

În ce măsură apreciați că întreprinderea dvs. ajută la dezvoltarea socială a comunității în care activați? a fost următoarea întrebare pusă beneficiarilor. 61,5% dintre aceștia consideră că întreprinderea lor contribuie în mică măsură la dezvoltarea socială a comunității, în timp ce

38,5% consideră că întreprinderea lor contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea socială din zonă. Niciun beneficiar nu consideră că întreprinderea acestora nu contribuie deloc la dezvoltarea socială din zona de implementare.

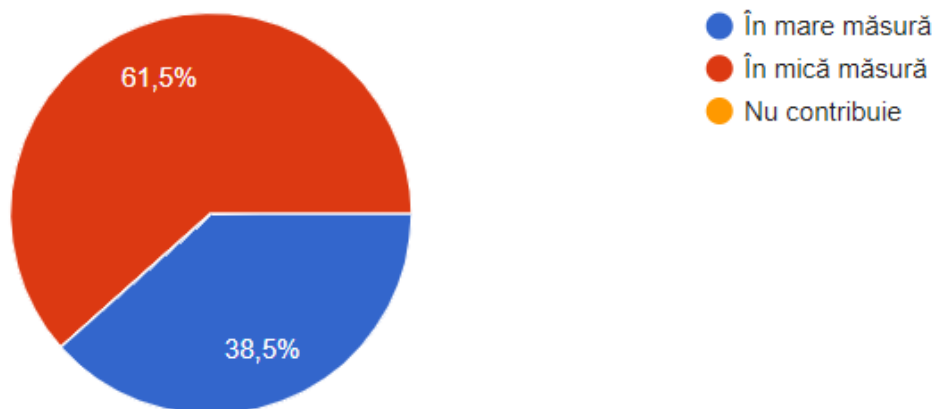

Figura 8 – Contribuția întreprinderilor sociale beneficiare ale proiectului la dezvoltarea socială a comunității regiunii de implementare

În legătură cu situația salariaților înainte de a se angaja la întreprinderea socială din cadrul proiectului, 46,2% din respondenți au declarat că salariații din cadrul întreprinderii au mai lucrat înainte cu forme legale. 38,5% au declarat că salariații erau șomeri indemnizați sau neindemnizați, 30,8% menționează că salariații au mai lucrat înainte fără forme legale. 23,1% din beneficiari au menționat că salariații acestora se află la primul loc de muncă, în timp ce 7,7% precizează că salariații lor erau beneficiari de ajutor social.

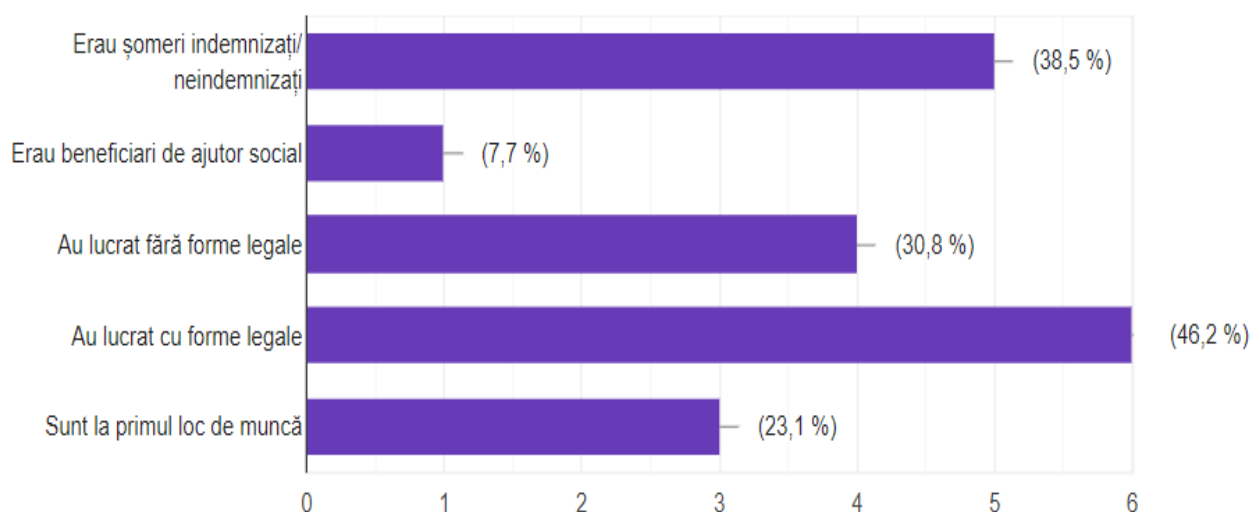

Figura 9 – Situația salariaților înainte de angajarea la întreprinderile beneficiare

”Greu” – 38,5% și ”foarte greu” - 21,3% a fost răspunsul beneficiarilor proiectului, întrebați fiind cât de greu a fost să identifice persoane vulnerabile pentru a fi angajate. Tot 21,3% a fost și procentul respondenților pentru ”Ușor”, iar 15,4% au precizat ca nu este cazul, întrucât în cazul întreprinderii lor nu a fost nevoie să angajeze persoane vulnerabile. Nimeni nu a bifat opțiunea ”Foarte ușor”.

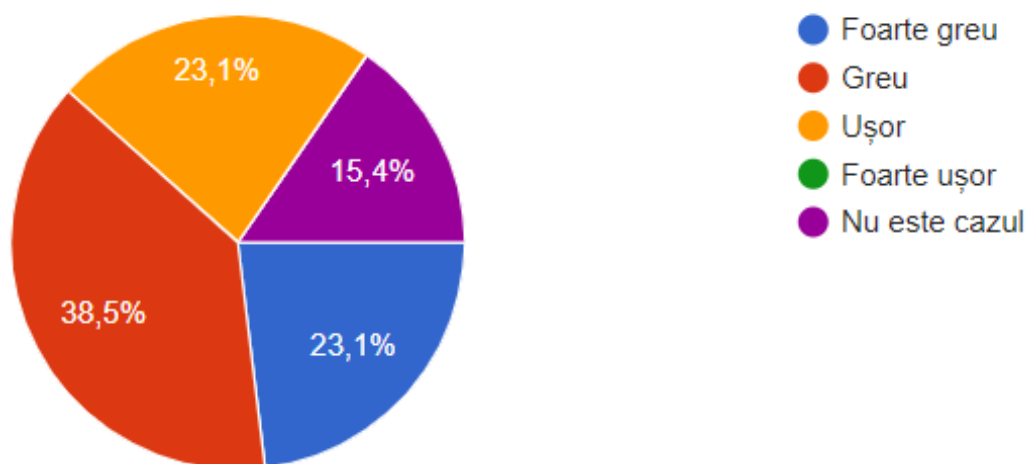

Figura 10 – Dificultatea identificării persoanelor vulnerabile pentru a fi angajate

La capitolul birocrație, în ceea ce privește obligațiile de raportare stabilite de lege în sarcina întreprinderilor sociale beneficiare, 46,2% precizează că obligațiile de raportare sunt birocratice și au un impact negativ asupra activității acestora. Tot 46,2% precizează că impactul obligațiilor de raportare este neutru, doar 7,7% din beneficiari menționând că impactul raportării este unul pozitiv pentru întreprinderea lor.

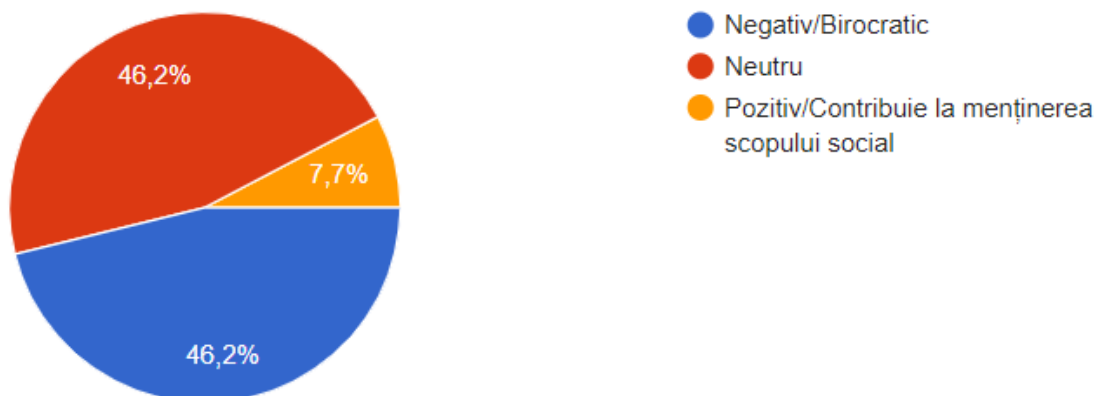

Figura 11 - Impactul obligațiilor de raportare stabilite de lege în sarcina întreprinderilor sociale

Ca principale măsuri de sprijin ce trebuie luate urgent pentru a stimula activitatea/dezvoltarea întreprinderilor sociale din zonele de implementare ale proiectului, 69,2% din beneficiari au răspuns că este nevoie de campanii masive de publicitate și de conștientizare a populației, întrucât printre cele mai importante obstacole pentru aceste întreprinderi sociale îl reprezintă lipsa vizibilității pe piață.

61,5% au precizat că întreprinderile sociale trebuie să aibă acces mai ușor la fonduri structurale, în timp ce 53,8% au precizat că este necesară intervenția statului pentru ajutorarea acestor firme.

30,8% menționează că este nevoie de un amplu program de stimulare a oamenilor pentru a face voluntariat în cadrul firmelor sociale, iar 7,7% precizează că este necesar accesul din partea autorităților locale din zonele de implementare la finanțare.

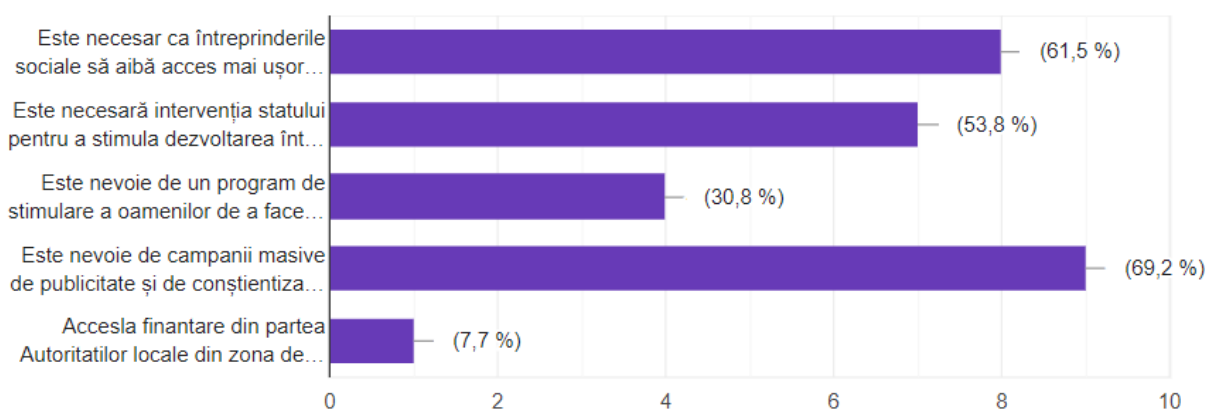

Figura 12 – Măsurile ce trebuie luate cu celeritate pentru stimularea dezvoltării întreprinderilor sociale din regiune

Relația firmelor sociale beneficiare din cadrul proiectului cu autoritățile locale/AJOFM în ceea ce privește suportul acordat pentru buna lor desfășurare este una bună, 61,5% din respondenți precizând că autoritățile locale sunt implicate în susținerea acestora. 23,1% din respondenți precizează că autoritățile locale se implică slab, în timp ce 7,7% menționează că sunt create bariere administrative în funcționarea întreprinderilor sociale iar 7,7% notează că nu există nicio implicare.

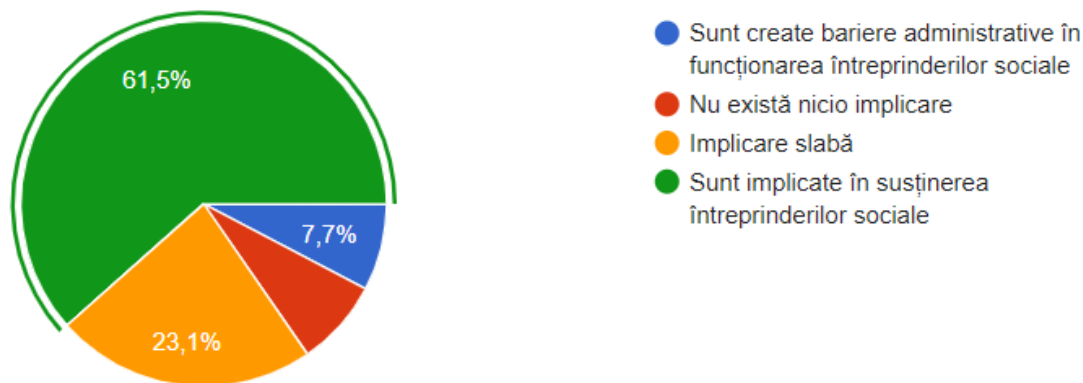

Figura 13 - relația cu autoritățile locale/AJOFM în ceea ce privește suportul acordat întreprinderilor sociale

În ceea ce privește celeritatea în implementarea activității economice, pe lângă întreprinzătorii care au menționat că încă n-au început activitatea economică până la data când au răspuns la chestionar, adică 38,5% dintre aceștia, 30,8% au menționat că au demarat activitatea economică în termen de 3 luni de la începutul perioadei.

7,7% dintre întreprinzători au menționat că și-au început activitatea economică între 3-6 luni de la începutul perioadei de implementare iar 23,1% între 6-9 luni.

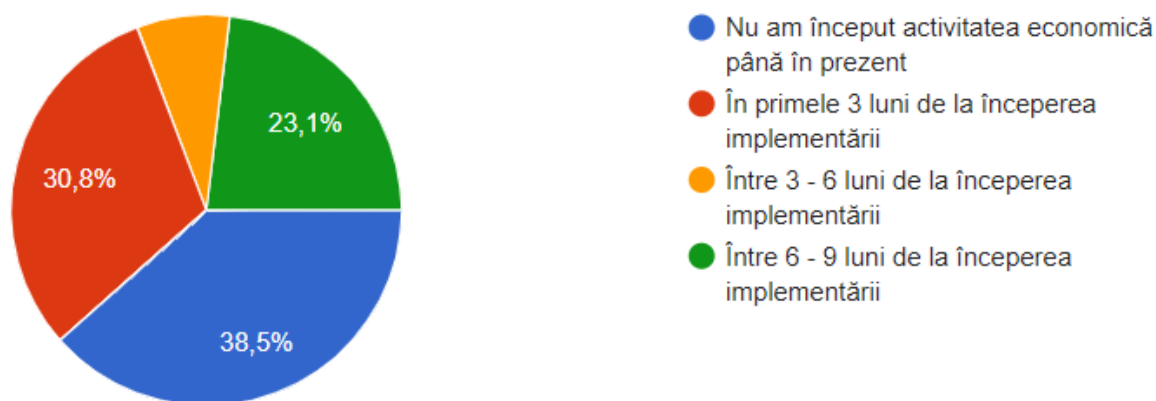

Figura 14 – Celeritatea începerii perioadei de implementare a activității economice în cadrul întreprinderilor beneficiare

Fondurile structurale au avut cel mai important rol pentru buna desfășurare a firmelor sociale beneficiare în cadrul proiectului, 92,3% din beneficiari precizând că acestea i-au ajutat în mare măsură. 7,7% au precizat că fondurile structurale i-au ajutat într-o oarecare măsură. Celelalte două opțiuni nu au adunat niciun vot din partea beneficiarilor.

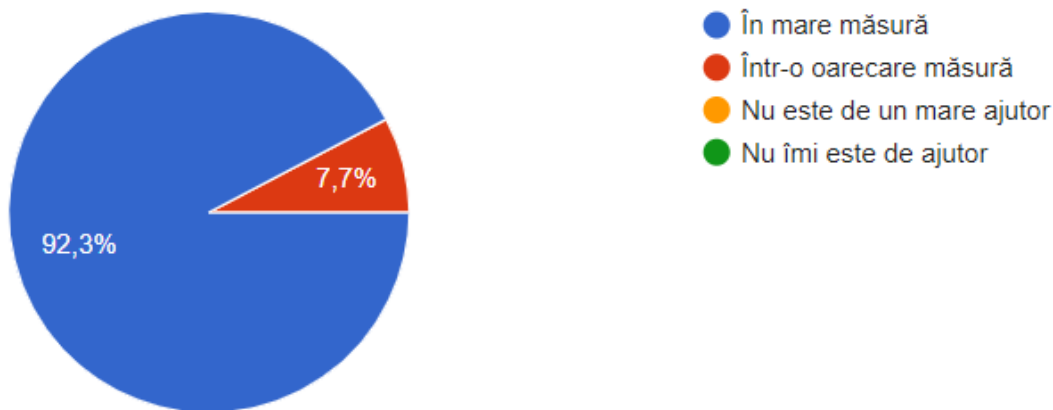

Figura 15 – Măsura în care finanțarea din fonduri structurale ajută întreprinderile sociale din cadrul proiectului

Spre deosebire de celeritatea procesului de aplicare a activității economice, misiunea socială obligatorie în implementarea planurilor de afaceri a fost realizată aproape în totalitate de beneficiari, doar 7,7 % dintre aceștia neîncepând încă misiunea socială.

Iar cei ce au început misiunea socială, au început-o destul de repede, 46,2% dintre aceștia au declarat că au început-o în primele 3 luni de la startul implementării.

Procentaje de 23,1% au fost pentru perioada de 3-6 luni de la începutul implementării, respectiv pentru 6-9 luni de la implementare.

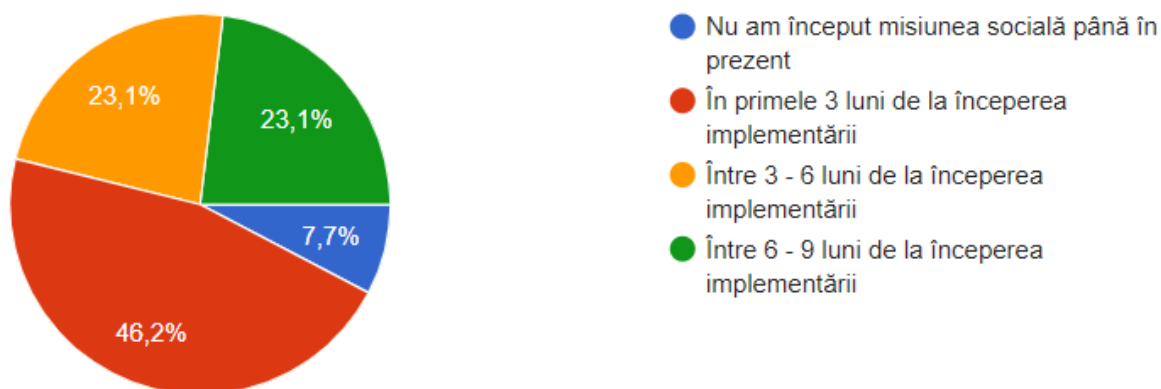

Figura 16 – Începerea perioadei de implementare a misiunii sociale conform planului de afaceri

Pentru o eficiență mai bună a angajaților din întreprinderile sociale, este necesară organizarea unor cursuri de formare profesională. 53,8% dintre beneficiari au organizat deja astfel de cursuri pentru angajații întreprinderilor. 38,5% au declarat că încă nu au început să organizeze cursurile, dar se vor efectua în viitor, în timp ce 7.7% dintre beneficiari precizează că nu vor fi organizate cursuri.

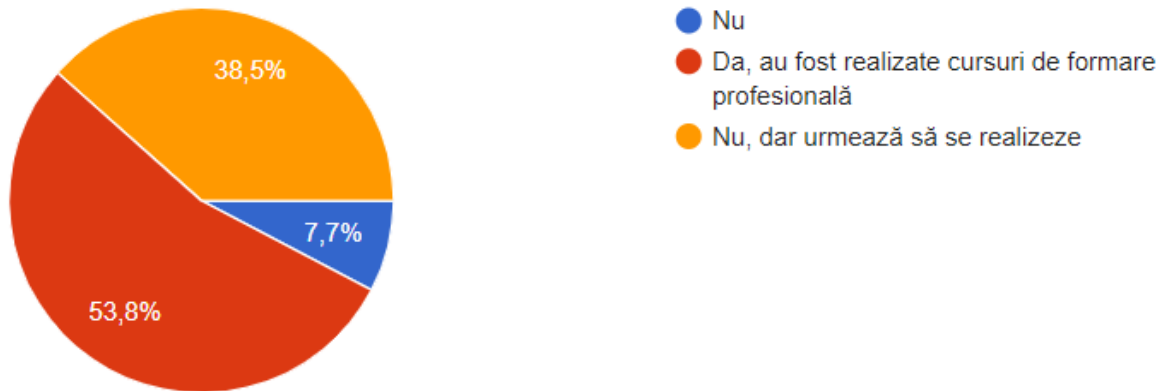

Figura 17 – Intenția organizării de cursuri de formare profesională în cadrul întreprinderilor beneficiare

Ca propuneri de îmbunătățire a cadrului legal aferent economiei sociale, beneficiarii respondenți au menționat următoarele:

- Obligații ferme pentru UAT de a susține economia socială și de a crea facilități fiscale
- Angajarea mai multor persoane din mediul social
- O legislație corelată cu compartimentul de Asistența socială locală (pentru schimb de date, de informații, etc)
- UAT-urile să fie obligate prin lege să acorde sprijin atunci când I.S. solicită.
- Urgentarea legii achizițiilor obligatorii pentru UAT.

Iar în ceea ce privește propunerile pentru o desfășurare mai eficientă a proiectului, beneficiarii au menționat următoarele:

- Răspunsuri mai rapide la interogări și la verificări de dosare, plăți în timp mai scurt
- Dispariția 'punctelor moarte' din desfășurarea administrativă
- O ritmicitate mai mare în acordarea tranșelor
- Simplificarea procedurilor și eliberarea mai rapidă a tranșelor.

Ca o finală concluzie a acestui sondaj, întreprinzătorii beneficiari ai proiectului sunt în deplină concordanță cu rezultatele studiilor care demonstrează că economia socială are nevoie de promovare și de susținere financiară pentru a-și menține sustenabilitatea și de a contribui în mod semnificativ la rezolvarea problemelor sociale din regiune.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1.9.3. Prezentarea misiunilor sociale din cadrul firmelor proiectului Social Entrepreneurs Network

În continuarea analizei, vom expune câteva prezentări ale firmelor înființate în cadrul proiectului, pentru a avea o privire de ansamblu, din perspectiva antreprenorilor, asupra misiunilor sociale efectuate conform planurilor de afaceri.

Fairplay Multisports SRL

Proiectul Sc Fairplay Multisports SRL a pornit din dorința de a oferi posibilitatea oricăror categorii de persoane să practice sportul preferat într-un cadru civilizat, special amenajat și sigur. Pentru aceasta ne-am propus să amenajăm o bază sportivă cu teren multisport, acoperit cu gazon artificial și dotată cu toate utilitățile necesare: porți, plase de protecție, vestiare, nocturna, împrejmuire, tabela de scor, sistem de supraveghere și înregistrare a competițiilor sportive, sistem audio și alte echipamente. Ne dorim să creăm o atmosferă de joc asemănătoare cu cele de pe marile stadioane de fotbal, handbal, volei, tenis și alte sporturi, oferind astfel clienților noștri o experiență unică.

De toate acestea beneficiază în mod gratuit peste 120 copii din comunitatea locală a municipiului Galați și a comunei Vânători, proveniți din medii sociale defavorizate.

Obiectivul general al proiectului vizează obținerea integrării sociale a copiilor din medii defavorizate, precum și alte beneficii, inclusiv creșterea calității vieții, la nivel de comunitate locală. La nivel practic, am crescut gradul de popularitate al sportului printre copii și tineri.

Un obiectiv secundar al nostru este: Promovarea egalității de șanse și a nediscriminării prin oferirea a minim 1 loc de muncă din cadrul întreprinderii unei persoane provenind din șomaj și minim 1 loc de muncă unei persoane de sex feminin, asigurând astfel egalitatea de șanse și un raport echitabil între angajați.

Întreprinderea Fair Play Arena promovează incluziunea socială prin formarea de grupe de copii pe diferite categorii de sporturi, care practică un sport din oferta noastră (fotbal, handbal, volei, etc). În cadrul echipelor ce practică sportul la terenul nostru, participanții își însușesc valori pozitive precum: respectul, fair-play-ul, stima de sine, colaborarea, cooperarea, disciplina și creativitatea. Setul de valori promovate de întreprinderea noastră și transmise participanților la activitățile organizate în cadrul bazei sportive, ajută la realizarea unei coeziuni sociale și integrarea în societate a copiilor provenind din case de copii, centre de plasament, familii monoparentale, familii cu venituri mici, sau familii asistate social. Participarea la activitățile organizate în cadrul bazei sportive, nu este adresată doar copiilor defavorizați, ci baza noastră sportivă este folosită de toți copiii Scolii Gimnaziale Sfântul Nicolae din comuna Vânători, jud. Galați, dar și de un număr de peste 50 de copii din municipiul Galați. Așadar Fairplay Multisports SRL aduce pe teren și în aceeași echipă copii provenind din toate mediile sociale, care lucrează împreună și au parte de tratament și șanse egale în cadrul activităților noastre.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

Astfel, ajutam la dezvoltarea armonioasa a copiilor si îmbunătățirea sănătății fizice si psihice a acestora.

Dorim sa combatem sărăcia si problemele sociale ale comunității in care activam, încurajând educația copiilor prin sport si oferind tinerelor generații șansa de a-si largi abilitățile fizice si orizontul de cunoaștere.

Întreprinderea a adus rezultate pozitive si in mediul economic local, deoarece am angajat 3 persoane, din care 2 provenind din somaj, 2 fiind de sex feminin, reducand astfel disparitatile de pe piata muncii si oferind posibilitatea de a munci atat barbatilor, cat si femeilor. Creșterea veniturilor si un loc de munca stabil a adus mai multa siguranța financiara in familiile angajaților.

Printre rezultatele concrete enumeram următoarele:

Deși desfășuram si activitate economica prin închirierea bazei sportive contra unei taxe orare oricărui persoane, acordam prioritate individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului, fiind preocupați mai mult de îndeplinirea misiunii noastre sociale, si anume aceea de a menține angajata 1 persoana provenind din șomaj si de a asigura accesul gratuit la toate serviciile noastre tuturor copiilor din medii defavorizate.

Trimestrul I 2022:

Am început activitatea sociala cu copiii, prin organizarea de sesiuni de antrenament pentru inițierea in tenis, cu un număr de 3 copii proveniți din familii asistate social.

Pe lângă aceasta activitate, am acordat un împrumut întreprinderii sociale in valoare de 500 de lei, cu care am echipat 10 copii din familii defavorizate, cu încălțări sport.

Trimestrul II 2022:

Am continuat parteneriatul cu Clubul de Tenis Dacia Galați si am început unul nou cu Universitatea Dunărea de Jos Galați, pentru a folosi gratuit bazele lor sportive. Acolo am antrenat 10 copiii proveniți din mediile defavorizate, in mod gratuit.

Am realizat un pachet de alimente de baza cu care am susținut o familie formata din 2 părinți si 6 copii dezavantajați social din județul Brăila.

TRIMESTRUL III 2022:

Am realizat sesiuni de antrenamente sportive cu un număr de 6 copii proveniți din familii asistate social.

Am realizat 5 mape cu rechizite școlare, cu care am susținut 5 copii din familii asistate social, în procesul de educație.

TRIMESTRUL IV 2022:

Am început să folosim terenul sportiv pe care l-am luat în primire de la primăria comunei Vânători, jud, Galați. Acolo am antrenat pentru diferite sporturi copii proveniți din mediile defavorizate, în mod gratuit. Am început organizarea de competiții sportive și festive cu copiii școlii Gimnaziale Sfântul Nicolae, com. Vanatori.

Pe lângă această activitate, am organizat o campanie de strângere de ajutoare alimentare și de haine pentru copiii pe care îi avem în evidență. Le-am împărțit la 5 familii provenite din medii defavorizate social, cu ocazia sărbătorilor de Crăciun.

TRIMESTRUL I 2023:

Am organizat antrenamente si competiții sportive, evenimente onomastice cu copii cu vârstele cuprinse între 1 și 14 ani. La toate acestea au participat 120 copii provenind din medii defavorizate, cărora le-am oferit cupe, medalii, gustări, dulciuri și băuturi răcoritoare, drept premii.

Am realizat sesiuni de antrenamente sportive săptămânale cu un număr de 15 copii proveniți din familii asistate social.

Rich Dent Labor SRL

Misiunea socială a întreprinderii Rich Dent Labor SRL, constă în angajarea a doi pensionari, cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată pe care am realizat-o cu succes. Am reușit să colaborăm frumos până în prezent și sper să colaborăm la fel de frumos în continuare. Dacă pensionarii vor dori să încheiem colaborarea și perioada de sustenabilitate va fi finalizată, intenționez să angajez persoane trecute de 45 de ani, deoarece, am primit foarte

multe CV-uri de la acestea în urma anunțului publicat la AJOFM. Știu că se află în dificultatea de a-și găsi un loc de muncă din cauza vârstei și că sunt foarte multe persoane care pe perioada pandemiei s-au întors în România din Diaspora și încearcă să se reintegreze pe piața muncii.

Un alt obiectiv social al întreprinderii constă în organizarea în primul an de activitate a minim 3 workshop-uri pentru minim 60 de copii cu scopul de conștientizare a sănătății orale, iar în al doilea an de activitate organizarea a minim 3 workshop-uri pentru minim 60 de copii. Și pe acesta l-am realizat cu succes și cu un mare drag, pentru că este cu și despre copii minunați și isteți, copii care ne-au primit cu drag și nerăbdare, care ne-au ascultat și totodata ne-au pus sute de întrebări. A fost și va fi mereu o plăcere să stăm în mijlocul lor și să le împărtășim cunoștințele cumulate în toți acești ani de experiență profesională.

În data de 08.03.2022 am realizat primul work-shop intitulat „Sănătatea mea - prevenție și informare”, la Școala Gimnazială ”Nicolae Buleu” din Mărgineni, la care au participat 53 elevi. Pentru a cuprinde toți elevii școlii, în data de 17.03.2022 am mai realizat încă un work-shop cu aceeași temă, la care au participat 78 de elevi. Fiecare elev a primit din partea noastră periute de dinți impregnate cu pastă, mere și diplome.

În data de 11.11.2022, am organizat un alt work-shop cu tema “Sănătoși, vioși, voinici!”, împreună cu cei 33 de preșcolari și doamnele lor educatoare, din cadrul Grădiniței cu Program Prolungit nr 8, Piatra Neamț.

Obiectivele activității au fost promovarea conceptului de educație sanitară în rândul preșcolarilor, înțelegerea și însușirea noțiunilor de sănătate, boală, dinte afectat, însușirea normelor de comportament care să asigure sănătatea cavității orale și prevenirea îmbolnăvirilor, explicarea necesității controlului periodic în cabinetul stomatologic, observarea procesului distructiv al dintelui și posibilitatea de tratament-conceperea unui dinte în laborator, cunoașterea și aplicarea regulilor de igienă personală și colectivă, analizarea alternativelor simple și câștigarea încrederii în luarea propriilor decizii, cunoașterea și utilizarea noțiunilor de limbaj specifice domeniului medical stomatologic, identificarea factorilor de risc ce dăunează sănătății cavității orale și evitarea acestora, etc.

Fiecare copil a primit din partea noastră câte o diplomă, un măr, un tabel lunar cu scopul de a stimula copiii către un periaj zilnic și plastilină albă din care am confecționat dințișori.

În data de 17.03.2023, împreună cu preșcolarii grupei Mari de la Gradinița cu Program Prelungit Nr. 8, Piatra Neamț și cu doamna educatoare Bălan Apostol Irina am desfășurat activitatea extra curriculară cu tema Alimentație inteligentă, în cadrul căreia am avut ca obiective promovarea conceptului de educație sanitară, informarea asupra nevoilor alimentare ale copilului precum și a necesarului zilnic recomandat (DZR/doza zilnică recomandată), însușirea de către preșcolari a unor noțiuni de nutriție utile ce vor putea fi utilizat în adoptarea unui comportament optim și a unei atitudini alimentare sănătoase, deprinderea unor comportamente corecte pentru alimentația copilului în familie, etc.

Am oferit copiilor material didactic pentru a realiza împreună o “farfurie sănătoasă”, iar la final, toți copiii au primit câte o diplomă și un suport pentru dințișorii temporari ce încep să cadă.

Ultimul obiectiv social al firmei este de a oferi minim 25 de dinți la preț fără manoperă, pe an, persoanelor din grupuri defavorizate. Obiectivul cel mai greu de îndeplinit din păcate, deoarece prețul de cabinet al unui dinte este de 3,4 ori mai mare decât prețul de laborator. Ca

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

exemplu, un element de metalo-ceramică pleacă din laboratorul nostru în cabinet cu prețul de 180 lei , de unde este vândut pacientului cu 750 lei. Noi oferim reducere pacientului din grupuri defavorizate cu 50% , eventual îl oferim chiar și gratuit, dar diferența până la suma finală este foarte greu de achitat pentru o astfel de persoană, deoarece prețurile în cabinete au crescut foarte mult.

Medicii nu au misiune socială și chiar de le-am bătut tuturor la ușă și le-am prezentat oferta și misiunea noastră nu par a fi interesați să lucreze “pe degeaba”. Nu mi-am pierdut speranța și săptămâna aceasta am contactat direct beneficiarul, mai exact am luat legătura cu administratorii de la Fundația” Împreună pentru solidaritate socială”, ONG „Casa Ray”, Centrul de ajutor pentru viață Turturești, deoarece ei au în îngrijire multe mame cu copii fără adăpost, copii abandonati și bătrâni , cărora le-am povestit despre misiunea noastră socială și le-am oferit lucrările noastre cu 50% reducere sau gratuit, după caz.

Grupul țintă nu își poate rezolva problemele dentare decât la acele cabinete care au contracte cu CAS, din cauza prețurilor. Casa de asigurări sănătate nu decontează nimic legat de tehnica dentară, așadar grupul țintă care a aflat acum de noi, va povesti despre noi medicului cu care colaborează și astfel putem oferi serviciile noastre și acestor persoane.

Până în prezent am oferit 5 elemente de metalo-ceramică unei persoane cu anchetă socială, Angela Gobeja din sat Ruseni, Județ Neamț, o proteză acrilică maxilară cu 14 dinți și o proteză acrilică pe implanturi cu 14 dinți unei pensionare din Piatra Neamț, Mimi Brașoveanu și reparația a două proteze acrilice care a constat în înlocuirea a 3 dinți și înlocuirea bazei, unei pensionare, Ioana Salahor, la domiciliul căreia ne-am deplasat noi pentru toate procedurile deoarece se afla în incapacitatea de a se deplasa.

Punct gastronomic Local Vatra Bunicilor SRL

Proiectul Punct Gastronomic Local Vatra Bunicilor SRL are la baza trei axe:

1. Continuitatea in aceasta gospodărie, unde acum patru generatii, strabunicul a avut un han, ca loc de intalnire al carutasilor, desfiintat de regimul comunist in timpul colectivizării;
2. Tradiția locului care are radacini adanci care incep cu Cultura Cucuteni, prin descoperirea in 1947, in situl arheologic de la Cetatuia Bodestii de Jos a Artefactului Hora de la Frumusica si prin localitatea Strambi(stramutata Cornii de astazi) cu datare din Domnia lui Stefan cel Mare;
3. Traditia culinara cu specific modovenesc, unde din plămădeala timpului ne șoptesc străbunii despre făcutul pâinii și al colacilor, despre poale-n brâu și alivenci, despre tochituri și borșuri calde ca sufletul bunicilor.

În anul 2009 cand fetita cea mica a implinit un an, toata familia ne-am intors in casa parintilor, am infiintat o gospodarie ecologica compusa din livada, solar, gradina de legume,

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

stupina, capre, pasari de curte si in anul 2012 am aplicat pentru un proiect AFIR pentru Ferma de subzistenta.

Ideea Punctului Gastronomic am extras-o din cartea dlui Prof. Univ. Avram Fitiu-salvarea fermei Țărănești, reeditata in 2017, continuând cu moștenirea lăsată de Ivan Patzaichin prin care Zeci de localnici și-au deschis puncte de gastronomie locală în Delta Dunării, pentru a le oferi turiștilor și altceva în afară de pește prăjit și ciorbă de pește, cum ar fi crearea unor locuri care să spună o poveste. Totul a pornit de la ideea lui Ivan Patzaichin de a da o șansă oamenilor care nu mai pot trăi doar din pescuit.

Proiectele lui Ivan Patzaichin legate de oamenii Deltei Dunării continuă și după dispariția legendarului campion prin Asociația „Ivan Patzaichin - Mila 23“.

În anul 2019 am vizitat localitatea Vama Buzăului unde autoritățile locale au inițiat înființarea Asociației Gastro Local, care in acel moment avea 18 puncte gastronomice locale, iar noi am petrecut un weekend la un punct gastronomic care oferea si cazare.In cele trei zile petrecute la Vama Buzăului am vizitat mai multe puncte gastronomice locale de unde am cules foarte multe informatii si am decis sa înființam si in gospodaria noastra un punct gastronomic local.

Am asociat promovarea patrimoniului gastronomic local cu înființarea unei ferme pedagogice taranesti ecologice la nivel familial prin care sa promovam atat copiilor cat si parintilor consumul de alimente sanatoase prin participarea efectiva la unele activitati din cadrul fermei care sa duca la interactiunea directa cu animalele din gospodarie, cu recoltarea fructelor, a legumelor, intretinerea fermei, participarea la ateliere traditionale.

Datorita faptului ca mediul rural este defavorizat in privința locurilor de munca, venind si in intampinarea persoanelor din grupurile vulnerabile din localitatea noastra am înființat un loc de munca special pentru o persoana din grupul vulnerabil.

Totodata am identificat familii cărora sa le asiguram 20 de portii de mancare gatita traditonala pe luna.

Pe parcursul implementării proiectului am organizat ateliere tradiționale cu specific in perioada sărbătorilor de Craciun si a sărbătorilor Pascale.

Cu ocazia zilei de 1 Iunie-Ziua Copilului, am avut invitati 50 de copii cu varste intre 7 si 14 ani, componenți ai echipelor de fotbal si oina din cadrul Asociației Sportive AR Sports Club Bodești.

Suntem susținători ai sportului tradițional romanesc Oina.

În perioada vacanțelor organizam de luni pana vineri activități de tip tabără de zi cu grupuri de 12 copii cu vârste intre 5 si 14 ani unde servesc o masa de pranz traditionala si

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

promovam interacțiunea cu mediul înconjurător, cu animalele din ferma țărăneasca proprie, drumeții, jocuri tradiționale, vizite la ferme de vaci Angus si Charolaise din sat si vizita stana

Vă invitam în Vatra Bunicilor să-ncegem hora de la frumușica în jurul mesei pline de tradiție și de voie bună, care are la baza produse din gospodăria proprie prin crearea lanțului scurt de la producător la consumator.

Acasă La Soveja

“Sa crești un copil e nevoie de un sat întreg”

Marcată de aceasta vorba din strămoși, m-am întors in satul natal după aproape 50 de ani, sa-mi pun timpul si cunoștințele in slujba comunității, in semn de mulțumire ca mi-a marcat viață prin rădăcini si prin oamenii ce mi-au stat alături in primii 14 ani de viață.

Am regăsit o comunitate îmbătrânita, rarită pe întinderea satului, din loc in loc cate o familie tânără si multe case din care stăpânii au plecat la cele veșnice, iar urmașii au ales sa le lase singure si goale sau sa le vândă.

În acest context s-a conturat proiectul “Acasa la Soveja”, din dorinta de a conserva casele, de a le mentine în viață, de a revigora meșteșugurile acestei comunități de mocani pricepuți si harnici, de a face cunoscute obiceiurile si traditiile specifice Sovejei aduse aici in inima Vrancei, de la Rucăr și Dragoslavele de Arges, la inceputul secolului XVI de oierii musceleni.

Misiunea noastră consta in revigorarea economico-socială a comunității prin promovarea turismului rural din Soveja, in valorizarea caselor noastre tradiționale si a oamenilor, păstrători de port, tradiții, obiceiuri, rețete culinare si meșteșuguri.

Viziunea este ca Soveja sa devina peste ani o destinație de referință in turismul rural, un model de bune practici, multiplicat in toata tara, in satele noastre din zona montana si colinara, iar tânără generație, familiile tinere cu copii, sa-si găsească rădăcinile aici la tara, in satul romanesc, alături de bunii si străbunii noștri.

Valorile la care ne raportam sunt rădăcinile strămoșești, oamenii, casele, locurile si istoria noastra, marcate de respect pentru munca strămoșilor si pentru resursele pe care ni le-au lăsat moștenire noua, cu răspunderea de a le transmite mai departe urmașilor noștri.

Punctul de plecare a fost moștenirea mea, primita de la cele doua familii: LUCA si MANDRU care au fost bunicii mei, formata din cele doua case nelocuite de cativa zeci de ani, pe care le-am readus la viata cu sprijinul financiar obținut din proiect si prin munca noastră.

Apoi a urmat partea cea mai grea: implicarea comunității in acest proiect! Si pentru asta, am abordat oamenii:

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

- Oamenii vârstnici, peste care au trecut vremuri și guvernări diferite, la care au venit pe rând oamenii puterilor să le ia câte ceva și care au învățat să fie sceptici atunci când li se oferea ceva. Acest scepticism a generat în mentalul lor întrebarea: „Dar ție ce-ti iese?” sau „Ce se ascunde în spatele vorbelor frumoase?”;
- Oamenii ce trăiesc în condiții precare și sunt în risc major de sărăcie, care s-au obișnuit să primească ajutoare bănești imediate și sacose cu ajutoare, folosiți și manipulați după interesele fiecăruia și care pun întrebarea: ”Cu cât te plătește Maricica să te duci la șezătoare?”;
- Oamenii tineri și pușini, ce au învățat să se agate de slujbele din sectorul bugetar, împărțite pe criterii de favoritism și folosite drept capital electoral de administrațiile care s-au perindat în ultimii 30 de ani la conducerea localității;
- Oamenii întreprinzători, puținii agenți economici din zona, munciti și epuizați de o piață săracă, de calitatea slabă a capitalului uman (cu un nivel scăzut de pregătire, neinteresat de un loc de muncă stabil, doritor de venituri mari și nefiscalizate), sceptici la modelul de economie socială;
- Copiii doritori, frumoși și buni, „beneficiarii”, folosiți până la epuizare de toți (școală, centru cultural, muzeu, primărie) pentru a-și îndeplini proiectele și obiectivele.

Iar pe tot acest parcurs avem partea frumoasă!

Frumosul și plăcutul, satisfacția lucrului bine făcut ne-a însoțit de la început și merge cu noi, prin oamenii ce ne se alătură, ce simt și gândesc asemeni nouă și care aleg să fie parte din „Acasă” la Soveja”.

Ce am făcut noi în acest timp?

Am început procesul de reabilitare al caselor și pentru asta am dezgolit peretele de lut să vedem cât de bine sunt conservate bârnele de lemn din care sunt făcuți pereții, am dezgolit dușumelele și am făcut izolația pardoselilor, am refăcut instalațiile electrice și am refăcut tencuiala pereților, am dat jos straturi și straturi de vopseluri albe hidrice de pe cercevelele ferestrelor și de pe uși, zeci de ore de muncă ce nu se vede, dar pline de satisfacție când vezi ce bine se închide fereastra de acum 100 de ani.

Când am ajuns la finisaje am căutat ajutor la specialiști, pentru instalațiile sanitare ale bailor, pentru rețeaua de încălzire centrală și pentru instalația de încălzit apă de la soare. Am căutat oameni buni, pricepuți la treburile făcute temeinic, cu preturi bune, când și cum avem noi nevoie. Și după ce am făcut asta, nu a mai curs apă la rețeaua de alimentare cu apă și... când a început să curgă vena noroi la robinet. Și ce ne-am mai panicat și am luat iar curtea la săpat, de am dus apa de la fantana în rețeaua nouă.

A fost mereu ceva nou și neașteptat și nu neapărat bun sau rău, dar eram luați pe nepregătite mereu, iar programările și planificările rămăneau doar pe hârtie. Nu mai spunem cum vena covidul când nu te așteptai și ne bloca acolo unde eram și pe noi și pe colaboratori.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Chiar de la început, am dat sfoara în țara sa chemam la sezatori ca pe vremuri, să ne adunăm să coasem și să învățăm pe cine nu știe să coasă. Au venit la prima întâlnire de ziceai ca-i pomana și nimeni n-avea masca și toată Casa Mare și Camera de Sus au devenit neincapatoare. Așa că ne-am întâlnit de vreo două ori pe la sala de ședințe a primăriei și apoi, când lumea a văzut că nu-i castig imediat și nu primesc bani și pungii cu ajutoare și trebuie chiar să și lucreze, s-au rărit și am încăput în siguranța în casele noastre. Am rămas un grup de 10-15 persoane cu drag de cusut, de cusut cămășile noastre din strabuni pe care le-am mai găsit prin sat, că multe au plecat pe bani către muzee sau „colecționari” privați. Și pentru asta am făcut activitate de cercetare, căutare, deslușire de modele și de tehnici, căutare de pânze și de ate.

Ne-au însoțit în tot acest parcurs persoane cu experiență în domeniu, Sezatoare București, prin dna Bizon Victoria, muzeografi cu experiență și expertiza dl. Ion Cherciu, membri ai Fundației „Simion Mehedinți – Miorita”, dna. învățătoare pensionară Florica Macarie, Muzeul Vrancei prin dna muzeograf Alina Ulmeanu.

Și pentru că șezătorile înainte vreme se întâmplau de obicei în casa unei gospodine ce avea pus război (datorită caracteristicii statice a acestei activități) am căutat în comunitate femei ce mai pun război și am găsit-o pe Marita Bordei, care la 84 de ani nu doar țese ci și urzește, pune urzeala pe sul, trage prin spată și năvădește. Acum Marita e singura care mai știe ce și cum se face acest laborios proces de pregătire a războiului și putinele femei care mai știu și aleg să țesă, vin la ea să le facă asta, vin cu urzeala și pleacă cu firele puse pe sul, trase prin spată, năvădite chiar și cu ițe alese.

Multe meșteșuguri se făceau în casele sovejenilor, iar dorința noastră asta a fost, să le descoperim și să facem în așa fel încât să nu se piardă. Dar n-am mai avut de la cine, pentru că cei mai mulți meșteri pricepuți au plecat la cele veșnice și nu mai avem de la cine învăța.

Înainte vreme în fiecare cot de sat (cartier), pe fiecare uliță era câte un tâmplar, pietrar, fierar, șindrilar, cojocar, croitor. Fiecare femeie în gospodăria ei avea masina de cusut primitivă de zestre, iar războiul de țesut, ghergheful pentru plăpumi, vârtelnița, furca, fusul, druga, andrelele, croșetul, acul și acul de fluturi erau unelte nelipsite. A face cu mâinile ceva util era echivalent cu a fi, iar timpul era măsurat de multe ori folosind ca unitate de măsură un obiect rezultat din munca fiecăruia.

A trecut timpul ca vântul și după 18 luni ce am făcut noi?

Câteva case aranjate să găzduim oaspeți, câțiva oameni ce știu, pot și sunt dispuși să ne învețe să facem lucruri utile cu mâinile noastre, să pregătim bucate de-ale noastre, să dansăm hora mare și sărba în două părți, să ne însoțească în drumeții și să ne plimbe cu caruța sau cu sania.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNTRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA

Nu e tot ce ne-am propus, dar nu-i puțin ce am făcut! Important este ca suntem pe cale și din dumul asta nu ne mai întoarcem și nu ne oprim și cu răbdare tot vin oameni lângă noi și ni se alătură, fiecare cu ce poate. Totul contează, fiecare activitate e o sămânță ce rodește și face posibil să devină vizibil un loc, un om, un fapt, o poveste.

Acasă La Soveja este și rămâne un proiect pentru sufletele noastre, ale sovejenilor și pentru toți cei care simt și trăiesc româneste, iubesc satul românesc, tradițiile și obiceiurile noastre străbune.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚREPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

1.9.4. Analiza chestionarului Social Entrepreneurs Network – analiza post-implementare

Aproape de finalul proiectului *Social Entrepreneurs Network*, am efectuat un ultim chestionar pentru evidențierea atât a progreselor întreprinderilor sociale, evidențierea factorilor cheie ce au determinat buna desfășurare a implementării planurilor de afaceri cât și principalele piedici pe care le-au întâmpinat antreprenorii în cadrul proiectului.

Beneficiarii proiectului au fost obligați să dezvolte o misiune socială în cadrul afacerii acestora, iar 84% consideră că este foarte important ca antreprenorul social să cunoască domeniul în care activează pentru o buna implementare a planului de afaceri. 12% consideră că este relativ important iar 4% consideră că este lipsit de importanță.

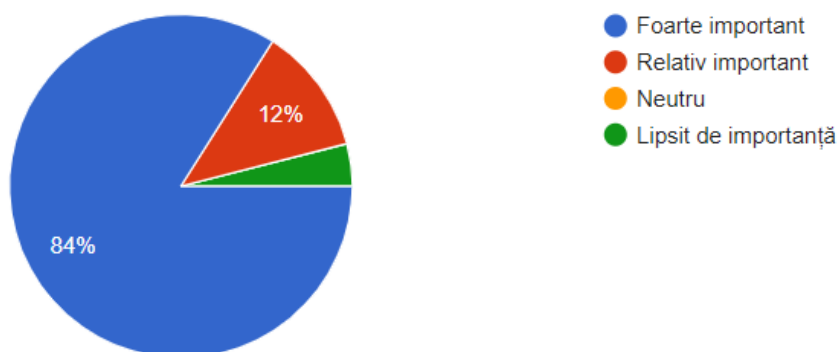

Figura 1 – Importanța cunoașterii domeniului de activitate

Tot în legătură cu misiunea socială a întreprinderii în care activează beneficiarii proiectului, 60% din respondenți au precizat că le-a fost ușor să identifice domeniul social principal al firmei lor. 28% au fost și mai de succes, precizând că le-a fost foarte ușor să identifice domeniul social al firmei, în schimb 12% dintre respondenți ai precizat că le-a fost relativ greu să identifice domeniul social al firmei.

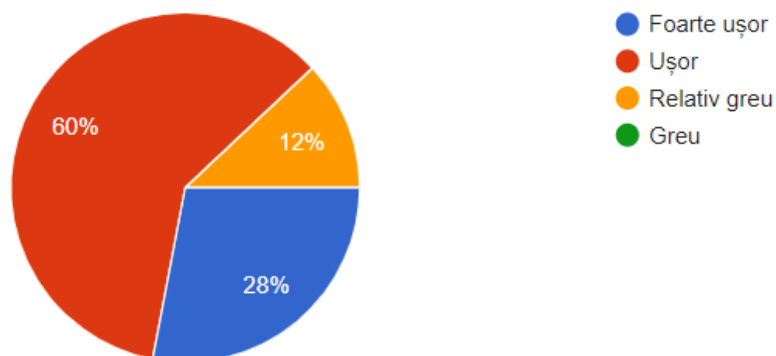

Figura 2 – Ușurința identificării domeniului social al firmei

Implementarea misiunii sociale ale întreprinderilor din cadrul proiectului ar fi fără semnificație dacă nu ar rezolva, măcar parțial, problemele sociale existente în zonele de implementare ale proiectului. Astfel, 48% din respondenți consideră că firma deținută de ei contribuie destul de mult la rezolvarea problemelor sociale din zonă. 36% consideră că firma lor contribuie într-o oarecare măsură, în timp ce 16% precizează că firma lor contribuie foarte mult la eliminarea problemelor sociale.

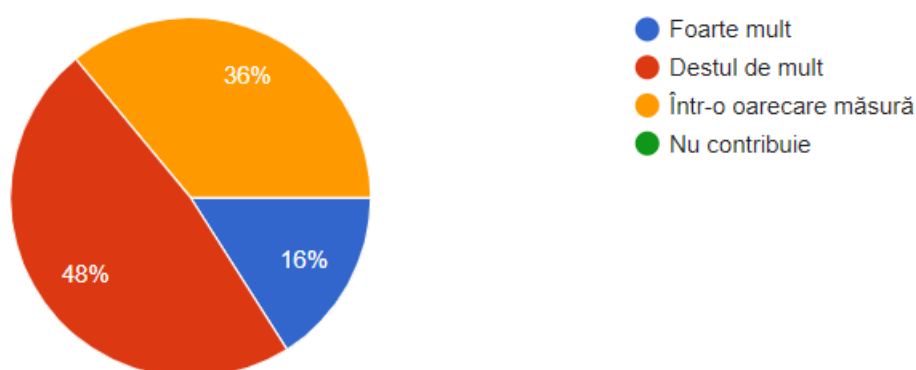

Figura 3 – Contribuția firmelor la rezolvarea problemelor sociale din zonă

În ceea ce privește importanța mentoratului în dezvoltarea și sustenabilitatea afacerilor din cadrul proiectului, respondenții chestionarului au precizat că – 80% - mentoratul a fost foarte important pentru ei și – 20% - relativ important. Niciun beneficiar nu a considerat că mentoratul a fost neutru sau lipsit de importanță.

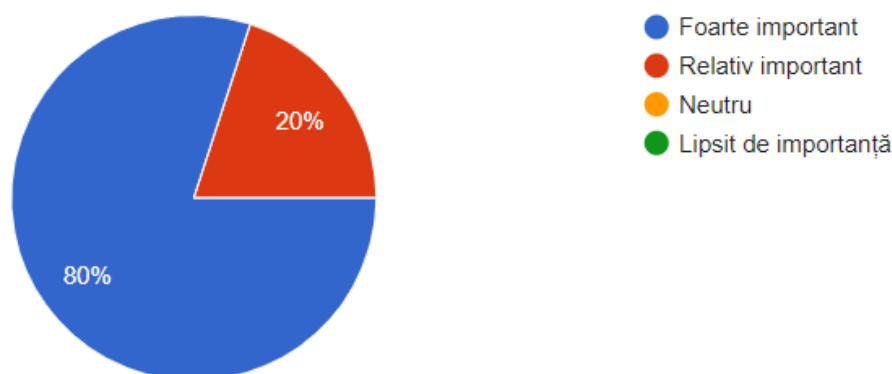

Figura 4 – Importanța mentoratului

În afară de mentorat, beneficiarii întreprinderilor sociale au precizat că experiența anterioară în afaceri este foarte importantă. Astfel, 60% din respondenți precizează că

experiență contează foarte mult în succesul întreprinderii. 32% consideră că experiența contează mult, iar 8% consideră că experiența contează relativ puțin.

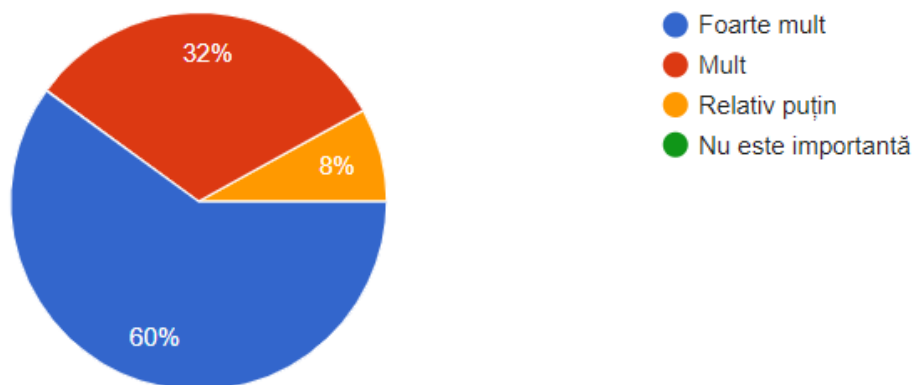

Figura 5 – Importanța experienței antreprenorului

Firmele concurente deja existente pe piață pot fi o problemă pentru întreprinderile sociale proaspăt create în cadrul proiectului. Întrebați, aproximativ câte firme concurente sunt pe piață, respondenții chestionarului au precizat că sunt sub 10 firme (40% din respondenți), între 11 și 20 (tot 40%) și peste 20 firme (20%).

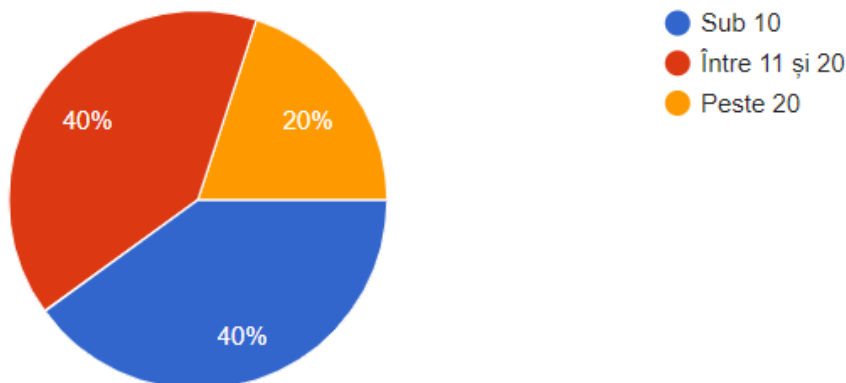

Figura 6 – Firmele concurente

În implementarea afacerii, toate etapele dezvoltării acesteia nu pot fi fără obstacole neașteptate sau chiar situații greu de anticipat și/sau rezolvat, însă respondenții chestionarului au precizat că după 1 an de implementare a afacerii firma acestora a avut parte de o implementare conform așteptărilor, într-o oarecare măsură (68%). 24% dintre aceștia au precizat că firma s-a dezvoltat conform așteptărilor, fără prea multe surprize neplăcute, iar 8% dintre respondenți au precizat că firma lor nu s-a dezvoltat conform așteptărilor acestora.

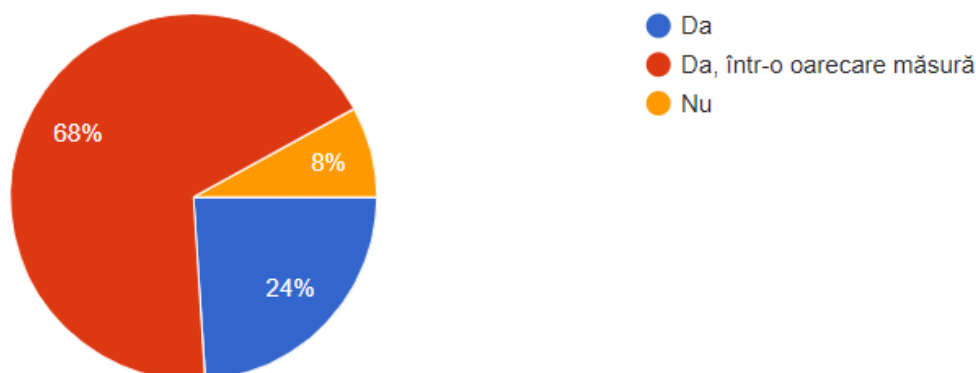

Figura 7 – Implementarea întreprinderii sociale, în general

Cei ce au precizat că firma acestora nu a avut o desfășurare conform așteptărilor, au fost rugați să detalieze ce anume nu a funcționat în desfășurarea activității firmelor. ”Achizițiile le-am realizat destul de greu din cauza inflației și a lipsei resurselor financiare iar concurența are preturi foarte mici. Este vorba despre o întreprindere mare, cu mulți angajați și producție puternică” a precizat un beneficiar. Un alt beneficiar a precizat că a avut nevoie de o autoutilitară extrem de necesară în dezvoltarea activității, care a venit foarte târziu.

Alți beneficiari au precizat despre impactul destul de neînsemnat pe care îl are întreprinderea în cadrul comunității, relațiile greoaie cu Unitățile Administrativ Teritoriale din zonă, care nu cunosc noțiunea de economie socială, clienții ce nu sunt sensibili la rolul social al activității economice.

În continuare, am insistat puțin pe dificultățile pe care le-au întâmpinat întreprinzătorii în desfășurarea activității firmei sociale, punându-i să precizeze care au fost principalele 3 dificultăți majore pe care le-au întâmpinat, de când au început implementarea firmei.

Opțiunea cea mai votată de întreprinzători a fost volumul scăzut al vânzărilor, cu 52% din voturi, urmată de taxele/impozitele ridicate (48%) și de birocrăția excesivă (44%). Acestea sunt principalele trei obstacole votate de întreprinzători. Printre alte obstacole, se numără: lipsa resurselor financiare (36%), concurența ridicată și creșterea prețului utilităților publice (28%), dificultăți în aprovizionarea cu materii prime/utilaje (20%), lipsa forței de muncă (16%), alte dificultăți (4%).

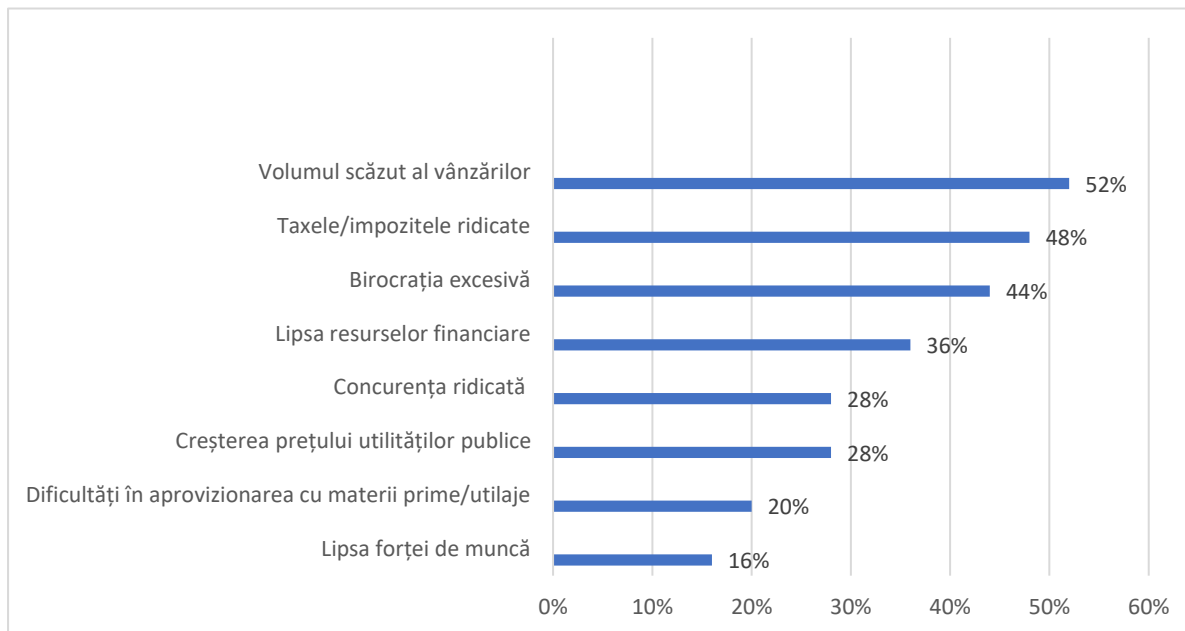

Figura 8 – Principalele dificultăți întâmpinate de beneficiari

Însă nu toate aspectele implementării sunt neplăcute, astfel, întreprinzătorii au fost rugați să menționeze principalele elemente ce i-au surprins în mod plăcut în desfășurarea activității firmelor. Principalele aspecte pozitive au fost: relația cu administratorii schemei de minimis (76%), relația cu AJOFM (56%), suma accesată din fonduri structurale (48%), celeritatea procesului de dobândire a fondurilor (28%), volumul birocratic redus (16%).

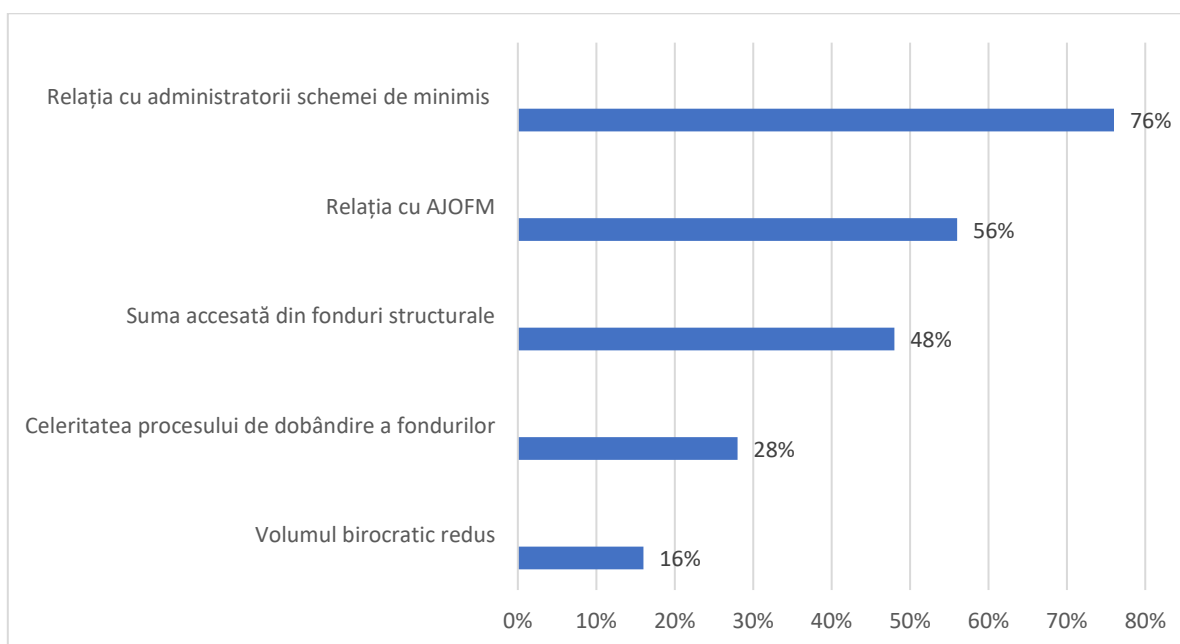

Figura 9 – Principalele elemente ce i-au surprins în mod plăcut pe beneficiari

Tot la capitolul aspecte pozitive în ceea ce privește implementarea planurilor de afaceri, la 1 an de la demararea proiectului, beneficiarii întreprinderilor au menționat câteva evoluții principale ce au fost foarte utile în activitatea lor din cadrul întreprinderilor. Păstrarea resursei umane implicate în întreprindere este principalul factor pozitiv în procesul de implementare al firmelor, votat cu 72% din voturi de către beneficiari. Dezvoltarea de noi produse/servicii (68%) și asigurarea finanțării pentru păstrarea nivelului curent de activitate (52%) sunt considerați de asemenea, principalii factori pozitiv în buna evoluție a firmelor.

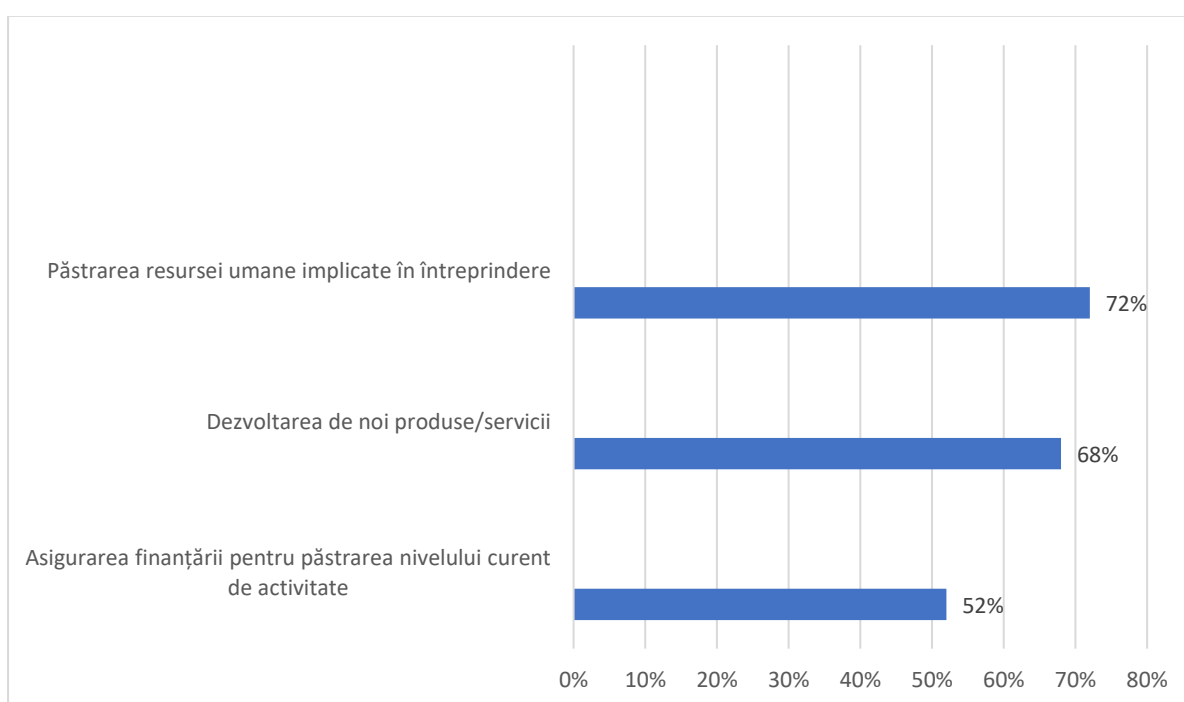

Figura 10 – Principalele evoluții utile în activitatea întreprinderilor sociale

Unul dintre principalele obiective pe care toate întreprinderile sociale finanțate în cadrul proiectului Social Entrepreneurs Network este realizarea misiunii sociale, iar cea mai mare parte a beneficiarilor proiectului au precizat că au terminat, într-o oarecare măsură, misiunea socială.

56% din respondenții chestionarului au precizat că misiunea socială a firmelor acestora a fost realizată în cea mai mare parte. 20% au precizat că misiunea socială a fost realizată aproximativ la jumătate, în timp ce 16% precizează că întreprinderea lor au finalizat misiunea socială. Doar 8% din respondenți au precizat că misiunea socială este într-o fază incipientă, în timp ce niciun beneficiar nu a precizat că misiunea socială nu a fost realizată.

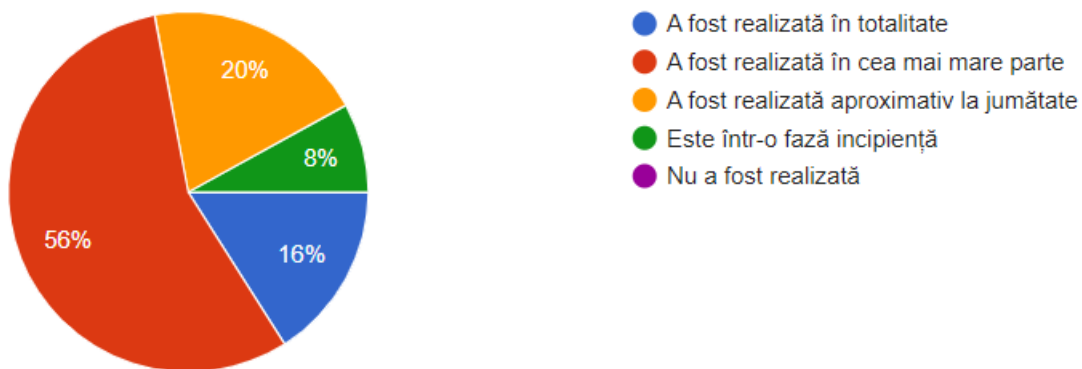

Figura 11 – Realizarea misiunii sociale

Insistând puțin la capitolul misiune socială, am dorit identificarea factorilor problematici în realizarea misiuni sociale. Astfel, beneficiarii au identificat următoarele probleme: 44% dintre aceștia au menționat colaborarea dificilă cu autoritățile publice, dar și identificarea persoanelor care au nevoie de suport, acestea fiind cele mai însemnate probleme. 32% au menționat lipsa fondurilor necesare misiunii sociale, iar 8% au menționat lipsa personalului care să se ocupe de misiunea socială. Alți factori menționați de către beneficiari au fost birocrăția, durata mare de obținere a anumitor avize, secetă.

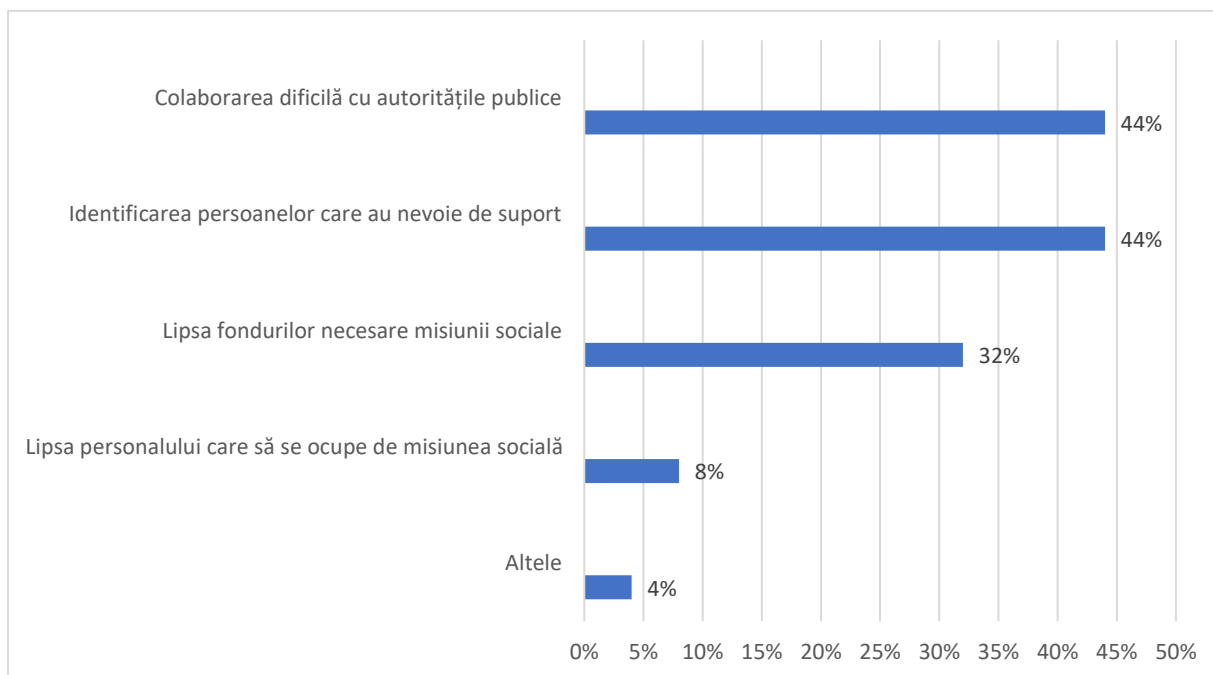

Figura 12 - Identificarea factorilor problematici în realizarea misiuni sociale

De asemenea, 68% dintre antreprenori au apreciat dificultatea realizării misiunii sociale ca fiind nici ușoară, nici dificilă. 24% din antreprenori au apreciat-o ca fiind una dificilă, în timp ce 8% au precizat că aceasta a fost ușoară.

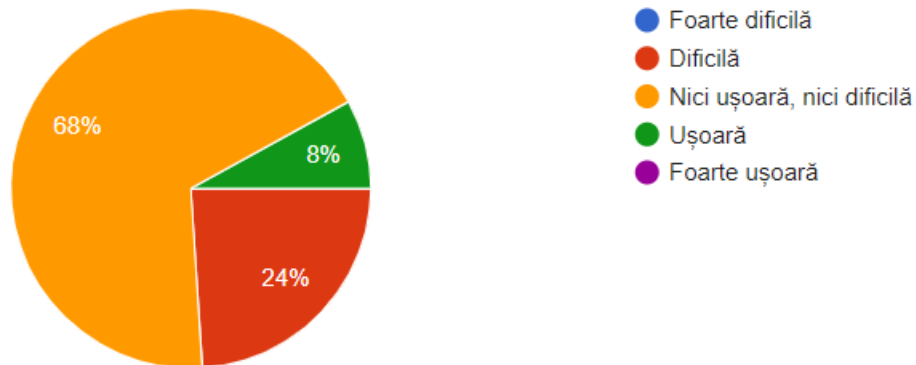

Figura 13 – Dificultatea realizării misiunii sociale

Făcând un exercițiu de imaginație, antreprenorii, dacă ar trebui să reia de la început procesul de implementare al proiectului, majoritatea antreprenorilor au precizat că misiunea socială a firmelor acestora ar fi rămas, în mare parte, aceeași. Astfel, 40% au precizat că misiunea socială ar fi rămas la fel, cu aceleași obiective. 32% au menționat că misiunea socială ar fi rămas la fel, dar cu obiective mai mici, 16% au menționat că ar fi rămas la fel, cu obiective mai mari, în timp ce 12% ar schimba misiunea socială cu alta și alte obiective. Totuși, niciun beneficiar nu a bifat opțiunea ”Nu aş mai implementa planuri de afaceri care presupun și misiune socială”.

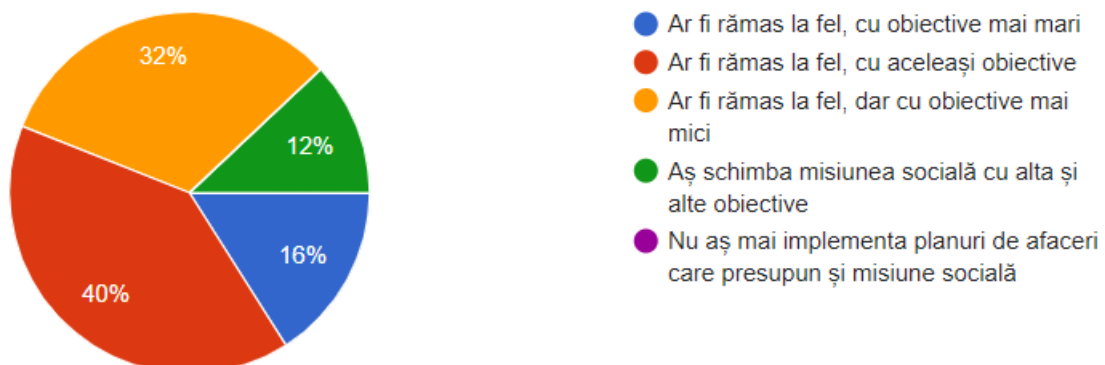

Figura 14 - Dacă ați avea șansa de a o lua de la început cu implementarea proiectului, considerați că misiunea socială...

Capitolul următor din cadrul chestionarului s-a axat pe salariații firmelor sociale beneficiare în cadrul proiectului, iar în ceea ce privește prezența acestora la locul de muncă, în 80% din voturi, beneficiarii au precizat că este nevoie de prezența lor fizică la birou, având în vedere atribuțiile acestora.

16% din beneficiari au precizat că prezența este mixtă, putându-se lucra atât cu prezență fizică la locul de muncă cât și de la distanță, în timp ce doar 4% au menționat că prezența fizică nu este necesară, putându-se lucra numai de la distanță.

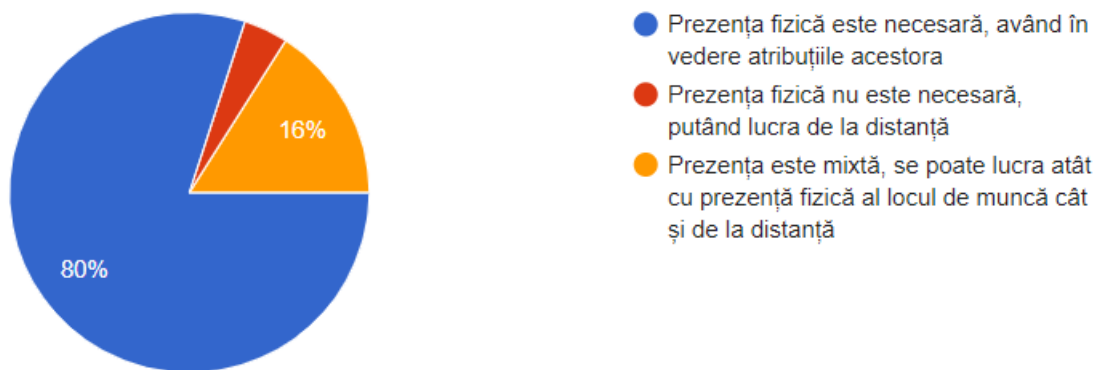

Figura 15 – Prezența angajaților la locul de muncă

În ceea ce privește problemele pe care le-au întâmpinat angajatorii cu forța de muncă din cadrul întreprinderilor acestora, 44% din respondenți au precizat că nu au întâmpinat nicio problemă cu angajații. 32% au menționat că au întâmpinat unele probleme cu forța de muncă, 20% au avut puține probleme, în timp ce doar 4% au întâmpinat multe probleme cu salariații.

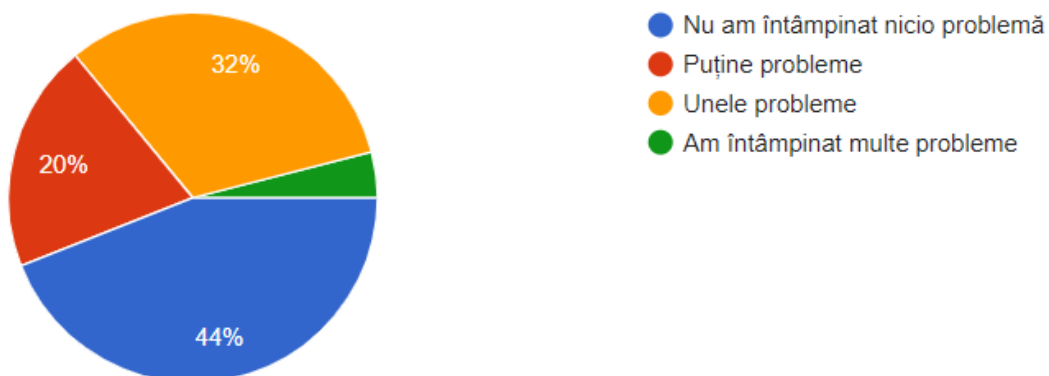

Figura 16 – Probleme întâmpinate cu salariații

Principalele probleme pe care le-au avut antreprenorii cu forța de muncă au fost: diverse probleme disciplinare (42,9% dintre cei ce au menționat că au întâmpinat probleme cu

salariații), nu pot termina sarcinile de serviciu, din diverse motive (37,7%), demisii fără preaviz (21,4%), absențe nemotivate (14,3%). Alte probleme menționate au fost: doresc renegocierea salariului la mai puțin de 1 an de la angajare, pensionare anticipată, comunicare defectuoasă.

60% dintre antreprenori menționează faptul că intenționează să păstreze toți salariații în viitor, fără a căuta forță nouă de muncă sau să efectueze concedieri. 28% intenționează să păstreze doar o parte dintre aceștia, 16% intenționează să mai facă angajări, în timp ce doar 4% precizează că doresc să reducă personalul.

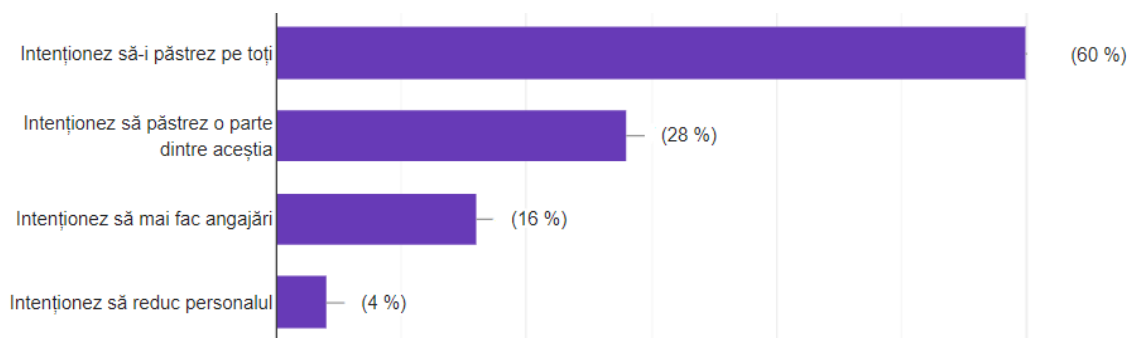

Figura 17 - Situația angajaților din cadrul întreprinderilor, în viitor

Procesul de angajare poate fi unul de durată atât pentru angajator, cât și pentru angajat. Întrebați cât de dificil a fost acest proces de angajare, respondenții chestionarului au precizat că le-a fost relativ greu să găsească forța de muncă necesară (44%) . 40% dintre antreprenori au precizat că le-a fost ușor procesul de angajare, 12% au precizat că au găsit greu angajații, în timp ce doar 4% au menționat că și-au găsit foarte ușor forța necesară de muncă.

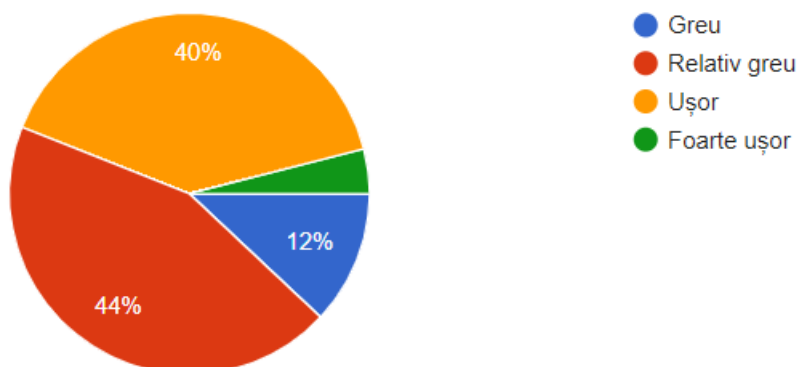

Figura 18 - Dificultatea procesului de angajare

De asemenea, proces de lungă durată poate fi și formarea profesională a angajaților din cadrul companiilor. Pentru celeritatea procesului de formare profesională, 52% dintre

antreprenorii proiectului au precizat că deja au organizat cursuri de formare profesională în cadrul societăților lor. 36% dintre respondenți au precizat că nu au trimis încă salarii la astfel de cursuri, în timp ce 12% precizează că urmează să facă acest lucru în următoarea perioadă, până la finalizarea proiectului.

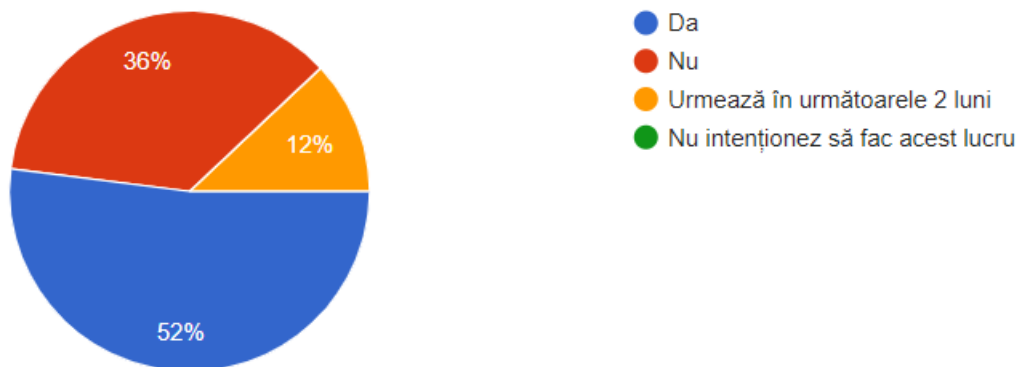

Figura 19 – Organizarea cursurilor de formare profesională

Toate aceste eforturi depuse atât de angajator, cât și de angajat sunt fără semnificație dacă nu există o strategie de marketing pentru viitor, pentru a putea dezvolta firma și pentru a susține angajații.

Astfel, 88% din respondenții chestionarului au precizat că pe viitor, principalele lor strategii de marketing vor fi dezvoltarea și diversificarea produselor/serviciilor vândute. 48% au precizat că vor îmbunătăți managementul în cadrul întreprinderii, în timp ce 28% au menționat că vor reduce cheltuielile și vor digitaliza firma. 8% au precizat că vor reduce personalul, iar 4% vor căuta alte surse de finanțare.

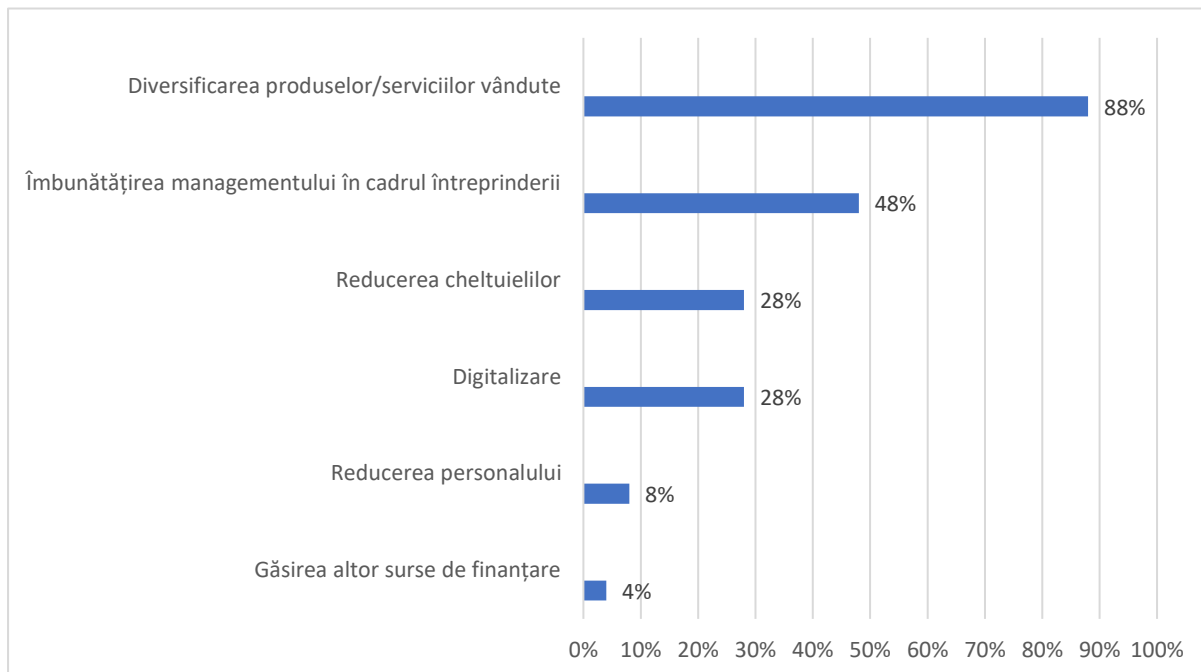

Figura 20 – Principalele strategii de marketing ale firmelor

Pe lângă strategiile de marketing necesare dezvoltării și sustenabilității firmelor în cadrul proiectului, este necesară și o viziune de viitor asupra situației financiare a firmelor sociale. Astfel, 60% din respondenți au precizat că vor aplica pentru noi fonduri europene pentru a-și susține firmele. 56% din respondenți se vor descurca din resursele proprii, 16% vor apela la credite bancare, iar 12% vor mări capitalul social prin atragerea de noi parteneri în cadrul întreprinderii

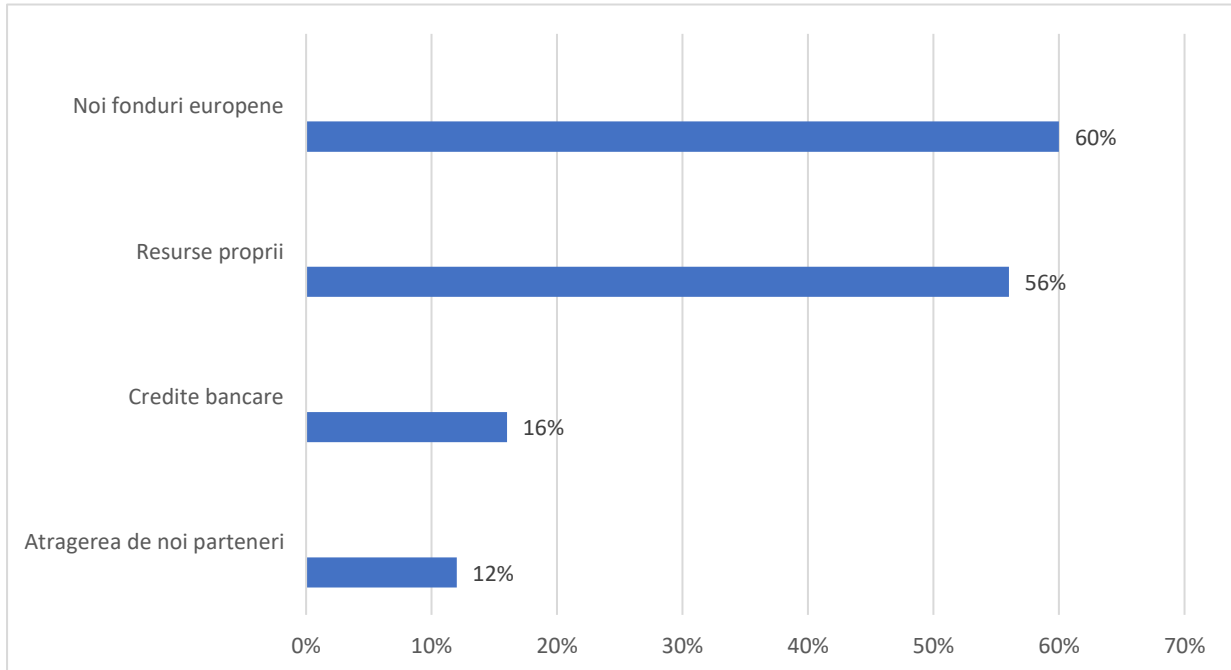

Figura 21 - Viziunile de viitor asupra situației financiare a firmelor sociale

Totuși, 84% din întreprinzătorii respondenți intenționează să realizeze investiții în următorii 2 ani, în timp de 16% încă nu știu dacă vor investi în firma socială.

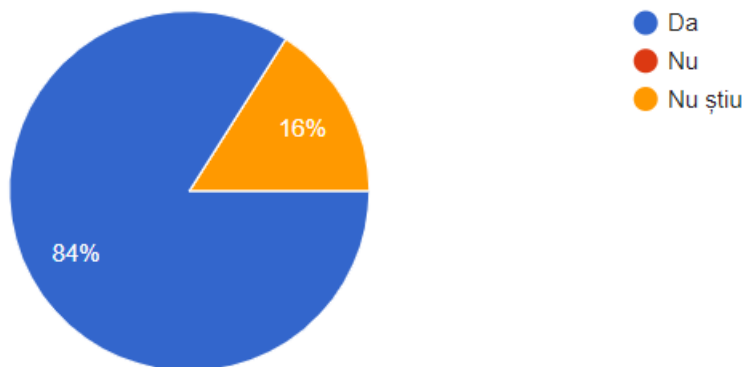

Figura 22 - Intenționați să realizați investiții în următorii 2 ani?

Ultimele întrebări ale chestionarului au fost în legătură cu serviciile de banking ale firmelor sociale. 96% din întreprinzători au menționat că firma lor nu are o linie de credit deschisă la o instituție bancară.

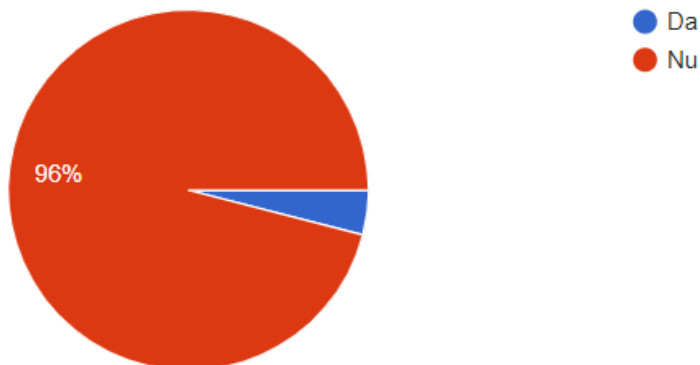

Figura 23 – Linii de credit deschise la bancă ale întreprinderilor sociale

Ca procent obținut de întreprinderea socială, în primul an de activitate, din activitate proprie din totalul veniturilor obținute, inclusiv finanțarea europeană, 32% din întreprinzători au menționat că procentul a fost până în 10%. 28% au menționat că nu s-au obținut venituri din activitatea proprie, 20% au notat un procent de între 11 – 25%, 12% au menționat un procent de peste 25%, iar 8% au menționat un procent între 26 – 50%.

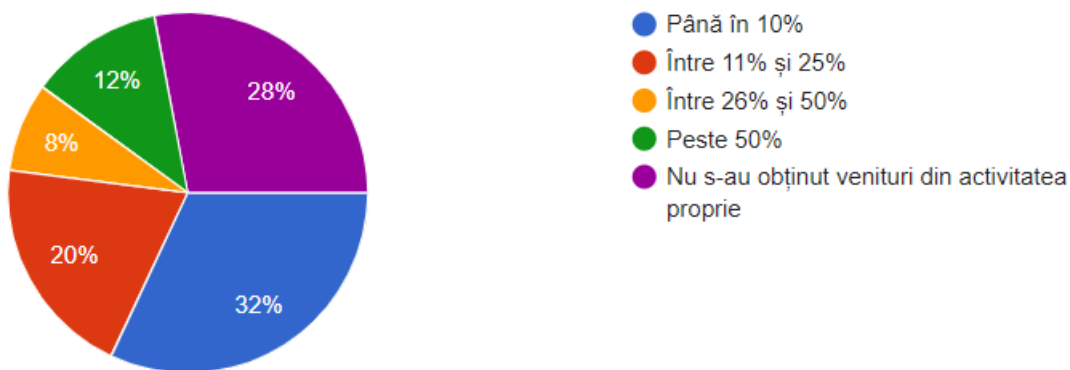

Figura 24 - Procentul obținut de întreprinderea socială din activitatea proprie

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Interviu ACASĂ LA SOVEJA SRL

Beneficiar Maricica Dumitrache

Social Entrepreneurs Network

Ce v-a determinat sa apelați la economie socială?

În primul rând, vârsta. Pe urmă faptul că am conștientizat că foarte multă lume are nevoie de ajutor, să rezolvăm problema celor care nu au posibilități financiare, să învețe să aibă și să-și depășească în cele din urmă condiția, să muncească, să nu aștepte ajutoare de la stat. Încă de când nu exista legea 219, de acum peste 15 ani, eu m-am interesat despre acest concept. Atunci existau puține întreprinderi sociale. Am cunoscut niște oameni care chiar erau interesați de acest concept și astfel am început activitatea în economia socială. Dorința a pornit de a ajuta în mod real oamenii din zonele de unde provin eu.

Considerați ca fondurile structurale din cadrul proiectului v-au ajutat în mod semnificativ?

Da, pe mine m-au ajutat foarte mult pentru că dorința mea este să continui activitatea în economia socială și fără aceste fonduri îmi era cumplit de greu.

Însă realitatea este că din punct de vedere statistic s-au înființat foarte multe întreprinderi sociale pe astfel de fonduri nerambursabile, însă după perioada de sustenabilitate, marea majoritate nu supraviețuiesc. Părerea mea este că doar 1 din 10 altfel de întreprinderi au supraviețuit după perioada de sustenabilitate. Rămân doar cei care au fost într-adevăr interesați de economia socială.

Pentru că din punct de vedere financiar, întreprinderile acestea trebuie ajutate să se mențină, permanent, nu doar pe perioada unui proiect. Nu trebuie înființate foarte multe firme, care oricum se desființează repede, ci să susținem câteva firme care fac treabă.

Facilitați fiscale, ajutoare pentru susținerea angajaților, micșorarea impozitelor pentru întreprinderi sociale, sunt doar câteva din măsurile de sprijin ce trebuie luate.

Dacă ați avea posibilitatea să reluați de la început implementarea proiectului, ați schimba ceva din ce ați făcut până acum?

Tot, cred. Mult as schimba. M-as plia pe lucrurile anormale care exista in sistem. As înțelege ca exista unele situații care nu pot fi schimbate și consider că nu aceasta este calea.

Trebuie sa găsești soluții adaptate la ceea ce este în teritoriu. Aș schimba inclusiv misiunea sociala. Aș pune ceva mai simplu de atins, un obiectiv mai ușor măsurabil, de care aș scapa mai repede.

Ce propuneri de îmbunătățire aveți în ceea ce privește economia socială? (de la cadru legal până la mentalitate).

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚREPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJOCII DIN ROMÂNIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

UAT-urile trebuie sa fie informate clar de către agenția de ocupare si formare profesională, despre populația inactiva, care primesc ajutoare sociale și trebuie constituit cadrul legal să oblige agențiile de ocupare să sprijine UAT-urile. Întreprinderile sociale trebuie să aibă acces mult mai simplu la oamenii aflați în situații limită, care nu au un venit, primesc ajutor social și nu vor să muncească. Accesul la baza de date a acestor oameni a întreprinderilor sociale este restricționat.

Un exemplu de cadru legal ar fi ca unitățile administrativ teritoriale să fie obligate să sprijine întreprinderile sociale din zonele lor, pentru că în acest moment legea precizează că acestea doar pot să sprijine, acest lucru rămânând la latitudinea unităților respective, acestea neavând o obligație legală propriu zisă.

Ce dificultăți concrete ați întâmpinat în implementarea proiectului și în desfășurarea activității ca întreprindere socială?

Am avut probleme cu două angajate, prima angajată a considerat că este supra calificată pentru postul de personal de serviciu și în perioada de probă, am întrerupt contractul. Cealaltă angajată a avut probleme de comportament și nu a putut susține obligațiile din fișa postului.

Si am mai avut niște probleme cu furnizorii. Nu dau acte, nu dau factură, nu respectă procedurile comerciale normale, banale. Mi-a fost foarte greu să găsesc furnizori serioși, care să mă ajute cu contractele dar și cu servicii bine prestate.

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ÎNȚREPRINDERILOR PRIVATE
MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA

1.10. Concluziile chestionarului

Concluziile acestui chestionar pot fi foarte bine și concluziile acestei întregi analize. În pofida faptului că nu toți întreprinzătorii și-au dus la bun sfârșit misiunea socială, sau macar o parte din aceasta, sau chiar dacă nu toate firmele au avut parte de implementarea ideală sau profit semnificativ, considerăm că scopul acestui proiect este atins, întrucât de la început și-a propus înființarea și apoi mentoratul beneficiarilor, care au pornit la drum, de la zero, iar la sfârșitul perioadei de implementare, toți beneficiarii reușind să-și mențină atât firmele, cât și salariații.

Factori cheie

De reținut din cadrul acestei analize, sunt mai multe aspecte ce țin de anumite elemente cheie pentru a schimba radical situația economiei sociale din zonele de implementare ale proiectului (NE și SE). 100% din respondenții chestionarului au menționat că întreprinderea socială administrată de ei contribuie, cel puțin într-o oarecare măsură la rezolvarea problemelor sociale din zonă. Având în vedere scopurile diferite ale firmelor, este imposibil ca toate întreprinderile sociale să contribuie în mod egal la diminuarea problemelor sociale existente în zonele de implementare ale proiectului. Însă chiar dacă nu toate întreprinderile sociale contribuie în mod direct la rezolvarea acestor aspecte, din implementarea acestui proiect reiese faptul că este o mare nevoie de fonduri nerambursabile pentru starea bună de sănătate a economiei sociale, 92,3% din respondenții chestionarului precizând că finanțarea din fonduri structurale i-a ajutat în mare măsură în a-și îndeplini visul de a deține o firmă socială.

De asemenea, 6 din 10 întreprinzători au menționat faptul că for mai încerca să obțină alte fonduri nerambursabile, subliniind importanța necesității altor astfel de programe din fonduri structurale.

Principalele probleme în calea întreprinzătorilor în a-și implementa planul de afaceri au fost: volumul scăzut al vânzărilor, taxele/impozitele ridicate și birocrația.

Principalele aspecte pozitive au fost: relația cu administratorii schemei de minimis, relația cu AJOFM, suma accesată din fonduri structurale. 8 din 10 întreprinzători consideră mentoratul ca fiind deosebit de important în realizarea afacerii.

Păstrarea resursei umane implicate în întreprindere este principalul factor pozitiv în procesul de implementare al firmelor. Dezvoltarea de noi produse/servicii și asigurarea finanțării pentru păstrarea nivelului curent de activitate, de asemenea sunt factori cheie în acest proces.

Realizarea misiunii sociale a suferit din cauza colaborării dificile cu autoritățile publice (altele decât AJOFM), dar și identificarea persoanelor care au nevoie de suport a jucat un rol negativ în această misiune. De menționat este și lipsa fondurilor necesare, dar și lipsa personalului care să se ocupe de misiunea socială.

***Rrecomandari si solutii pentru sustinerea si
promovarea antreprenoriatului social***

1. Acordarea prin lege a unor facilități fiscale pentru întreprinderile de economie socială, pe o perioadă determinată de timp (ex. scutirea de la impozitul pe venit, scutire de TVA pentru bunurile care sunt utilizate în scopul misiunii sociale, scutiri de taxe și impozite legate de forța de muncă vulnerabilă;
2. Crearea unei platforme dedicate angajării/recrutării de persoane vulnerabile de către AJOFM în parteneriat public-privat;
3. Introducerea unei prevederi legale prin care firmele din categoria întreprinderilor mijlocii să achiziționeze bunuri/servicii de la întreprinderi de economie socială, similar cu prevederile care vizează sprijinirea întreprinderilor protejate;
4. Crearea unei rețele/platforme de economie socială prin intermediul căreia firmele de economie socială sa se promoveze și să colaboreze;
5. Crearea unor programe de finantare din fonduri europene dedicate firmelor de economie sociala existente, care înregistrează profit.

